

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

1898–1899 TARİHLERİ ARASINDA BEHİSNİ (BESNİ)
KAZASI'NIN SOSYAL VE EKONOMİK DURUMU
(194 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNE GÖRE)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd.Doç. Dr. Ruhi Özcan

HAZIRLAYAN
Sevim Deveci Kanat

KONYA 2007

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
ÖNSÖZ.....	VI
KISALTMALAR.....	7
GİRİŞ.....	8
A. BEHİSNİ’NİN COĞRAFİ KONUMU	9
B. BEHİSNİ’NİN KISA TARİHÇESİ.....	10
1-İslâmiyet Öncesinde Behisni (Besni)	10
2-İslâmiyet Döneminde Behisni (Besni).....	10
3-Osmanlı Döneminde Behisni (Besni).....	10
a-Behisni’nin (Besni) Osmanlı Hakimiyetine Girmesi ve İdari Teşkilatlanması .	10
4-Cumhuriyet Dönemi’nde Behisni (Besni)	11
C.BEHİSNİ’NİN (BESNİ)TARİHİ YERLERİ	12
1-Çörmük İçmesi	12
2-Göksu Köprüsü (Kızılın Köprüsü)	12
3-Sofraz Tümülsü	12
4- Behisni Sensönk (Dikilitaş) Tümülsü	13
5-Behisni Örenyeri	13
6-Behisni (Besni) Kalesi	13
7-Üçgöz (Sofraz) Köyündeki Tarihi Kül Şehri Harabeleri	14
D. BEHİSNİ ŞER’İYYE SİCİLLERİ.....	14
1 - Behisni Şer’-iyye Sicilleri	14
I. BÖLÜM	15
I-194 NUMARALI SİCİLE GÖRE BEHİSNİ’NİN SOSYAL, EKONOMİK VE FİZİKİ YAPISI	15
A. SOSYAL YAPI	15
1-Ailenin Teşekkülü ve Çözülmesi.....	15
a-Namzedlik	16
b-Nikâh	16
c-Boşanma	17
B. EKONOMİK DURUM.....	20
C. FİZİKİ YAPI	21
1-Behisni’nin Mahalleleri	21
a-Mahalleli ve Sorumlulukları	21
2-Behisni’nin Köyleri	21
3- Behisni’ye Bağlı Mezralar	22
II. BÖLÜM.....	22
A. ŞER’İYE SİCİLLERİ VE ÖNEMİ.....	22
B. KADI HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	23
1-Kadı	23
2- Görevleri	24
3- Ta’yîn Usulleri ve Dereceleri	25
C.KADI TARAFINDAN KALEME ALINAN BELGELER	26
1- Hüccetler	26
2- İ’lâmlar	26
3- Ma’rûzlar	26
4-Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden Gelen Buyruhdular	26
5-Tezkereler	26
6-Temessükler	26

D. 194 NUMARALI BEHİSNİ ŞER'İYYE SİCİLİ VE TAHLİLİ	26
1-Vekîl Ta'yîni	27
2-Alacak Da'vâları	27
3- Mîrâs Da'vâsı	27
4-Nikâh Akdi ve Mehir Tescili	27
5-Talâk.....	28
6-Mîrâstan Hisse Talebi.....	28
7-Ölen Esbin Tazmini Da'vâsı	28
8-Gayrı Menkul Satışının İptali İstemi	28
9-Vasiy Ta'yini.....	28
10-Darb Da'vâsı.....	28
11- Mescide Mülk Bağışı Tescili.....	29
12-Hırsızlık.....	29
SONUÇ	30
KAYNAKÇA	32
METİNLER	35
194 NUMARALI BEHİSNİ KADI SİCİLİ	36
2-1 Alacak Da'vâsı	37
3-1 Alacak Da'vâsı	37
4-1 Alacak Da'vâsı	38
4-2 Alacak Da'vâsı	39
5-1 Alacak Da'vâsı	39
5-2 Alacak Da'vâsı	40
6-1 Alacak Da'vâsı	40
6-2 Vekîl Ta'yîni	41
7-1 Mîrâs Da'vâsı.....	41
8-1 Mîrâs Da'vâsı.....	42
8-2 Mîrâs Da'vâsı.....	43
9-1 Vekîl Ta'yîni	44
11-1 Kayıp Ester Da'vâsı	45
12-1 Vekîl Ta'yîni	46
12-2 Tenkîh ve Tezvicden Vazgeçme	47
13-1 Vekîl Ta'yîni	48
14-1 Bağ ve Hâneye Müdahaleden Men' Da'vâsı	49
16-1 Mîrâstan Hisse Talebi	50
18-1 Vekîl Ta'yîni	52
18-2 Alacak Da'vâsı	52
19-1 Vekîl Ta'yîni	53
20-1 Vekîl Ta'yîni	54
20-2 Vekîl Ta'yîni	55
22-1 Talâk.....	55
22-2 Su Anlaşmazlığı	56
23-1 Su Anlaşmazlığı	57
24-1 Su Anlaşmazlığı	59
25-1 Mîrâs Da'vâsı.....	60
27-1 Okunmuyor	61
28-1 Mîrâstan Hisse Talebi	61
29-1 Vekîl Ta'yîni	62
32-1 Su Yolunun Değiştirilmesi Talebi	63
34-1 Mîrâstan Hisse Talebi	65

35-1 Mîrâstan Hisse Talebi (Devamı)	67
36-1 Alacak Da'vâsı	69
36-2 Vekîl Ta'yîni	70
37-1 Mîrâs Da'vâsı	70
38-1 Alacak Da'vâsı	72
39-1 Talâk	73
39-2 Devamı	73
40-1 Bağa Müdahaleden Men'	75
41-2 Bağa Müdahaleden Men'	76
42-1 Nikâh Akdi	77
43-1 Mîrâstan Hisse Talebi	77
43-1 Devamı	79
45-1 Alacak Da'vâsı	80
46-1 Ölen Esbin Tazmîni Da'vâsı	81
48-1 Hırsızlık	82
49-1 Vekîl Ta'yîni	84
49-2 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî	84
50-1 Miras Da'vâsı	85
51-1 Vekîl Ta'yîni	86
51-2 Yarım Belge	87
52-1 Alacak Da'vâsı	87
52-2 Alacak Da'vâsı	88
53-1 Vekîl Ta'yîni	88
53-2 Vekîl Ta'yîni	89
54-1 Vekîl Ta'yîni	89
56-1 Gayri Menkul Satışının İptali (Ev Satışı)	91
58-1 Gayri Menkul Satışının İptali İstemi (Bağ Satışı)	92
59-2 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî	94
59-3 Vekîl Ta'yîni	95
60-1 Mîrâs Da'vâsı	95
61-1 Vekîl Ta'yîni	96
61-2 Vasiy Ta'yîni	97
62-1 Alacak Da'vâsı	97
62-2 Vekîl Ta'yîni	98
63-1 Vekîl Ta'yîni	99
64-1 Mülk Anlaşmazlığı ve Mirastan Hisse Talebi	99
66-1 Vekîl Ta'yîni	100
66-2 Vekîl Ta'yîni	101
67-1 Alacak Da'vâsı	101
68-1 Alacak Da'vâsı	102
70-1 Alacak Da'vâsı	103
71-1 Darb Da'vâsı	104
71-2 Vekîl Ta'yîni	105
72-1 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî	106
72-2 Vekîl Ta'yîni	106
73-1 Alacak Da'vâsı	107
74-1 Bağa Müdahaleden Men' Da'vâsı	107
75-1 (Devamı)	109
77-1 Devam	113
79-1 Okunmuyor	113

79-2 Okunmuyor	113
80-1 Talâk	113
80-2 Vekîl Ta'yîni	114
81-1 Alacak Da'vâsı	115
82-1 Vekîl Ta'yîni	117
83-1 Alacak Da'vâsı	117
83-2 Miras Da'vâsı ve Mirastan Hisse Talebi	118
84-1 Vekîl Ta'yîni	119
85-1 Vekîl Ta'yîni	119
86-1 Vekîl Ta'yîni	120
87-1 Mescide Mülk Bağışı	121
88-1 Alacak Da'vâsı	121
88-2 Vekîl Ta'yîni	122
90-1 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî	122
90-2 Nikâh A'kdi Tescili	123
91-1 Alacak Da'vâsı	124
92-1 Alacak Da'vâsı	125
93-1 Alacak Da'vâsı	126
93-2 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî	126
96-1 Alacak Da'vâsı	127

ÖNSÖZ

Engin Türk Tarihinde geniş ve önemli bir yere sahip olan Osmanlı Devleti sağlam, köklü bir idari sisteme sahiptir. Osmanlı Devleti'nin siyasî, ekonomik, idarî ve askerî faaliyetleri incelemek için merkezi hükümetin tutmuş olduğu ve bugüne kadar muhafaza edilerek gelmiş olan arşiv belgeleri vardır. Bunların yanında bir de taşra teşkilatında kaleme alınan ve taşra toplumu hakkında önemli bilgiler veren kaynaklar arasında çok önemli bir yere sahip olan *Şer'-iyye Sicilleri* bulunmaktadır. Bu sebeptendir ki, Osmanlı Devleti tarihi kaynakları ile zengin bir geçmiştir.

Tarihî araştırmalarda çok önemli bir yere sahip olan şer'-iyye sicilleri pek çok konuyu içermektedir. Evlenme, boşanma, nafaka takdiri, miras, vasi ta'yîni, ev, dükkân, tarla, bostan arazi satışları, hırsızlık, zina iftira, cinayet, darb vs. konuları içeren çok çeşitli belgeler vardır.

Bu çalışmamda Hicri 1314–1315 (Miladi 1898–1899) yılları arasında Behisni (Besni) Kazası'nın şer'-iyye mahkemesinde görülen da'vâların kayıtlarını içeren siciller incelenerek okunmuş ve günümüz Türkçesine kazandırılmıştır. Bütün çabalara rağmen okunamayan bazı kısımlar bulunmaktadır. Bu belgeler arasında yanlış okunmuş kelimeler olduğu kanısındayım. Okunamayan kısımlar (...) şeklinde, belgede silik olan kısımlar (silik) şeklinde ve belgenin kendisinde boş bırakılan yerler ise (boş) şeklinde gösterilmiştir.

Bu çalışmam sırasında bana yardımcı olan, yol gösteren, fikirlerinden istifade ettiğim değerli danışman hocam Yard. Doç.Dr. Ruhi Özcan'a, maddi ve manevi desteğini gördüğüm kıymetli hocam Doç.Dr. Alaaddin Aköz'e ve ayrıca benden yardımlarını esirgemeyen sevgili eşim Kemal Kanat'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Sevim Deveci Kanat

Konya 2007

KISALTMALAR

a.g.e	: adı geçen eser
a.g.m	: adı geçen makale
ans.	: ansiklopedi
bas.	: basımevi
b.	: bin
bk.	: bakınız
bt.	: binti
c.	: cilt
çev.	: çeviren
s.	: sayfa
S.Ü.	: Selçuk Üniversitesi
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve devamı
vs.	: vesaire
say.	: sayfa
yay.	: yayıncılık
yy.	: yüzyıl
İ.A.	: İslâm Ansiklopedisi
DİA	: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TDAV	: Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı
OSAV	: Osmanlı Araştırmalar Vakfı
TTK.	: Türk Tarih Kurumu
MEB.	: Milli Eğitim Bakanlığı
TDK	: Türk Dil Kurumu
M	: Miladi
H	: Hicri
Haz.	: Hazırlayan
B.Ş.S.	: Behisni Şer'-iyye Sicili
BŞS.194/2-1	: Behisni Şer'-iyye Sicili 194 numaralı defterin 2. sayfasının 1.
belgesi.	

GİRİŞ

Kadıların verdikleri i'lam ve hüccetlerle birlikte görevleri gereği tuttukları çeşitli kayıtları ihtiva eden defterlere şer'-iyye sicilleri denir. Ayrıca bu defterlere kadı defteri, mahkeme defteri ve zabt-ı vekâyi sicilleri de denir.

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında şer'-iyye sicillerinin birinci derecede önemli olduğuna şüphe yoktur.

Kadıların yönetimindeki Şer'-iyye Mahkemelerine ait her türlü kayıtları içeren şer'-iyye sicilleri yöresel tarihler için olduğu kadar Osmanlı İmparatorluğu'nun idari, sosyal, ekonomik, kültürel ve malî yaşamı üzerinde bilgi veren ve arşivleri kuvvetlendiren birinci derecede orijinal belgelerdir. 6000'in üstünde olan şer'-iyye sicilleri daha önce çeşitli illerin kütüphane ve arşivlerinde dağınık bir şekilde bulunmaktayken artık belgelerin asılları Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde ve mikro filimleri Ankara'da Milli Kütüphane'de, araştırmacıların hizmetine sunulmuş durumdadır.

194 Numaralı Behisni (Besni) Kadı Sicili (1314–1315) çalışmamızla, yönetimin işleyiş tarzı, insanların gündelik hayattaki karşılaştığı sorunlar, bölgenin konuşlanış şekli, da'vâların işleyiş biçimi, da'vâların nasıl sonuçlandığı ve da'vâlar sonunda alınan kararlar ışığında o dönemin hukuk yapısına daha net bir şekilde bakabilmek amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın yani 19. yüzyıl şer'-iyye sicilinin incelenmesindeki amaç, 1898–1899 yılları arasındaki zaman zarfında Behisni (Besni) Kazası'nın idarî, iktisadî, ekonomik, kültürel ve sosyal yapısının incelenmesi ile üzerinde çalışma yapılmış diğer şer'-iyye sicilleri zincirinin halkasına bir yenisini eklemek olmuştur. Ayrıca bir diğer amacımız ise bu yıllar arasında geçen olayları iyi analiz ederek bir taşra kazası olan Behisni'nin (Besni) Osmanlı Devleti Hukuk sistemi içerisinde işleyişine siciller ışığında bakabilmektir.

194 numaralı sicil üzerinde çalışma yaparken bazı yazılar karalanmış ve silik bir haldeydi. Bu doğal olarak çalışmamızı biraz zorlaştırdı. Bununla beraber şer'-iyye sicili baştan sona tasnif edilmiştir. Belgenin tamamı numaralandırılmış ve sayfadaki sıra numarası sicile göre yapılmıştır. Sicilde okunmayan yerlerin var olması nedeniyle okunamayan yerler (...) şeklinde, silik kısımlar ise (silik) ve belgenin kendisinde boş bırakılan yerler için ise (boş) şeklinde gösterilmiştir.

Behisni (Besni) Kadı Sicilleri üzerinde yapılan araştırma ve çalışmalar bugüne kadar sınırlı sayıda kalmıştır. Besni tarihi hakkında en ciddi çalışma Mehmet Taşdemir'in XVI. Yüzyılda Adıyaman (Behisni, Hısn-ı Mansur, Gerger ve Kâhta Kazaları) Sosyal ve İktisadi Tarihi adlı eseridir. Diğer bir çalışma ise Refet Yınanç ve M. Elibüyük'ün üzerinde çalışmış olduğu 1560 Tarihli Malatya Tahrir Defteri'dir. Yörenin tarihi, sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini içeren akademik çalışmalar yetersizdir.

A. BEHİSNİ'NİN COĞRAFİ KONUMU

Behisni Kazası Adıyaman'ın güneybatısında, güneydoğu Toroslar sırasına ait yumru tepe eteklerinde kurulmuştur. Behisni'nin yer küredeki koordinatları şöyledir: 37° 41' 34" K; 37° 51' 40" D¹. Denizden yüksekliği 1050 metre olup, yüz ölçümü 1327 km²'dir.

İlçe daha önceleri, şimdiki bulunduğu yerin 5 km güneyinde, Eski Behisni Kalesinin etrafında ve uzun bir derenin iki yanında bulunuyordu. Daha sonra derenin taşması ile heyelanlara maruz kalması sonucu, ilçe 1950- 1960 yılları arasında yer değiştirerek Çat deresi yamaçlarına taşınmıştır ².

Osmanlı döneminde bölgenin ekonomik faaliyetleri; tarım, hayvancılık ve ticarettir. Tarım ürünleri arasında, buğday, arpa, çavdar, mercimek, nohut, darı, pamuk ve çeşitli sebze ve meyveler yer almaktadır. Günümüzde de ilçenin adıyla anılan üzümü ve yan ürünleri çok meşhurdur. İpek yolu üzerinde olması sebebiyle Besni ticaret merkezi sayılmaktaydı. Ticaretle genellikle gayri Müslimler uğraşmaktaydı ve bu nedenle ekonomik durumlarının daha iyi olduğunu söyleyebiliriz. Zaten sicilde sık sık gördüğümüz nefis tabiri de hem nüfus, hem de iktisadi kapasitesi büyük şehirler için kullanılmış olduğu bilinmektedir. Bunun yanında ziraatla uğraşan birçok merkez için de kullanılmaktadır ³.

İklimi oldukça serttir, soğukları az sıcakları fazladır. Suriye iklimine benzemektedir. Yaz mevsiminde fazla yağmur almaz. Kışları rüzgârlı ve rutubetlidir. Suptropik bir iklim hâkimdir. Yılda 72 gün yağmur yağar ⁴.

¹ Turgut H. Zeyrek-Ali Nadir Zeyrek-Ayşegül Zeyrek, *Behisni*, Besni Belediyesi Yay., İstanbul 2006,s.235.

² M. Emin Gerger- Ramazan Topdemir, *Adıyaman İl ve İlçeleri Atlası*, Bayrak Matbaası, 2005 İstanbul, s.50.

³ Feridun M.Emecen, *XVI. Asırda Manisa Kazası*, TTK Yay., Ankara 1989, s.43.

⁴ Salih San, *Her Bakımdan Kısaca Besni*, Güven Matbaası, Malatya 1950, s.6-8.

B. BEHİSİNİN KISA TARİHÇESİ

1-İslâmiyet Öncesinde Behisni (Besni)

Besni'nin yerleşimi M.Ö 4000 yılına kadar gitmesi nedeniyle güneydoğu Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden biridir. Buna kanıt olarak Besni Kalesi'ni, Elder Mağaralarını ve değirmen Çayı Mağaralarını gösterebiliriz. M.Ö. 1400 tarihinde Hurilerin, 1200 yılında ise Mitannilerin eline geçmiştir. M.Ö. 100 yılında Kummuh Krallığının hâkimiyetine girmiştir. M.Ö. 69 ve M.S. 72 yılları arasında Adıyaman bölgesinde kurulmuş olan Kommagene Krallığı hâkimiyetine girmiştir. Daha sonraları Romalılar ve Bizanslılar arasında sürekli el değiştiren Besni 1084 yılında Anadolu Selçuklu Devleti sınırları içerisine dâhil edildi ⁵.

2-İslâmiyet Döneminde Behisni (Besni)

Besni, İslam kaynaklarına göre, Halife Hz. Ömer zamanında Maraş'ın fethinden sonra alınmıştır. Daha sonra ise Me'mun Besni kalesi ve çevresini zapt etmiştir. Sonra Hamdan oğlu Seyfud Devle burayı almıştır. 949'da Bizanslılar hâkim olmuştur. Maraş'ın haçlılar tarafından alınması ile 1097'de Besni meşhur Ermeni komutanı Koğ Vasil'in eline geçmiştir ⁶. 1149 yılında Urfa Kontluğuna bağlanmış 1151 yılında ise Urfa kontluğunun Türklere esir düşmesi ile Besni de Türk topraklarına katılmıştır. Bir ara Eyyübilerin elinde kalan Besni, Anadolu Selçuklu hükümdarı I. İzzeddin Keykavus'un hücumuna uğramıştır. Daha sonra ise bölgeye Memlûklular hâkim olmuştur. Besni ve çevresi özellikle 1071 Malazgirt savaşından sonra yoğun bir Türk göçmenlerinin yerleşme yeri haline gelmiştir. Özellikle bu dönemde Anadolu'nun çeşitli yerlerinden Besni'ye yerleşmiş olan Türkmenlere bakıldığındaki bu Türkmenler, Avşar, Beğdilli Türkmenleri, Zecirli, Cerit, Ağcakoyunlu, Dulkadiroğlu aşireti ve Türkmenlerin iskân yeri olmuştur ⁷.

3-Osmanlı Döneminde Behisni (Besni)

a-Behisni'nin (Besni) Osmanlı Hakimiyetine Girmesi ve İdari Teşkilatlanması

Yıldırım Beyazıd Dulkadiroğlularını itaat altına aldıktan sonra Darendede, Malatya, Besni, Kâhta ve Divriği Kalelerini Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Timur ile yapılan Ankara

⁵ San, *a.g.e.*, s.9.

⁶ Mehmet Taşdemir, "Behisni", *TDVİA*, C.V, İstanbul 1992, s.540-543.

⁷ Aşıkpaşazade, *Aşıkpaşaoğlu Tarihi*, H.N.Atsız, MEB Yay., İstanbul 1992, s.65-66.

savaşında (1400) Yıldırım Beyazıd'ın yenilmesi ile Besni Mısır Memlûklularının eline geçti. Besni 1516 Ağustosunda Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Yavuz Sultan Selim burayı aldıktan sonra 1517 yılında teşkil edilen Arap vilayetine bağlı sancak haline getirmiştir⁸. Sancak Beyi de Kurtoğlu Ali Bey olmuştur. 1519 da yapılan tahrirde sancak olma özelliğini koruyan Besni, 1524'deki tahrirde Gerger ve Kâhta sancağına bağlanmıştır. 1530'da da ise Malatya sancağına bağlanmış ve 1547 ve 1560 yıllarındaki tahrirlerde bu özelliğini korumuştur. Besni 1839 – 1845 yılları arasında Diyarbekir eyaletine 1846'da Harput eyaletine 1871'de ise Malatya sancağına bağlanmıştır⁹. Besni 1926'ya kadar Malatya'ya bağlı kalmış daha sonra 1926 – 1933 yılları arası Gaziantep'e bağlanmış 1933'te yeniden Malatya'ya bağlanan Besni, 1954'te Adıyaman'ın il olması ile Adıyaman'a bağlı bir durumuna gelmiştir¹⁰.

Şer'-iye sicillerinin içeriğini incelediğimiz zaman görüyoruz ki sadece mahkemede alınan kararların yazılması değil, her türlü devlet ile yapılan yazışmaları, her hangi bir olayı şehâdet, hibe, vakıf gibi bir konunun resmîyete geçirilmesini ve tutulan zabıtları ihtiva eder.

Siciller bir veya daha fazla yılın hadiselerini kapsayabilmekteydi. Genellikle defterin bir tarafı evlenme-boşanma, alacak-verecek, nafaka, vakıf, cinayet, cürüm gibi mahallî hadiseleri ihtiva edip, diğer tarafı da merkezden gelen emir, ferman gibi belgeleri kapsamaktadır¹¹.

Besni Kadı Sicillerinin, Bugün asılları Adana Müzesi'nde, mikro filmleri Ankara'da Milli Kütüphanede bulunmaktadır. Daha çok XIX. Yüzyılın sonlarına ait olan bu sicillerin en eskisi Hicri 1069 (miladi 1659) tarihli ve 6 varaktan oluşan 186 numaralı sicildir.

Defterin bazı sayfaları gerek mürekkebin dağılmasından gerek kâtibin kötü yazısından dolayı bazı kısımlar okunamamıştır. Defterin her sayfasında iki ile dört arasında değişen sayıda belge bulunmaktadır.

4-Cumhuriyet Dönemi'nde Behisni (Besni)

1926 tarihine kadar Malatya'ya bağlı kalan Besni, bu tarihten 1933'e kadar ise Gaziantep'e bağlı kaldı. 1933'te tekrar Malatya'ya bağlandı. 1954'te Adıyaman'ın il oluşu ile

⁸ Mükremin H. Yinanç, "Besni", *İA,C.II*, MEB Yay., 5.Baskı, Eskişehir 1997, s.571-572.

⁹ Yinanç, *a.g.m*,570.

¹⁰ Taşdemir, *a.g.m*, s.540.

¹¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, TTK Yay.,Ankara 1988,s.86.

buraya bağı bir ilçe merkezi durumuna geldi. Besni'nin nüfusu Cumhuriyet'ten sonraki ilk sayımda (1927) 7014 olarak tesbit edilmiş, bu sayı 1950'de ilk defa 10.000'i geçerek 10.500'e ulaşmış, 1985'te 17.763. 1990'da da 26.076 olmuştur. Besni'nin merkez olduğu Besni ilçesi merkez bucağından başka Çakırhüyük, Kızılın, Suvarlı ve Şambayat adlı bucaklara ayrılmıştır. 1409 km² genişliğindeki ilçede 1990 sayımına göre 88.531 nüfus yaşamaktadır. Nüfus yoğunluğu ise 63'tür¹².

C.BEHİSNI'NİN (BESNİ)TARİHİ YERLERİ

1-Çörmük İçmesi

Behisni (Besni)'nin 7 km. doğusundadır. Bilhassa yaz aylarında sudan bir koku yayılır. Sudan bu kokunun çıktığı zamanlar suyun şifalı olduğu kabul edilir. (Temmuz-Ağustos aylarında kokar). Soğuk su içmesidir. Günde aç karnına 0.2 litre içildiğinde böbrek taşlarına kronik kabızlığa, bağırsak ve mide iltihaplarına faydalı geldiğine inanılmaktadır¹³.

2-Göksu Köprüsü (Kızılın Köprüsü)

Behisni (Besni)'nin güneydoğusunda Kızılın Köyü yakınında Göksu nehri üzerindedir. Romalılar zamanında (İmparator Vespasian zamanında) yapılmıştır. Kâhta ilçesindeki Cendere köprüsüne benzemektedir. Köprünün orta kemeri çökmüş, diğer kısımları sağlamdır. 19. Yüzyılın sonlarında Göksu'nun iki yakasındaki köylüler arasında anlaşmazlık çıktığından Besni tarafındaki köylüler, saldırılardan kurtulmak için güvercin gübresinden yaptıkları bir patlayıcı madde (gühercile) ile köprünün orta yerini patlatarak çökerttiler köprü üç kemerlidir. Orta kemerin iki ayağı arasındaki açıklık yaklaşık olarak 23–30 m. kadardır¹⁴.

3-Sofraz Tümülüsü

İl merkezine 45 km. uzaklıkta Üçgöz (Sofraz) köyündedir. 15 metre yüksekliğinde olan mezarın üzeri kırma taş ve molozla örtülüdür. Güneyde bulunan girişinde zeminden beş metre aşağı inildikten sonra Dromos denilen ön giriş varılır. Ön girişin bitiminde ise mezar

¹² Taşdemir, *a.g.m.*, s.542.

¹³ Adnan Işık, *1890–1919 Adıyaman (Hisn-ı Mansur), Akçadağ, Arapkir, Besni Darende Doğanşehir, Eskimalatya (Battalgazi), Hekimhan, Kâhta, Pötürge, Yeşilyurt*, İstanbul Kurtiş Marbaacılık, Malatya 1998,s.75.

¹⁴ San, *a.g.e.*, s.82.

odası bulunmaktadır. Yaklaşık 3–4 metre ölçülerinde üzeri tonozlu ve düzgün kesme taştan yapılmış odanın içinde 2 adet lahit bulunmaktadır. Anıt mezar M.S. II. Yy. da Roma döneminde yapılmıştır ¹⁵.

4- Behisni Sensönk (Dikilitaş) Tümülüsü

Hacı Halil Köyü yakınında Kızıldağ'ın üzerinde DİKİLİTAŞ adıyla bilinen, Roma dönemine ait bir anıt mezardır. Ortada mezar yapısı ve yanında aralıklarla dikilmiş üç çift sütun vardır. İri taşlar yığılarak yapılmış olan bu tümülüsün çevresinde dev sütunlardan oluşan anıt mezarın altında mezar odası olduğu sanılan kayadan oyma mağaralar mevcuttur.

5-Behisni Örenyeri

İl merkezine 45 km. uzaklıkta Behisni (Besni) ilçesine 1 km. uzaklıktadır. Ören yerine girişte her iki tarafta da sıralanmış Osmanlı dönemi yapıları camiler, hamamlar ve köprüler bulunmaktadır. Yüksek bir tepe üzerinde ilk olarak Hititler zamanındakullanılmış, Memluklar zamanında onarılmış ve sonraki dönemlerde de kullanılmış kale bulunmaktadır ¹⁶.

6-Behisni (Besni) Kalesi

İlçenin 5 km. kadar güneyindedir. Sivri ve yüksek dağın üzerine kurulmuştur. Yaklaşık 3/2 lik kısmı sarp ve dik kayalıklarla çevrili olan dağa sadece bir taraftan çıkılır. Savunmaya çok elverişlidir. Muhteşem mancınıklar ve diğer yapı kalıntıları dim dik ayaktadır. Tarih boyunca Aslan Ağzı Kalesi, Güvercin Göğsü Kalesi, Keklik Göğsü Kalesi, Sadırbaş Kalesi ve Bozmeân Kalesi gibi isimler almıştır.

Kaynaklarda Hitit krallığının kurucusu İsenâ tarafından yapıldığı belirtilmektedir. Şu an ayakta duran mancınıklar üzerindeki (Arapça) yazılmış kitabelere bakılırsa kaledeki muhteşem yapılar İslami dönemde yapılmıştır. Kitabelerde malik'al-aşraf ismi okunmaktadır. XIII. Yüzyılın sonlarında Behisni (Besni)'de hüküm süren Memlük hükümdarı Malik'al-aşraf bin Kalavun zamanında kalenin ve şehrin onarıldığı kaynaklarda belirtilmektedir. Kalenin en faal dönemi XII. ve XIII. yüzyıllara rastlamaktadır ¹⁷.

¹⁵ Mustafa Sucu, *Adıyaman İli ve İlçeleri*, Önder Matbaası, Adana 1985,s.120–123.

¹⁶ Sucu, *a.g.e.*, s.127–128.

¹⁷ Mehmet Taşdemir, *XVI. Yüzyılda Adıyaman (Behisni, Hısn-ı Mansur, Gerger, Kâhta) Sasyal ve Siyasi Tarihi*, TTK Yay., Ankara 1999,s.28.

Behisni (Besni)'den söz eden 17.yüzyıla ait kaynaklardan Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Behisni Kalesi Kal'a-i Sadr-ı Baz adıyla tanımlanmıştır¹⁸. 1871–1872 Tarihli Diyarbakır Salnamelerinde en elde edilen bilgiler yardımıyla kalenin harabe ve bakımsız olmakla beraber burçların ve iç kale yapılarının halen görülebildiği anlaşılmaktadır¹⁹.

7-Üçgöz (Sofraz) Köyündeki Tarihi Kül Şehri Harabeleri

Behisni (Besni)'nin 15 km. kadar güneydoğusuna düşer. Köy ve çevresinde eskiden Kül Şehri adında bir şehir olduğu ve o zamanlar Besni'nin bu şehre bağlı olduğu bilinmektedir. Eski yapı olarak Hasan Paşa Camii, Mustafa Paşa Camii ve Öksüz Minareyi sayabiliriz. Şehir harabelerinde bulunan şişelerin içindeki çeşitli renklerde toprakların sırrı hala çözülememiştir. Bazı kaynaklarda bu şişelerin Gölbaşı Yukarınasırlı'da ve Gerger-Morfa'daki harabelerde de bulunduğu belirtilmektedir²⁰.

D. BEHİSNİ ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Bugün asılları Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde olan Behisni (Besni) Şer'-iyye Sicillerinin, Mikro filmleri Ankara'da Milli Kütüphanede bulunmaktadır. Daha çok XIX. Yüzyılın sonlarına ait olan bu sicillerin en eskisi H.1069 (M.1659) tarihli ve 6 varaktan oluşan 186 numaralı sicildir. Besni sicillerini tablo halinde aşağıya derc ediyoruz.

1 - Behisni Şer'-iyye Sicilleri

Behisni Şer'-iyye Sicilleri'nin Tablosu

No	Tarih	Sahife	No	Tarih	Sahife
173	1281	82	183	1318–1319	608
174	1328–1339	-	184	1336–1341	186
175	1329–1336	570	185	1289–1292	174
176	1327–1335	154	186	1069	-

¹⁸ Evliya Çelebi, *Seyhatname*, Hazırlayan, S.A. Kahraman, Y.Dağlı, Üçdal Neşriyat, İstanbul1999,s.20.

¹⁹ Zeyrek, *a.g.e.*, s.103.

²⁰ San, *a.g.e.*, s.71.

177	1326–1329	238	187	-	314
178	1312–1334	368	188	1324–1325	294
179	1317	-	189	1327–1330	156
180	1335–1336	-	190	1310–1315	236
181	1330–1334	300	191	1295–1296	280
182	1319–1323	-	192	1297	190
193	1322–1327	432	199	1339–1340	-
194	1314–1315	96	200	1308–1311	120
195	1312–1314	-	201	1316	-
196	1327–1328	106	202	1328–1330	-
197	1320–1321	464	203	1292	-
198	1319–1321	240			

I. BÖLÜM

I-194 NUMARALI SİCİLE GÖRE BEHİSNİ'NİN SOSYAL, EKONOMİK VE FİZİKİ YAPISI

A. SOSYAL YAPI

1-Ailenin Teşekkülü ve Çözülmesi

Aile toplumun yapı taşıdır, bir nevi çekirdeğidir. Sosyal bir varlık olan insanın neslini devam ettirebilmesi, çok çeşitli ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için aile kurumu şarttır. Birey aile ortamında yetişir ve o ailenin, o toplumun örfü, kültürü gelenek ve görenekleri ile yetişir. Bu da demektir ki bir milletin en küçük nüvesini oluşturan aile, o milletin örfü, kültürü ananesinin devamı, aile kurumuna ve bu kurumun sağamlığına bağlıdır. Bu da ailenin ne kadar önemli bir kurum olduğunu gözler önüne sermektedir. Her toplumun aile yapısı, anlayışı birbirinden farklıdır.

a-Namzedlik

Günümüzdeki evliliklerde olduğu gibi Osmanlı aile hukukunda evliliğin ön aşaması olan namzetlik diğer bir adıyla nişanlanma tarafların kendi iradeleriyle karşılıklı olarak evlenmeye karar vermeleridir²¹.

Nişanlanma evlilik öncesi bir evlenme vaadi olup resmi bir yükümlülüğü yoktur, dolyısı ile taraflara evlenme mecburiyeti yüklemeyiz, taraflar isterse nişanı bozabilir²². Namzedlikle ilgili bilgileri olayın mahkemeye intikal etmesi sonucu belgelere kaydolmasıyla elde edebiliyoruz.

“Emine bint-i Mustafâ nâm baliğa kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer’-iyesine mahsûs odada makkud-ı meclis-i şer’-i şerîf-i enverde karye-i mezkûra ahâlisinden Osmanı’ın oğlu Mehmed bin Osman muvacehesinde bi’r-rıza takrîr-i kelim edüb bundan iki sene akdem hayız görüb âkile ve baliğa olduğumdan karyesine ve sâ’ir mâhalde bir gün nâmzed ve nikâhım dahî olmadığından iş bu hâzır-ı bi’l-meclis Mehmed bundan bir sene akdem nâmzedle muradım her vechle bulunduğu cihetle”. Nikâh akdinin yapıldığı bu belgede bir yıl önce nişanlandıklarını olduklarını anlıyoruz²³.

b-Nikâh

Nikâh Akdi, karı-koca arasında beraber yaşamaya, birçok şeyi beraberce paylaşmaya ve yararlanmaya imkân doğuran ve taraflara karşılıklı hak ve görevler yükleyen rızai bir akiddir²⁴. Nikâh akdi, karı-koca ilişkisi mehir, nafaka ve mirasçılık gibi evliliğin bütün sonuçlarını doğurur²⁵.

Nikâh akidleri kadı tarafından sicile kaydedilmiştir. Fakat bütün evlenmeler sicile kaydedilmemiştir. Çoğu zaman mahalle ve ya köy imamı çiftlerin nikâhını kıymaktaydı. Yalnız imamın nikâhı kıyabilmesi için çiftlerin buldukları bölgedeki mahkemeden evlilik izni alıp, o din adamına hitaben izin kâğıdı getirdikleri zaman bu vazife yerine getirilirdi²⁶. Belgelerden anlaşıldığı kadarıyla mahalle ve ya köy imamına nikâh kıydırılmasına rağmen tekrar kadıya müracaat edip, nikâhı kayıt altına almak isteyenler olmuştur.

“Behisni Kazâsı’nın Kızılay karyesi ahâlisinden Ahmed bin Bulagarlıoğlu Mustafâ ile Fatma bint-i Fuzul Mehmed hazır oldukları halde mezbûre ve merkûm tekrar istingah-ı madde eyledikde ise her ikisi birlikde hükümet-i seniyyeye gelmekte iken esnâ-yı râhde Hısn-ı Mansur

²¹ Halil Cin, *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, S.Ü. yay.,II.Baskı, Konya 1988, s.80.

²² İsmail Doğan, “Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, *Osmanlı ans.*, C.V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.388.

²³ BŞS.194/59-2

²⁴ Cin, a. g. e., s.193.

²⁵ Halil Cin-Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C.II, Selçuk Üniv. Yay., Konya 1989, s.80.

²⁶ Ziya Kazıcı, *Osmanlı Toplum Yapısı*, Bilge Yay., İstanbul 2003, s.193.

Kazâsı'nın Mal Pınar karyesinde 850 guruş mihri tesmiyesiyle merkûm tarafından mezkûr Mal Pınar karyesinin muhtarı Hallav vekîl olub vekâletine dâ'ir karye-i mezkûreli İbo ve Hassav ve mezbûre tarafından Behisnili Kaffe Mahalleli Bizikoğlu Bekir vekâletine dahî şâhid Allav'ın oğlu Allav ve Ömer'in oğlu İbiş ve Şerîf'in oğlu Molla Mustafâ dahî nikâhı a'kd ettiğini her ikisinin ifade ve taht-ı ikrârlarında ve mehr-i mü'eccel ve mu'accel bulunması üzerine mezbûrân vekâlet eden Bizikoğlu Bekir meclis-işer'a hazırân olub istişhâd olundukda fi'l-hakikât mezbûre Fatma tarafından merkûm Ahmed nikâhları a'kd-i için"²⁷.

Müslüman bir kadın ancak müslüman bir erkekle evlenebilirdi. Eğer erkek müslüman olup ailesi müslüman olmadysa bu bir boşanma sebebi olabilmekteydi²⁸.

c-Boşanma

Karşılıklı sevgi saygı ve güven bağları üzerine kurulmuş olan bir yuvanın bu bağlar ortadan kalkınca büyük olasılıkla parçalanır. Temelleri sarsılmış bir evliliğin devam ettirilmesi gerek çiftler açısından gerek toplum açısından fayda getirmez. Fakat aile çözümlerinin çok yüksek olması toplum yapısında birçok açıdan eksikliklere ve huzursuzluklara yol açacağı da kesindir.

İslam hukukunda evlilik üç şekilde sona ermektedir: Talak, tefrik, muhala'a.

Kocanın tek taraflı iradesiyle karısının rızasını aramaksızın, herhangi bir sebep göstermeksizin evliliğe son vermesi olayına talâk, kadının bazı haklarından feragat ederek ve karşılıklı anlaşarak ayrılmasına muhâla'a denilmektedir. Kadının kocasına vereceği bir bedel karşılığında evlilik bağından kurtulması veya bir bedel karşılığında talâkı kocasından satın alması şeklinde de ta'rif edilebilir. Sicilde kocalarından bu şekilde boşanma yoluna giden kadınların mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet ve mü'net süknalarından feragat etmek suretiyle boşandıkları görülmektedir.

“Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinelerinden İsmail kerimesi Fatma bint-i İsmail nâm mezbûre Behisni Kazâsı'nın mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-imeclis-i meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-zâtiha ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edüp zevc-i dahili olan Fal karyesi ahâlisinden Alafer oğlu Mustafâ bin Allav mâhzarında bi'r-rıza kaleme i'ane ederek iş bu tarihten bir hafta akdem tahtine mend Gül Mehmed hânesinde bir gün gündüz ikindi vakti şuhud mâhzarında zimmetinde mütekarrir olan ma'kûd-ı aleyh mü'eccel ile nafaka-i iddet ma'lumen kendi üzerime olmak şartıyla zevcim hâzır-ı merkûm beni talâk selase ile tatlik eylediğinde ve mâhzara su'âl olunub ol babda müddetce farz i'lâm-ı şer'-i verilmesi

²⁷ BŞS.194/90-2.

²⁸ BŞS.194/12-2.

matlubumdur dedikte merkûm Mustafâ bin Allav dahî ber vechi muharrer mezbûr mihr-i mu'eccel ve nafaka-i müddet-i mazlumadan geçup ol vecihle mezbûreyi talak-ı selase ile tatlik ettiği bi'l-muvacehe ikrârla istidada gösterilen şuhûdun Ahmed ve Mehmed ibn-i Mâhmud meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd mûmâ ileyh muharrer mezbûreyi merkûm tatlik ettiğine şehâdet etmekle mezbûrenin tatlikine hükm-ü şer' lâhık olduğu tescil ve bi'l-iltimas huzûr-u â'lilerine i'lâm olundu"²⁹.

Örnek belgede görüldüğü üzere kadın bazı haklarından vaz geçerek boşanma hakkını elde etmiştir. Bu belgede de görüldüğü gibi bazı belgelerde mehr-i mü'eccel miktarı belirtilmemiştir.

Bir diğer boşanma çeşidi de tefriktir ki, evlenmenin belli sebeplerle kadı tarafından bitirilmesine denir. Ailenin dağılmasından sonra bazı koruyucu müesseseler vardır. Bunlar şu şekildedir: Mehir, nafaka ve vasiy ta'yîni.

c.a-Mehir

Mehir, İslam hukukuna göre damat adayının kıza para veya mal olarak vermesi gereken zorunlu nikâh bedelidir³⁰. Kararlaştırılan nikâh bedeli boşanma veya vefata ertelenirdi³¹. Talak yetkisini kötüye kullanan erkeğe karşı kadına verilmiş bir silahtır. Boşanmanın gerçekleşmesi veya kocasının ölümü gibi sebeplerle evlenmenin sona ermesi halinde kadının ekonomik yönden geleceğini temin etmek gayesini güden para ve mal ve de evlenmenin akdedildiğini gösteren, ona aleniyet sağlayan şekl-i şarttır³².

Nikâh akdi esnasında koca vaat ettiği mehr-i müecceli boşandığı karısına ödemek zorundadır. Dolayısı ile mehr-i mü'eccel gerek aile çözülmenden evvel gerekse çözüldükten sonra aileyi koruyucu bir işlev görmektedir³³.

Mehrin tasarruf hakkı sadece kadına aittir. Kadın dilerse mehrin bir kısmını dilerse tamamını kocasına hibe edebilir. Mehrin miktarı genelde nikâh akdi esnasında ve bazende boşanma esnasında belirtilmektedir. İncelenen belgelere bakıldığında en yüksek mehrin 850 guruş en düşük mehrin de 500 guruş olduğu görülmektedir.

Kadınların almış oldukları mehr miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Buna göre 750–1000 guruş mehr alan kadınların oranında bir yığılma vardır. Tabloya göre en düşük 500 guruş en fazla 1000 guruş mehr verilmiştir.

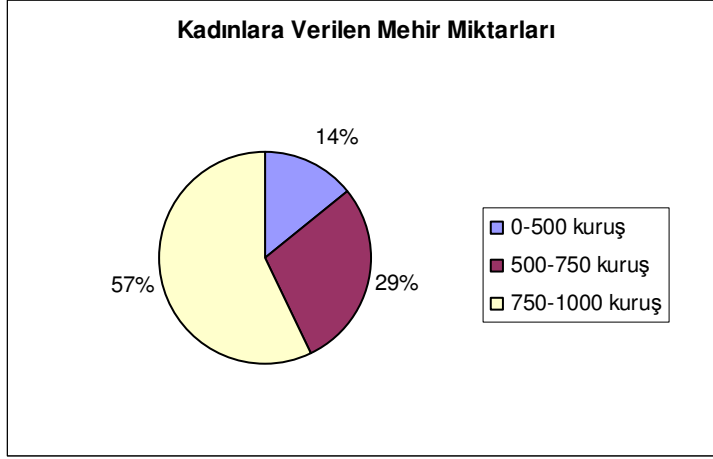
²⁹ BŞS.194/22–1.

³⁰ İlber Ortaylı, “Anadolu’da XVI. Yüzyılda Evlilik ilişkileri Üzerine Bazı Gözlemler”, *Osmanlı Araştırmaları* 1, 1980, s.35.

³¹ Abdulaziz Bey, *Osmanlı Adet, Merasim ve Tabirleri*, TTK yay., İstanbul 2002, s.109.

³² Cin-Akgündüz, *Hukuk I*, s.83.

³³ İlber Ortaylı, *Osmanlı Toplumunda Aile*, Pan Yay., İstanbul 2004, s.57.

c.b-Nafaka

Nafaka kelime anlamı olarak, hak sahiplerine yiyecek, giyecek, mesken ve hizmetçi masraflarını temin etme anlamına gelir³⁴. Nafakayı karşılamak kocaya aittir. Koca bunu karşılamadığı takdirde kadın mahkemeye başvurabilir. Bununla birlikte takdir edilmiş nafakayı koca temin edemediğinde kadı bilinen malları nafakayı temin etmek için satmaya izin verebilirdi³⁵.

İncelen dönem belgelerindeki boşanmalarda nafaka takdirinden bahsedilmemektedir.

c.c-Vasiy Ta'yîni

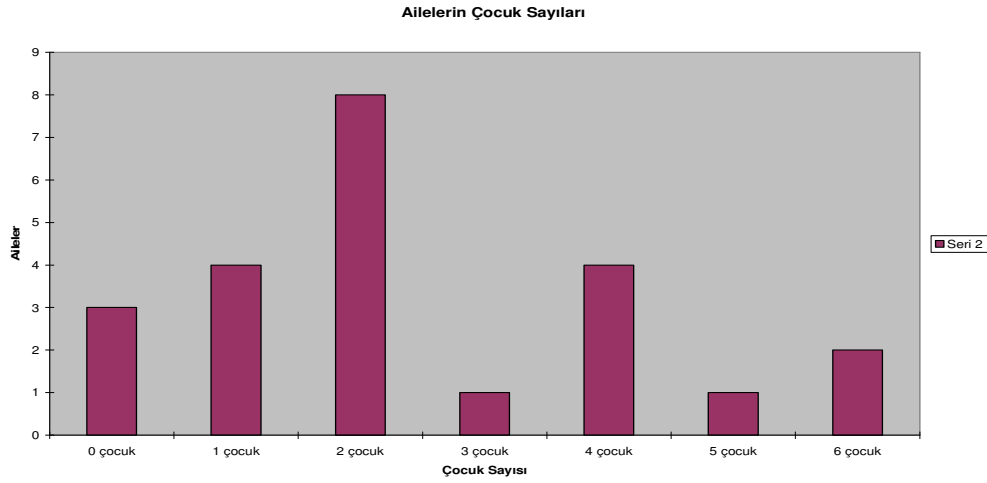
Kendisine bir şey vasiyet edilmiş kimseye vasiy denir. Genellikle kendisine miras malları üzerinde tasarruf hakkı verilmiş kimse için kullanılan bir tabirdir. Başka bir tabirle kişi kendisi hayatta iken kendisinin ataması veya kadı tarafından yapılan atama ile ortaya çıkan vefat halinde yapılması istenilen işleri yapan görevliye vasiy denir. Çocukların bakımı ile ilgili vasilik boşanma sonucu ya da anne veya babadan birinin ölmesi nedeni ile ortaya çıkmaktadır.

Vasiy atamalarında önce vefat eden kişi tanıtılmakta daha sonra vasiy atama sebepleri ve en son olarak da vasiy atanacak kişi zikredilmiştir. Vasiy atanacak kişinin her hangi biri ücret alıp almadığı, alıyorsa ne kadar aldığı belli değilken göreve başlama tarihi ve görevleri bellidir.

³⁴ Cin- Akgündüz, *Hukuk II*,s.86.

³⁵ Cin-Akgündüz, *Hukuk II*, s.87.

Vasiyeler, sorumlu oldukları çocukların mallarını onlar adına işletmekle görevlidirler³⁶.

Çocukların Cinsiyetlerine göre Sayıları ve Yüzdeler Dağılımları

<u>Cinsiyeti</u>	<u>Erkek</u>	<u>Kız</u>	<u>Toplam</u>
Çocuk sayısı	39	17	56
Yüzdeler Oranı	% 70	% 30	100

Tabloya göre erkek çocukların oranı kız çocuklarının oranından fazladır.

B. EKONOMİK DURUM

Osmanlı dönemindeki halkın başlıca ekonomik faaliyetleri, tarım, hayvancılık ve ticarettir. Tarım ürünleri buğday, arpa, çavdar, mercimek, darı, pamuk, çeşitli sebze ve meyve ile oluşturmaktadır. Özellikle üzüm ve yan ürünleri Behisni (Besni)'de meşhurdur. İpekyolu üzerinde olması sebebiyle Besni ticaret merkezi sayılmaktaydı. Bu işi özellikle gayri Müslimlerde görmek mümkündür. Bu yüzdende gayri Müslimlerin diğer halka göre zengin bir sınıfa sahip olduğunu kolaylıkla söyleyebiliriz.

³⁶ BŞS.194/61-2.

C. FİZİKÎ YAPI

1-Behisni'nin Mahalleleri

Ali Paşa, Hacı Kesim, Bozmekân, Hamre, Çırçır, İdris, Kâhta, Meydan, Taşcaâmi, Vusta, Yeni Mahalle, Hıristiyan, Mahallesi, Kâffe, Ceru isimli Mahalleleri bulunmaktadır.

a-Mahalleli ve Sorumlulukları

Mahalle, aynı mescitte ibadet eden cemaatin aileleriyle birlikte ibadet ettikleri şehir kesimidir. Osmanlı şehrinde mahalle, birbirini tanıyan ve bir ölçüde birbirinin davranışından sorumlu, sosyal dayanışma içerisinde olan kişilerden oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir.

Osmanlı şehrinde mahalle temel bir yönetim birimidir. Mahallelinin birçok ortak yükümlülükleri vardır. Bunların başında avarız vergisi ödemek gelir ki, oturlan mahallelere göre kayıtlar tutulmuştur. Osmanlı kanunlarına göre mahalleli birbirine kefildir. Mesela faili meçhul bir olayın aydınlatılması için mahalleli toptan sorumlu tutulmuş ve diyet ödetilmiştir³⁷. Mahallenin güvenlik ve asayişinin temininde ve uygunsuz davranışları olanları şikâyet için mahkemeye müracaatta ve nikâh işlerinin şeriata uygun olup olmadığını tesbit etmede mahalle imamı görevlidir³⁸. Aynı şekilde mahalleye yeni taşınacak birisi için mahalleliden birisinin kefil gerekmektedir.

Mahallenin huzur ve güvenliğinden mahalleli sorumludur. Ahlaka mugayır ve namus dışı davranışlarda bulunan, kendilerini rahatsız eden kişileri mahalleden çıkarma hakları vardır³⁹.

2-Behisni'nin Köyleri

Adıkillili, Ahuru, Akkuyu, Alışar, Arabanbademce, Arabanbeydili, Arablar, Aşağıabdallar, Aşağıçöplü, Aşağıhozkişi, Aşağınasırlı, Alıçlı, Aşağıçöplü Aşağısöğütlü, Akpınar, Atmalı, Bahri, Bakla, Balkar, Baybeyınarı, Belveran, Bereketli, Beseri, Beşir, Birimkahya, Birişme, Bostancı, Başlı, Beşkoz, Beşyol, Boncuk, Burunçayır, Camuşçu, Cengehor, Cencere, Çakallı, Çamurcu, Çaykaya, Çilboğaz, Çomak, Çakallıkömür, Çanakçı, Çargan, Çatalağaç, Çataltepe, Çelik, Çorak, Çoban, Erkenik, Karman Çorman, Doğanmaya,

³⁷ Hazırlayan İsmail Kıvrım, *17. Yüzyılda Konya ve Ayıntab Şehirlerinde Gündelik Hayat Karşılaştırması (1670–1680)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Konya 2005, s.100.

³⁸ J.İvanov, "Kadı", *İA, C.V, MEB Yay., Eskişehir 1997*, s.980.

³⁹ Özer Ergenç, *1580–1596 Yılları Arasında Ankara ve Konya Şehirlerinin Mukayeseli İncelenmesi Yoluyla Osmanlı Şehirlerinin Kurumları ve Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Deneme*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 1973, s.234.

Eğerli, Eskiköy, Fal, Gedikli, Gelbilason, Gündürme, Güneykaş, HacıHalil, Harmanardı, Hürnük, Hüveydikara, Hamzalar, Hasanlı, Haydaremir, Haydarlı, Hementil, Hizmkan, Hiznik İzollu, Kabalar, Kantare, Karahalil, Karakeçi, Karaköçek, Kevceli, Keysun, Kilisecik, Kitiş, Karagöl, Karagüveç, Karalar, Kargalı, Kesecik, Kızılhisar, Kızılın, Kızılınar, Kızılcamustafa, Kızılkaya, Kocapirli, Konuklu, Köseceli, Kutluca, Kuzevleri, Körüsten, Körtanlı, Levzin, Lordin, Mâhkanlı, Marguza, Mamedikli, Mendollu, Meydan, Mihmanlı Aşireti, Mırıhtil, Nohutlu, Oyalı, Oyratlı, Ozan, Pennik, Penbegi, Pınarbaşı, Purgiran, Sarıkaya, Sarıyaprak, Sofran, Sayören, Şam Uşağı, Taşlıyazı, TekAğaç, Tetirli, Tokar, Toklu, Uzunkuyu, Üçgöz, Yayıklı, Yazıbeydili, Yazıkarakuyu, Yelbastı, Yeniköy, Yoldüzü, Yukarısöğütlü, Zirce, Zurnacı⁴⁰.

3- Behisni'ye Bağlı Mezralar

Çakmak, Dağdibi, Karagöl, Kuşlu, Güvercin ÇakallıyusufAğa, Karatepe, Aşağıburunçayır, Akkuyu, Düzbağlar, Gümüşlü, Karahalil, Kılıçlı, Kızılcamustafa, Zomacı, Konak, Evcili, Karakeçi, Akdoğanlar, Kızılkaya, Bereketli, Dipevler, Hüyük, Kocapirli, Akdoğanlar, Kızılkaya, Doluca, Yazyurdu, Kömürcü, Cihan, Şahsalman, Serinoba, Çayıroba, Geçit, Karagöçük, Yemlice, Ören, Gügündürme, Demirler, Sarıçiçek, Sarnıç, Karnacık, Demirobası, Satılışağı, Dutlupınar, Kıraçayma, Uğurcuk Alataş, Bahri, Çanak, Topkapı, Alishar, Beşir, Bostancık, Yazıyalankoz, Kapaklı, Kanatlı, Ovalı, Karakuş, Kepire, Yazıbademce, Küçükşamuşağı, KaraAğaç, Bahçeli, Tekevler, Zormağara, Hasanlı, Akıncı mezralarıdır⁴¹.

II. BÖLÜM

A. ŞER'İYE SİCİLLERİ VE ÖNEMİ

Şer'-iye sicilleri boyu uzun, eni dar örneğin, boyu 35–40 cm bir defterin eni 16–17 cm olabilir⁴². Ancak defterlerin hepsinin bu ebatlarda olması zorunluluğu yoktur. Defterdeki farklılığın bir yerden başka bir yere taşıma açısından kolaylık sağlaması ve şekil olarak güzel görünmesi için ortaya çıktığı düşünülebilir.

Şer'-iye sicillerinde genellikle ta'lik kırması denilen yazı kullanılır, kâğıt çok sağlam ve mürekkep bu gün bile okunabilecek kadar kalitelidir. Sicil Defterlerinin üzerinde kadıların

⁴⁰ San, a.g.e., s.30-31.

⁴¹ Adıyaman İl Yıllığı, a.g.e., s.151.

⁴² İzzet Sak, *10 Numaralı Konya Şer' iye Sicili (1070-1071/1659-1661) (Transkripsiyon)*, Selçuk Üniversitesi Yay., Konya 2003, s.XXIX.

ismi mevcuttur. Bir kadı göreve başladığı zaman defterin üstüne ismini ve göreve başladığı tarihi yazardı⁴³.

Sicillerin başında, hepsinde olmamakla birlikte, Arapça ile yazılmış bir kısım bulunmaktadır. Burada Allah'a ve peygamberine dua edildikten sonra sicili tutan kadının ünvanı ve ismi ile göreve başlama tarihi kaydedilmektedir⁴⁴.

Şer'-iye sicilleri Osmanlı tarihinin en önemli kaynaklarından biridir. Kadıların merkezle yaptıkları resmi yazışmaları, halkın istek ve şikâyetlerini, ait olduğu mahallîn sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan bu siciller incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari, sosyal tarihini ortaya koymak mümkün değildir. Özellikle şehir tarihleri ve bölgelerin mahallî hayatıyla ilgili araştırmalar için birinci derecede kaynaktır.

Önemli tarihi olayların, tarihi şahsiyetlerin, mahallî yer isimlerinin doğru olarak tespitinde birinci derecede önem arz ederler. Ayrıca sadrazam, şeyhülislam, kazasker gibi önemli şahsiyetlerin biyografilerini yazabilmek için sicillere başvurmak gerekir⁴⁵.

Şer'-iye sicillerinin Osmanlı Devletinde İslâm hukuku örfi ve mahallî hukukun nasıl uygulandığı hakkında bilgiler bulabilmekteyiz. Ayrıca devletten gelen resmi yazılar ve fermanlar da bu defterlere kaydedildiğinden bunların içeriği ve hangi maksatla gönderildiği ve tatbikinin nasıl yapıldığı hakkında bilgi edinebilmekteyiz.

B. KADI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1-Kadı

İnsanlar arasında meydana gelen da'vâ ve olayları şer'-i hükümlere göre karara bağlayan, devletin en yüksek icra makamı tarafından ta'yîn edilen görevliye kadı denilmektedir. Başka bir deyişle kadı, çarşı-pazarı satılan malları, bu mallarda bulunması gerekli vasıfları, fiyatları denetleyen ve büyük ölçüde belediyeler tarafından ifa edilen birçok görevi yerine getiren mahalli yöneticidir⁴⁶. Adli teşkilatın yapı taşıdır. Osmanlı Devletinde kadının yeri o kadar önemlidir ki onun yazılı emri olmadan kimseye ceza verilemezdi⁴⁷.

⁴³ Uzunçarşılı, *İlmiye Teşkilatı*, s.109.

⁴⁴ Sak, *a.g.e.*, s.XXIX:

⁴⁵ Ahmet Akgündüz, *Şer' iye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, C.I, İstanbul 1988, s.12-13.

⁴⁶ İlber Ortaylı, "Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine", *Amme İdaresi Dergisi*, IX/1, Sevinç Matbaası, Ankara 1976, s.96.

⁴⁷ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)*, Yapı Kredi Yay., II.Baskı, İstanbul 2003, s.81.

Buldukları yerin hem belediye başkanı hemde halkın her konuda müracaat edeceği güvenlik makamıydı.

Halk ile devlet arasındaki münasebeti sağlayan en önemli kurum kadılıktı⁴⁸. Kadının emri altında naibler, katibler, muhızırbaşı ve muhızırlar mahkemede görevli olan kişilerdi⁴⁹.

Osmanlı devletinde yürütme erkini temsil eden ehl-i örfün her türlü tasarrufu kadı kadı denetimi altında olduğu için, mahkeme gece gündüz aralıksız açıktı ve görülen duruşmalar herkese açıktı. Şahitler de mahkemede hazır bulunurdu bu hem kadının işini kolaylaştırır hem de davacı ve davalıya güven vermekteydi⁵⁰. Duruşmaya katılan şahitlerin isimleri sicillerin altına yazılırdı⁵¹.

2- Görevleri

Osmanlı adlî teşkilâtının temel taşı olan kadılar, buldukları yerin hem hâkimi, hem belediye başkanı, hem emniyet amiri, bazen hem mülkî amiri ve hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı.⁵² Nikâh, izdivaç, miras taksimi, yetim ve mal-i gaibin muhafazası, vasi ta'yîn ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine riayet edilmesinin nezareti, cürüm, cinayet ve sair bütün da'vâlar, hülâsa şer'-i ve hukukî bütün muamelat kadılar tarafından görülürdü⁵³.

Yargı görevinin yanı sıra kadılar birçok idarî görevi de üstlenmişlerdir. Bir diğer ifadeyle kadılar buldukları idarî birimde özellikle küçük yerlerde yürütmeye ilgili birçok görevleri yerine getiren ve devletin doğrudan doğruya kendisine muhatap olduğu birer idarecidirler.

Kadıların önemli görev ve yetkilerini şöylece özetleyebiliriz; şer'-i hükümleri icra, Hanefî mezhebinin tartışmalı olan görüşlerinden en muteber olanı araştırıp uygulama; şer'îyye sicillerinin yazımı; veli veya vasisi olmayan küçükleri evlendirme; yetimlerin ve

⁴⁸ Yusuf Halaçoğlu, *XI. ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK Yay., Ankara 1995, s.127.; Tuncer Baykara, *Osmanlı Taşra Teşkilatında XVIII. Yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu)*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1990, s.6.

⁴⁹ Hasan Tahsin Fendoğlu, "Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı", *Osmanlı ans*, C.VI., Yeni Türkiye yay., Ankara 1999, s.456.

⁵⁰ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi 2(1453-1559)*, Cem yay., İstanbul 1995, s.73.

⁵¹ Nurcan Abacı, *Bursa Şehrinde Osmanlı Hukukunun Uygulanması (17.Yüzyıl)*, Başbakanlık Basımevi, Ankara 2001, s.68.

⁵² Mehmet Ali Ünal, "Osmanlı Devletinin Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı", *Osmanlı ans.*, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.115.; Akgündüz, a.g.m., s.55.

⁵³ İbrahim H., Uzunçarşılı, *Anadolu Beylikleri*, TTK Yay., Ankara 1988, s.108-109.

gariplerin mallarını muhafaza, vasi ve vekillerin ta'yîn yahut azl; vakıfları ve muhasebeleri kontrol; evlenme akdini icra, vasiyetleri tenfiz ve kısaca bütün hukukî işleri takip etmek. Devletin siyasî ve idarî meselelerine karışmazlar ve bu konuları ilgili mülkî amirlere terk ederler⁵⁴.

Kadınlarda aranan vasıflar kısaca şöylece özetlenebilir:

a) Kadınlara tam ehliyetli olmaları, yani akıl baliğ, hür ve müslüman olmaları şarttır.

c) Had ve kısas cezaları ile ilgili da'vâlar dışında erkek veya kadın olması caizdir.

Uygulamada kadın hâkime rastlanmamıştır.

Bütün bunların yanında kadınlara yerli yerinde hüküm verebilen, anlayışı kuvvetli, dürüst, güvenilir, şahsiyet sahibi, sağlam iradeli, hukukî meselelere ve yargılama usûlüne vakıf ve kendisine gelecek hukuk da'vâları şer'î esaslara göre karara bağlayacak yeterlilikte olmaları gerekir. Bu son şarta her zaman riayet edildiği söylenemez; zaten bunlar şart değil, kadınlarda bulunması gereken vasıflardır⁵⁵.

3- Ta'yîn Usulleri ve Dereceleri

Osmanlı Devleti'nde kadınlara yetiştiren yer medreselerdi. Medreseyi bitiren kadınlara (yani icazet alanlar) alış sırasına göre matlab defterine yazılırlardı ki bunlara mülazım denir. Mülazımlar yargı mesleğini seçerlerse en küçük idari birimden başlayarak atanırlardı. Daha sonra ise kademe kademe yükselmekteydi⁵⁶.

Kadınlara dereceleri itibariyle 2 gruba ayrılırlar. Birincisi mevleviyet denilen büyük kadılıktır. Büyük ve önemli eyaletlere atanırlardı. Bunlarda aldıkları maaşa 2'ye ayrılmaktaydı. Yevmiesi 300 akçe olanlar ve bunlardan daha yüksek olan mevleviyetler. İkincisi ise kaza kadınları olup bunlarda yine derece itibariyle ayrılmaktadırlar. En yüksek dereceli olanlarına sitte veya eşref-i kuzad denilmekteydi.

⁵⁴ Uzunçarşılı, *İlmiye Teşkilatı*, s.83; Akgündüz, *a.g.m.*, s. 55.

⁵⁵ Abdullah Saydam, *Osmanlı Medeniyetleri Tarihi*, Derya Kitapevi, Trabzon 1999, s.284–285.

⁵⁶ Uzunçarşılı, *İlmiye Teşkilatı*, s. 87.

C.KADI TARAFINDAN KALEME ALINAN BELGELER

1- Hücetler

Bu kelimenin lugat manası delil, kavil anlamında olup Osmanlı Devletinde ise hâkim huzurunda ikrar ve takrir akit gibi hükmü ihtiva etmeyen vesikalar için kullanılır. Talik yazı ile yazılır. Hâkimin imzası üst taraftadır. Sicillerdeki kayıtların çoğunu hücreler oluşturur. Bazı hücet çeşitleri ise evlenme akdine ilişkin hücetler küçük çocukların evlendirilmesi boşanma ile ilgili hücetler mehir nafaka vasi ta'yîni gibi hücet çeşitleri bulunmaktadır⁵⁷.

2- İ'lâmlar

Sözlükte bildirme manasını ifade etmektedir. Terim olarak ise şer'-i bir hükmü ve alta kararı veren kişinin imza ve mührünün bulunduğu belgeye denmektedir. İlam belgesi her da'vâcının iddiâsını delilleri da'vâlinin cevabını verilen kararı ihtiva etmektedir⁵⁸.

3- Ma'rûzlar

Arz edilen şey manasına gelmektedir. Mağruzlar kadı tarafından kaleme alınıyor ama kararlarını ihtiva etmiyor. Aynı zamanda yazılı bir delil değildir. Halkın icra makamına yazılı şikâyet dilekçeleridir.

4-Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerden Gelen Buyrulular

Küçük makamdan büyük makama veya bir kişi tarafından herhangi bir makama sunulan kâğıt üzerine o makam sahibi tarafından emir mahiyetinde yazılan yazılara denilmektedir. Her görevli için kullanılacak elkap (unvan) ayrı ayrı idi. Kazaskere “ izzetlü, faziletlü, kaptan paşaya” izzatlı, rifatlı, İstanbul kadısına, faziletlü deniliyor.

5-Tezkereler

Aynı yerde bulunan resmi dairelerin bir birlerine ve hakkın birbirlerine yazdıkları kâğıtlara denir. Tezkereler başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü olan tezkereler tarafından yazılırdır.

6-Temessükler

Temessükler itimamla tutunmak anlamına gelir. Sened için alınıp verilen muahede, sulhnâme dir. Şer'-iye sicilinde deki anlamı ise miri arazide ve salih olmayan vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetki makam ve şahıslar tarafından verilen belgedir.

D. 194 NUMARALI BEHİSNİ ŞER'İYYE SİCİLİ VE TAHLİLİ

194 Numaralı Besni Şer'-iye Sicilinde 107 adet kayıt bulunmakta olup genel olarak bunların muhtevalarına göre şu ana başlıklar altında sınıflandırmak mümkündür:

⁵⁷ Akgündüz, *a.g.m.s.* 21.

⁵⁸ Akgündüz, *a.g.m.,s.* 60.

1-Vekîl Ta'yîni

Bir kimsenin her türlü işlemlerini başkasına devretmesi olayıdır. Vekil olan kişi işi başkasına devredemezdi. Ayrıca vekilin dürüst ve güvenilir olması gerekiyordu. Çeşitli konularda özellikle ticaretle uğraşan kişiler vekil ta'yin ederlerdi. Defterde sayı itibariyle belgelerin en büyük kısmını 29 adet belge ile vekil ta'yîni oluşturmaktadır. Bunlar daha çok kendilerine anne- babalarından intikal eden mirası da'vâ etmeye, alacaklarını tahsil etmeye, kocası üzerinde olan mehrini ve diğer hukukunu da'va etmeye, emanet ettiği para veya emlakini geri almaya ve bazı kimselerde olan hukukunu da'vâ etmeğe vekil ta'yin hüccetleridir.

2-Alacak Da'vâları

Defterde sayı itibariyle çok olan bir diğer belge çeşidi de alacak da'vâlarını konu alan hüccetlerdir. 25 adet alacak da'vâ tesbit edilmiştir. Alacak da'vâ diye isimlendirilen belgeler genellikle borç olarak verilen paranın veya emtianın, menkul veya gayri menkulün tamamının veya bir kısmının geri alınamaması, emanet bırakılan malların geri alınamaması gibi durumlarda ortaya çıkan anlaşmazlıklar sonucunda mahkemeye intikal etmiş olaylardır. Da'vâya konu olan şey para cinsinden akça, gurus olabileceği gibi eşyanın veya alınacak olan şeyin adı da olabilmektedir.

3- Mîrâs Da'vâsı

Bu belgelerde genellikle mirasçılar kendilerine intikal eden malların paylaşımı konusunda anlaşmazlığa düşmekte ve çözümü için de mahkemeye müracaat etmişler ve da'va sonucunda anlaşmaya varmışlardır.

4-Nikâh Akdi ve Mehîr Tescîli

Aile kurumunun oluşabilmesi, evlenmenin gerçekleşebilmesi için nikâh akdi gereklidir. Nikâh akdi, karı koca ilişkisi, mehîr, nafaka ve mirasçılık gibi evliliğin bütün sonuçlarını da beraberinde getirir.⁵⁹ Mehîr, İslam hukukuna göre damat adayının kıza para veya mal olarak vermesi gereken zorunlu nikâh bedelidir.⁶⁰ Kararlaştırılan nikâh bedeli boşanma veya vefata ertelenirdi.⁶¹ Belgelerde yapılan nikâh ve mehîr mahkemece kayıt altına alınmıştır. Defterde iki tane nikâh akdi, beş tane de nikâh akdi ve mehîr tescîli yer almaktadır.

⁵⁹ Cin, *a.g.e.*, s.80.

⁶⁰ İlber Ortaylı, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları I*, 1980, s.35.

⁶¹ Abdulaziz Bey, *Osmanlı Adet, Merasim ve Tabirleri*, TTK yay., İstanbul 2002, s.109.

5-Talâk

Kocanın tek taraflı iradesiyle karısının rızasını aramaksızın, herhangi bir sebep göstermeksizin evliliğe son vermesi olayına talâk denilmektedir. Genellikle kocaları tarafından boşanmış olan kadınlar tarafından açılmış olan da'vâlardır ki bunlar boşanmadan sonra herhangi bir anlaşmazlık sebebiyle açılmış olan da'vâları içermektedir.

6-Mîrâstan Hisse Talebi

Bu tür belgelerde babaları vefat eden küçük çocukların akıl baliğ olduktan sonra mirası amcazadelerinden almak istemesi, kocaları vefat eden kadınların terekelerinden, boşanma veya ölüm halinde alacakları mihr-i müeccel, miras hissesi talebinde bulunmalarını içermektedir.

7-Ölen Esbin Tazmini Da'vâsı

Emanet olarak verilen esbin hasta ve yorgun olarak geri getirilmesi ve kısa bir süre sonra da ölmesi sonucu sahibi tarafından mahkemeye müracaat edilerek esbin değer parasının istenmesidir. Bu konuyla ilgili bir adet belge bulunmaktadır.

8-Gayrı Menkul Satışının İptali İstemi

Satılan gayrı menkulun hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle ve çeşitli sebeplerle satışın iptali istemiyle mahkemeye müracaat edilmiştir. Bu şekilde mâhkemeye intikal eden bir bağ satışı bir de ev satışı yer almaktadır.

9-Vasiy Ta'yini

Kendisine bir şey vasiyet edilmiş kimseye vasiy denir. Genellikle kendisine mirâs malları üzerinde tasarruf hakkı verilmiş kimse için kullanılan bir tabirdir.

10-Darb Da'vâsı

Darb, dövme, vurma, yaralama anlamına gelmektedir. Defterde bir adet darb da'vâna rastlanmıştır. Belgede değnek, sopa veya taştan bahsedilmemekte sadece küfür ile beraber üzerine tükürdüğünden ve dövdüğünden bahsetmektedir.

11- Mescide Mülk Bağışı Tescili

Kişin kendi isteği ile ölmeden önce malının bir kısmını mescide bağışlamış ve bunu mahkemece kayıt altına aldırarak istemiştir.

12-Hırsızlık

Başkasının taşınabilir mallarının onun rızası olmaksızın yararlanmak amacıyla yerinden almaktır. Sirkat fiili Tanzimat süreci öncesinde şer'-i hukuka göre ağır cezalara çarptırılmaktadır. Fakat batılı hukuk sistemlerinin benimsenmesi ve ceza kanununun büyük oranda batılı devletlerin hukuna göre düzenlenmesiyle birlikte cezaların da hafiflediği görülmektedir.

SONUÇ

Besni (Behisni) coğrafî konumu yeraltı ve yerüstü kaynakları ile birçok uygarlığın önemli merkezlerinden birisi olmuştur. Bugüne kadarki yapılan araştırmalar Besni tarihini M.Ö. 4000 yıllarına kadar geriye götürmektedir. Besni özellikle Hititliler, Huriler, Mitanniler, Urartular, Kummuh Krallığı, Asurlular, Persler ve Sasaniler hâkimiyeti altında kalmıştır.

Üzerinde çalıştığımız 194 numaralı belge Besni Kazası'ndaki şer'-iyye mahkemesi'nin H.1314–1315 (M.1898–1899) tarihleri arasında tuttuğu kayıtları ihtiva etmektedir. Bu sicilden Besni'nin Mamuratü'l-aziz vilayeti dâhilinde Malatya sancağına bağlı bir kaza merkezi olduğu anlaşılmaktadır. Bu sicilde geçen mahalle isimleri şunlardır; Meydan, Hamra, Yeni Mahalle, Vusta, Ali Paşa, Hıristiyan, Bozmeân, Hacıkesim, Çırçır, Kâhta'dır. Behinsi (Besni)'de halkın çoğunluğunun Müslümanlardan oluştuğunu görmekteyiz.

Sicillerin geçtiği dönemde Ermeniler de yaşamaktadır ve onlara ait mahalleler vardır. Sicilde Hıristiyan Mahallesi olarak belirtilen mahallelerde yaşayanlar için 'Teba-i Devlet-i âliyenin Ermeni ve Katolik milletinden' gibi ifadeler yer almaktadır. Birçok belgede Ermenilerden bahsedilmekte ve avukat olarak mahkemelerde görev yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu da Ermenilerin Osmanlı Devleti içerisinde iyi durumda olduklarının bir göstergesidir.

194 numaralı Besni şer'-iyye sicilinde belgelerde en çok vekil tayini olduğu görülmüştür. (29 belge) vekil ta'yininden sonra ise alacak davası ve mal ve mülke haksız müdahale, miras da'vâları görülmüştür. Yine belgelerin ihtiva ettiği bilgiler ışığında 29-1, 2-1,6-1,6-2,25-1,34-1,49-1, numaralı belgelerde Ermeni ve Hıristiyan Mahallelerinden bahsedilmiştir. 194 numaralı Behisni (Besni) şer'-iyye sicillerine bakıldığında mirasta kadın erkek ayrımı yapılmadığı anlaşılmıştır. Yine terekelere bağlı kalınarak bir evde birden çok mal ve eşyanın olduğu görülmektedir. Bu da halkın büyük bir kısmının durumunun iyi olduğunu göstermektedir.

Genel olarak bu döneme baktığımızda halkın büyük bir kitlesinin tarım, hayvancılık ve ticaretle uğraştığını ayrıca sanatla da uğraştıkları görülmektedir. Hayvanlar arasında en çok küçükbaş olarak, koyun ve keçi, büyükbaş olarak, inek, öküz ve evde taşıma aracı olarak katır (ester), at ve merkeb gelmektedir. Bağcılık önemli bir yer tutmaktadır. Üzümden, pekmez, bastık (pesdil) yaptıklarını görmekteyiz. Terekelere baktığımız zaman halkın büyük kısmı orta halli iken zengin aileler de bulunmaktadır. Kazada özellikle Ağa ailelerin pek çok malı ve mülkü vardır. Erkekler da'vâlarını bizzat kendileri açarken kadınlar ve çocuklar vekil tayin ederek bu hususu halletmeye çalışmışlardır.

Toplumun yapı taşı olan aile ile ilgili kayıtlarda kadınlarla ilgili dikkate şayan bilgiler vardır. Örneğin ailenin kurulması aşamasında tarafların rızası aranmıştır. Kadınlar memnun olmadıkları evliliklerde gerekçe göstererek veya mehir kozundan vazgeçerek evliliği bitirebilmekteydi.

Behisni (Besni)'de ailenin yapısı İslâm hukukuna göre kurulmuştur. Ailenin kurulması aşamasında önce nişanlanma ve daha sonra nikâh gelmektedir. Behisni aile yapısında tek eşliliğin hâkim olduğu görülmektedir. Zira bütün belgeler arasında üç tane çok eşli kişiye rastlanmıştır. Çocuk sayıları 1-4 arasında olup çok eşli kişilerde altıyı bulmaktadır. Aile kurumunun korunması için vasiy tayini, mehir ve nafaka takdiri gibi önlemler alınmaktadır.

Bütün bu tespitlere rağmen sicilin tamamına metinler kısmından bakılarak çeşitli konularla ilgili bilgi ve belgeleri görmek mümkündür. Çünkü Behisni(Besni) 'nin incelenen yıllardaki idari, siyasi, sosyal ve ekonomik olayları sicile kaydedilmiştir.

KAYNAKÇA

- ABACI, Nurcan, *Bursa Şehrinde Osmanlı Hukukunun Uygulanması (17.Yüzyıl)*, Başbakanlık Basımevi, Ankara 2001.
- Abdulaziz Bey, *Osmanlı Adet, Merasim ve Tabirleri*, TTK Yay., İstanbul 2002.
- ADYAMAN VALİLİĞİ, *Adıyaman İl Yıllığı*, Çağdaş Hizmetler Limited Yay., Adıyaman 1994.
- AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin iktisadi ve İçtimai Tarihi 2(1453 1559)*, Cem Yay., İstanbul 1995.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet- Said Öztürk, *Bilinmeyen Osmanlı*, OSAV, İstanbul 1999.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, “Şer’-iye Mâhkemeleri ve Şer’-iye Sicilleri”, *Türkler ans.*, C.X, Yeni Türkiye Yay., Ankara 2002.s.51-63.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Şer’-iye Sicilleri*, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1988.
- AŞIKPAŞAZADE, *Aşıkpaşaoğlu Tarihi*, H.N.Atsız, MEB Yay., İstanbul 1992.
- BAYKARA, Tuncer, *Osmanlı Taşra Teşkilatında XVIII. Yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu)*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1990.
- CİN, Halil -Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi I*, Timaş Yay., İstanbul 1990.
- CİN, Halil, *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, S.Ü. Yay., II.Baskı, Konya 1988.
- DOĞAN, İsmail, “Osmanlı Ailesinin Sosyolojik Evreleri: Kuruluş, Klasik ve Yenileşme Dönemleri”, *Osmanlı ans.*, C.V, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999,s.388-393.
- EMECEN, Feridun M., *XVI. Asırda Manisa Kazâsı*, TTK Yay., Ankara 1989.
- ERGENÇ, Özer, *1580–1599 Yılları Arasında Ankara ve Konya Şehirlerinin Mukayeseli İncelenmesi Yoluyla Osmanlı Şehirlerinin Kurumları ve Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Deneme*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 1973.
- EVLİYA ÇELEBİ, *Seyhatnâme*, Hazırlayan S.A Kahraman, Y.Dağlı, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1995.
- FENDOĞLU, Hasan Tahsin “Osmanlıda Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı ans.*, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999,s.453-469.
- GERGER, M. Emin- Ramazan Topdemir, *Adıyaman İl ve İlçeleri Atlası*, Bayrak Matbaası, İstanbul 2005.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, *XIV. ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK Yay., Ankara 1995.

- IŞIK, Adnan, *1890–1919 Adıyaman (Hısn-ı Mansur)*, Akçadağ, Arapkir, Besni Darende Doğanşehir, Eskimalatya (Battalgazi), Hekimhan, Kâhta, Pötürge, Yeşilyurt, İstanbul Kurtiş Marbaacılık, Malatya 1998.
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)*, Yapı Kredi Yay., II. Baskı, İstanbul 2003.
- İPŞİRLİ, Mehmet, “Klasik Dönem Osmanlı Devleti Teşkilatı”, *Osmanlı Devleti Tarihi*, C.I, Feza Gazetecilik Yay., İstanbul 1999, s.139-277.
- İVANOV, J., “Kadı”, *İA*, C.V, MEB Yay., Eskişehir 1997, s.979-983.
- KARAL, E. Ziya, *Osmanlı Tarihi*, C.V, TTK Yay., Ankara 1999.
- KAZICI, Ziya, *Osmanlı’da Toplum Yapısı*, Bilge Yay., İstanbul 2003.
- KIVRIM, İsmail, *17. Yüzyılda Konya ve Ayıntab Şehirlerinde Gündelik Hayat Karşılaştırması (1670–1680)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2005.
- ORTAYLI, İlber “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, *Amme İdaresi Dergisi*, IX/1, Sevinç Matbaası, Ankara 1976, s.95–98.
- ORTAYLI, İlber, “Anadolu’da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler”, *Osmanlı Araştırmaları I*, 1980, s.35–51.
- ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Toplumunda Aile*, Pan Yay., İstanbul 2004.
- ÖGEL, Bahaddin, *Türk Milli Bütünlüğü İçerisinde Doğu Anadolu*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay., Ankara 1986.
- PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri Ve Terimler Sözlüğü*, C.I, MEB
- SAK, İzzet, *10 Numaralı Konya Şer’-iye Sicili (1070-1071/1659-1661) (Ttranskripsiyon)*, Selçuk Üniversitesi Yay., Konya 2003.
- SAN, Salih, *Her Bakımdan Kısaca Besni*, Güven Matbaası, Malatya 1950.
- SAYDAM, Abdullah, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, Derya Kitapevi, Trabzon 1999.
- SUCU, Mustafa, *Adıyaman İli ve İlçeleri*, Önder Matbaası, Adana 1985.
- TAŞDEMİR, Mehmet, “Behisni” *TDVİA*, C.V, İstanbul 1992, s.540–543.
- TAŞDEMİR, Mehmet, *XVI. Yüzyılda Adıyaman (Behisni, Hısn-ı Mansur, Gerger, Kâhta) Sosyal ve Siyasi Tarihi*, TTK Yay., Ankara 1999.
- UZUNÇARŞILI, İbrahim H., *Anadolu Beylikleri*, TTK Yay., Ankara 1988.
- _____, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, TTK Yay., Ankara 1998.
- ÜNAL, Mehmet Ali, “Osmanlı Devletinin Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, *Osmanlı ans.*, C.VI, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, s.111-122.
- ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Kardelen Kitapevi, Isparta 1998.

Yay., İstanbul 1993.

YİNANÇ,Mükremin H., “Besni”, *İA*,C.II, MEB Yay., Eskişehir 1997,s.570-572.

ZEYREK, Turgut H.-Ali Nadir Zeyrek-Ayşegül Zeyrek, *Besni*, Besni Belediyesi Yay., İstanbul 2006.

METİNLER

194 NUMARALI BEHİSNİ KADI SİCİLİ

Behisni şer'-iyesine mahsûs iş bu zabt-ı ceridesi 48 varak 96 sayfadan i'bâret olduğu iş bu mahalle şerh verilip tasdik olundu

Behisni

No:194

2-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasaba mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Kirişçi Mustafâ'nın oğlu Turan nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mahkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûrdan Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden Küçük Salma'nın biraderi Asdur muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüp bundan dört mâh mukaddem merkûm Asdur iki top alaca almak sırasında indimde mevcut olan doksan guruş kıymetinde on adet siyah pureşi kırk guruş kıymetinde kezâ sekiz pureşi ve kırksekiz buçuk guruş kıymetinde kezâ on iki pureşi ki cem'an otuz pureşinin merkûm yedinde kaldığında ve kendüsünde olduğuna zann-ı hâlisim olmağla gerek mezkûr pureşileri ve gayb ve zayi' etmiş ise bedeli olan min haysi'l-mecmû' yüz seksen üç buçuk guruşun tahsille tarafıma teslim edilmesi matlubumdur dedikte merkûm Asdur dahî cevâbında fi'l-hakikâ iki top alaca merkûm Turan'a borcuna mahsub virmek üzere kendüsüne götürdüm lâkin alacağı beğenip almadığı ve iddia' eylediği pureşiyemi dahî malumatı olmayub kendüsü almadığını beyân etmekle müdde'-i-i merkûmdan ol babdaki iddasına mutâbık beyyine talep olundukta Kâhta Mahallesinden Davud'un oğlu Şeyh Ağa ve Çilboğaz karyesinden Yanık oğlu Hasan ve Meydan Mahallesinden Kadir'in oğlu Musaddak nâm kimesnelerin şehâdetleri ile isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub ve şâhitlerini dahî üç güne kadar istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu

Fi 2 Nisan sene 314 (14 Nisan 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh küçük Salma'nın biraderi, müdde'-i-i Kirişçi Mustafâ'nın oğlu Turan

3-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsına tâbi' Sarıyaprak karyesi sâkinlerinden Yahnici oğlu Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûre mahkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre sâkinlerinden Saylak oğlu Murtaza muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüp merkûm Murtaza zimmetinde bir çift düğme altun bahasunda yüz guruş ve bir kile buçuk hinta ve üç re's teke davar alacak hakkım olduğundan te'diyesinde te'hîr eylediğinden meblağ-ı mezkûrla hinta ve teke davarın tahsili ile tarafıma teslîmi matlubumdur dedikte müdde'-i-i 'aleyh merkûm Murtaza dahî cevâbında zikr olunan yüz guruş ve hinta ve üç re's teke davar müdde'-i-i merkûma borcu olmadığını beyânla müdde'-i-i merkûm Mehmed'den ber-vech-i muharrer iddiâsına mütâbık beyyine talep olundukta karye'-i

mezkûreden Resûl oğlu Murtaza ve Nazlı karyesinden Hacı Yusuf'un oğlu Hacı ve mezkûr Sarıyaprak karyesinden Güdük oğlu Sadık ve mezkûr teke cihetine dahî Zeyrek oğlu Yusuf nâm kimesnelerin Şehâdetleri ile isbad edeceğini ve bunlardan başka Şâhidi olmayub ve Şâhidlerini dahî  güne kadar istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu

Fi 6 Nisan sene 314(18 Nisan 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Saylak oğlu Murtaza, müdde'i-i Yahnici oğlu Mehmet

4-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbî' Sufraz karyesi sâkinlerinden Glden oğlu Kr Hafız nâm kimesne kazâ-yı mezkûre mahkeme-i Şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i Şer'-i Şerîf-i enverde kezâ kazâ-yı mezkûra tâbî' Karagcek karyesi sâkinlerinden Muhî Krtoğlu mer muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüp bundan end mâh mukaddem karyemiz civârında ra'i olmakta iken dört re's keilerimi matlubatım olmaksızın götürmüş olduğundan mezkûr davarlarımın tarafıma teslîmi için kendüsüne bi't-defa't söyledim ise de hâlâ i'ade etmediğini mezkûr davarları hâzır-ı merkûmdan bi't-tahsil tarafıma teslîmi matlubumdur dedikte müdde'i-i 'aleyh merkûm mer dahî cevâbında fi'l-hakikâ mezkûr davarları evvelce götürdüğünü ve davarların aslı kendisinin olup sormaksızın mezkûr Sufraz karyesinde Zeyneb'in nezdinde emânet olup mezbûre dahî müdde'i-i merkûm Hafız'ın kerimesi olmakla tezvic ettiğinde gya mezkûr davarlarını kızının mihrine vaz' ettiğini ve mu'ahharen yine hemŐehrimine i'ade edeceğini sylemiŐ ise de mu'ahharen Hafız Efendi'den istişhâd ettiğimde madem davarların aslı senin ise bağlı bulunduğu yerden Şer'an alabilirsin demesiyle mezkûr davarlar ol vecihle götürdüm ve sonra da kasabaya Hüseyin Efendi Hocanın yanına gelüp mezkûr dört davara mukabil Khks Mustafâ'dan yüz gurus sened alup borcu olduğunu Hüseyin Efendi huzurunda ve ben dahî hazır olduğum halde râzı olduklarımı dâfi'ân beyânla müdde'i-i merkûm dahî mezkûr davarlar müdde'i-i 'aleyhin olduğunu bilmeyup ancak müdde'i-i 'aleyhinin hemşiresi Zeynep beytinde olmakta kalınımaya koyduğundan madem ki hâline koyulduğu müdde'i-inin dahî tasdikinde olmakla müdde'i-i hasm-ı Ően'i olmayacağından müdde'i-inin kerimesi Zeynep'in zevci Mustafâ'nın gelmesine tarafeyn beyân etmekle zabt olundu Fi 8 Nisan sene 314 (20 Nisan 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Muhîkrtoğlu mer, müdde'i-i Glden oğlu Hafız

4-2 Alacak Da'vâsı

Bi'l-âhire mezbûre Meryem'le zevci Mustafâ dahî meclis-i şer'e bi'l-vurûd müdde'i-i 'aleyh merkûm Ömer dahî hâzır-ı bi'l-meclis olarak keyfiyet-i mezbûre Meryem'e lede's-su'âl zikr olunan keçileri kayın validesi Zeynep hâletine vaz' ettiği keçi yüz guruş mukabelesinde iki re's dub ve keçisine iki adet pureşi anâma dört re's keçi ondan merkûm Ömer bundan iki üç mâh mukaddem mezkûr Sufraz karyesi civârında ra'i edilmekte iken alıp götürdüğünü ve şu halde mekum Ömerin yedinde olduğundan ahzim tarafıma teslîmi taleb ve bi'l-yed-i zabtına müdde'i-i 'aleyh merkûmun yanına verib beyân ettiği merkûm Mustafâ da bi'l-muvâcehe mezkûr davarlara mukabil yüz guruş sim verdiği kendisinden su'âl olundukta ol babda bir gün borçlu olmadığını beyân etmekle müdde'i-i 'aleyh merkûm Ömer de mezbûre Meryem'in zevci Mustafâ mezkûr keçilere mübadele ile yüz guruş borçlu olduğunu yine taleb olundukda Hafız Efendi'den başka şâhidi olmayub mûmâ ileyh Hafız Efendi merkûm Mustafâ'yı borçlu ettiğini Hafız Efendinin hüccesinde birkaç hoca var ise de onları dahî tanımadığından icâb-ı şer'-isini taleb etmeleriyle zabt olundu Fi 9 Nisan sene 314(21 Nisan 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Ömer, müdde'i-iye Meryem bint-i Hafız

İcab-ı şer'-isi beyân buyrulmak üzere faziletli Hafız Efendi Hazretlerine tevdi' kılınan

Müdde'i-i 'aleyh Ömer ol keçiler kendisinin olduğunu isbad ve muahheren Meryem'in mihrine vaz' olunmasına icazet vermediğine yemin eylemesi muktazidir

Ber vechi fetva müdde'i-i 'aleyh Ömer'den iş bu keçilerin aslı kendinin olduğunu kimlerle isbad edeceği su'âl olundukda mezkûr Sufraz karyesinde Ali'nin oğlu Mustafâ ve Margoza karyesinden (silik) ve mezkûr Birgöz karyesinden

5-1 Alacak Da'vâsı

Sülük oğlu Himmet nâm kimesnelerin şehâdetleri ile isbad edeceği ve bunlardan başka şâhidi olmayub ve şâhidûn-ı merkûmundan Ali'nin oğlu Mustafâ kasabada mevcut bulunduğundan istimâ' ettireceğini ve diğerlerini dahî üç güne kadar götüreceğini beyânından sonra mekum Ali'nin oğlu Mustafâ meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olduklarında fi'l-hakikâ bu keçilerinin aslı müdde'i-i 'aleyh Hafız merkûm Ömer'den alıp hemşiresi Zeyneb'e yalnız

sütünü sağıp yemek üzere virdğine anun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim demekle zabt olundu Fi 11 Nisan sene 314 (23 Nisan 1898)

Şâhid merkûm Mustafâ, Mezbûrenin zevci, müdde'i-i 'aleyh Ömer, müdde'i-ye Meryem

5-2 Alacak Da'vâsı

Şâhidun-ı merkûmundan mezkûr Sufraz karyesinden Ali'nin oğlu Mustafâ ve Margoza karyesinden Alık oğlu Hüseyin meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olduklarında fi'l-hakikâ mezkûr keçilerinden asıl müdde'i-i 'aleyh merkûm Ömer'in kapısından (...)asıl kendisinin malu olup hemşiresi Zeyneb'e emanet tarikiyle yalnız sütünü yemek üzere yanında olduğuna bizler bu vech üzere onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz dimeleri ile zabt olundu Fi 16 Nisan sene 314 (28 Nisan 1898)

Şâhid merkûm Alıkoğlu Hüseyin, şâhid merkûm Ali oğlu Mustafâ, müdde'i-i 'aleyh Ömer, müdde'i-ye Meryem

Şâhidan-ı merkûmun haklarında bir diyeceği olup olmadığı müdde'i-i mezbûra lede's-su'âl olundukta tezkiye-i talep etmekle zabt olundu Fi 16 Nisan sene 314 (28 Nisan 1898)

6-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden izzetlü Yakup Paşazâde Abidin Bey ve kezâ kasaba-i mezkûrun Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve tebâ-i devlet-i 'âlfınin Katolik milletinden Topbikyân Mardiros Ağa bin Torus nâmeyin kimesneler kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs mumâ ileyh odada makud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve ta'bir ü 'ani'l-merâm idüp mumâ ileyh Abidin Bey'in mezkûr Hızır Kara Kazâsı'na tâbi Güllüm karyesi hududu dâhilinde ma'lumu'l-hudûd bâ-tapu mutasarrıf olduğu on üç kıta' mâ'i tarlada olan beş hissesini makbuz olan ikibin guruş bedel ile ve kezâ mumâ ileyh Mardiros Ağa'nın karye-yi mezkûre hududunda vâki kezâ ma'lumu'l-hudûd bâ-tapu mutasarrıf olduğu yirmibir kıta' susuz arazide sülüs ve dokuz kıta' sâ'ir arazide olan nısf hise-i şayi'ası makbuz olan altı bin guruş bedel ile mezkûr Hızır Kara Kazâsı'na muzaf Göçer Hazrasur aşiretinden ve Şambayadı karyesi ahâlisinden Ali Ağa'ya bu hususda kati'yen furuht eden memuru huzurunda muameleten kurasının icrasına kazâ-yı mezkûrun nefsi-i kasabamahallatından Eskişaray Mahallesi ahâlisinden teba-yi müşârün-ileyhin Ermeni Milletinden Zerneş oğlu Agop Ağaya virmek

kabulüne mevkuf vekâlet-i amme-i mutlaka-i mâhkeme-i şer’-iye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta’yîn etmeleriyle zabt olundu

Fi 25 Nisan 1314 (7 Mayıs 1898)

Topikyan Mardiros, (...) Torus

6-2 Vekîl Ta’yîni

Behisni Kazâsı’na tâbî Tetirli karyesi sâkinlerinden Güllü’nün oğlu Şeyh Mehmed nâm kimesnenin kazâ-yı mezkûrun mâhkem-i şer’-iyesine mahsûs odada meclis-i şer’-i şerîf-i enverde Nefs kasabasının Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve teba-i devlet-i âliyenin Katolik Milletinden Acmiyan Ohannas Efendi veled-i Karabet muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta’bir ü ‘ani’l-merâm idüp mezkûr kasabasının Meydan Mahallesi sâkinlerinden Ömer oğlu Mehmet ve Hücürük oğlu Mustafâ taraflarından Köseceli karyesinden vâki kendi mülküm olan bir kıta’ ma’lumü’l-hudûd mera yeşillik çimenlik bağıyla muahharen ihya eylemiş olduğu kasd-ı kalkan ile diğer kürüm-i bağlarına fuzûli olarak hakkımıza Behisni bidâyet mâhkemesinde gıyaben sâdır olan i’lâmla münderecatına karşı merkûmân ve diğer vekîlleri ile â’id olduğu mâhkemeye müracâtla i’tiraz ‘ale’l-hükm mâhkemeye münhasıran a’yni teklif vurûden şâhid efendi ve istida’sına imzasıyla evrak-ı tebliğ ve tebellüğüne daşban da’vâ ve icraya ve ahir-i tevkile ve’l-hâsıl kânunen mutevakkıf olduğu emirlerine cümlesine muhâkemâtın sulh derecesine kadar ifâya mazeret olmak üzere mûmâ ileyh Acmiyan Ohannes Efendi tarafından vekîl-i mutlak ve mufavvaz ve nasb ta’yin eylediğinden zabt olundu Fi 25 Nisan 1314 ve Fi 16 Zilhicce sene 315 (7 Mayıs 1898) ve (8 Mayıs 1898)

Vekîl Acmiyan Ohannes, müvekkil Tetirli karyesi ahâlisinden Güllü’nün oğlu şeyh Mehmed

7-1 Mîrâs Da’vâsı

Behisni Kazâsı’nın nefsi-i kasaba mahallatından Yeni Mahallesi sâkinlerinden Şerîf’in oğlu Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer’-iyesine mahsûs odada meclis-i şer’-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûrun beytü’l-mâl emini Mustafâ Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta’bir-i a’ni’l-merâm edüp bundan mukaddem bilâ veled vefat eden zevcem Emine’nin verâseti benimle beytü’l-mâla âid olmağla müteveffîye-yi mezbûrânın terekesi ol vakit usulen tahriri edilmiş ise de ve tehcir ve tekfiye için vasisi olan ikiyüz guruş tereke-i müteveffîyenin kassamsından dahî terekesinden tenzil edilmesi matlubumdur dedikte mûmâ

ileyh Mustafâ Efendi dahî mezkûr ikiyüz gurus müteveffîye-yi mezbûrenin vasi olduğunu inkar etmekle müdde’i-i merkûm Mustafâ’dan ber-vechi muharrer iddiâsına mutabık beyyine taleb olundukta mezkûr Yeni Mahalle sâkinlerinden Küçük Mustafâ oğulları Vakkas ve Karamamuk oğlu Hasan bin Hac Ali nâm kimesnelerin şehâdetleriyle ispad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub el yevm şehâdetleri istimâ’ ettireceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 16 Nisan 1314 (28 Nisan 1898)

Mustafâ bin Şerîf, beytü’l-mâl Emîni Mustafâ

Şâhidân-ı merkûmân Vakkas ve Hasan meclis-i şer’a bi’l-vurûd istişhâd olduklarında fi’l-hakikâ mezbûre Emine vefatından birkaç gün akdem techiz-i tekfîne terekesinden ikiyüz gurus olmak üzere vasiyet ettiğine bizler onun için şâhitleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bi’l-muvacehe ber-vechi edayı şehâdet-i şer’-iye etmeleriyle zabt olundu

Fi 16 Nisan 1314(28 Nisan 1898)

Şâhid-i merkûm Hasan, şâhid-i merkûm Vakkas, Mustafâ bin Şerîf, beytü’l-mâl emîni Mustafâ

8-1 Mîrâs Da’vâsı

Behisni Kazâsı’na tâbî Çakallı Şemi Zeşni ocağından iken bundan iken bundan akdem bilâ veled vefât eden Otu bin Kürt nâm kimesnenin ber-vech-i âtî varisi olduğunu iddiâ eden Sülü bin Bulut kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer’-iyesine mahsûs odada meclis-i şer’-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûrun hâlâ beytü’l-mâl emîni Mustafâ Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve tâ’bir-i ‘ani’l-merâm edip bundan mukaddem vefat eden merkûm Otu’nun terekesi bilâ veled vefât ettiğinden dolayı usûlen tahrîr olduğu istihbar kılınarak halbuki müteveffî merkûmun verâseti zevce-yi menkûha-i metrûkesi Hanım bint-i Kulu ve gâ’ibetân-ı ani’l-meclis kardaşı kerimeleri Zeyneb ve Hanım benât-ı Mustafâ ile amucazâdesi bulunduğum cihetle hazırlarına münhasır olmağla mezkûr tahrîr kılınan terekeden hâzır mûmâ ileyh Mustafâ Efendi’nin kat’-ı yed edinmesine kibel-i şer’den tenbîh buyrulmak matlûbumdur dedikte mumâ ileyh Mustafâ Efendi dahî cevâbında fi’l-hakikâ merkûm Otu’nun vuku’-ı vefatına mebni bilâ veled olmağla otuz sekiz re’s keçi şedid-i şika bir a’ded çadır ve bir havlu ve iki çullu ve bir legen bir kazgan ve bir tas metrukesi olarak mahkeme-i şer’riye ve maliye me’murları marifetiyle tahrîr olduğunu ikrârı ile ancak müdde’i-i merkûm Ali mütevaffâ-yı merkûme ammizadesi olduğunu ikrâr etmekle müdde’i-i merkûm Ali’den

ber-vech-i muharrer iddiâsına mutabık beyyine taleb olundukta Yaylacık karyesi sâkinlerinden Emir Silo'nun oğlu Mehmet ve Çelikanlı oğlu Hacı ve Yukarı Söğütlü Muru ve Çakallı Aşiretinden İbiş ve Kirvenin oğlu Uludayı Kirkenin oğlu Çavdarı ile isbâd edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub bunlardan Emir Silo oğlu Mehmed ve Çelikanlı oğlu Hacı el-yevm mevcut olduğundan istimâ' ettireceğini ve diğerlerini dahî icâb ederse on güne kadar götüreceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 25 Nisan 1314 (7 Mayıs 1898)

Müdde'i-i Ali, müdde'i-i 'aleyh, emîni beytü'l-mâl

*

Şâhidûn-ı merkûmandan Emir Silo'nun oğlu Mehmet ve Çelikanlı oğlu Hacı meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olduklarında fi'l-hakikâ iş bu hazır merkûm Ali müteveffâ-yı Otu'nın ammizâdesi olmayub Otu'nun pederinin ismi Gedo ve Ali'nin pederinin ismi Bulut olup merkûm Otu'nun hâzır-ı mezbûr ammizâdesi olduğuna bizler onun için şâhitleriz ve şehâded dahî ederiz deyu her biri bi'l-muvâcehe edayı şehâdet ettiler

Şâhid-i merkûm Hacı, şâhid-i merkûm Mehmed, müdde'i-i merkûm Ali, beytü'l-mâl emini Mustafâ,

*

Şâhidan-ı merkûman haklarında bir diyeceği olup olmadığı sorulması ile Mustafâ Efendi'ye su'âl olundukda bir diyeceği lmayub yalnız tezkiye olunması taleb eylemesiyle zabt olundu

8-2 Mîrâs Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Abdulkadir Bey zade Ömer Bey nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mahkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûr sâkinlerinden biraderleri Rıza Kenan Bey bin el-mezbûr muvacehesinde takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp pederim merkûmun yetimesi bulunduğu cihetle terekesi muhakemede usulen tahriri esnasında iki re's esterle baş te'hîrde olan yirmi re's davar abazalarının mülkü müşteresi olduğunu ol vakit ifade etmiş isem de vereseden hazar merkûm Kenan Bey muvâcehesinde ol babdaki şâhitlerin istimâ'ıyla merkûm vesair verese taraflarından müdahale olunmaması matlubumdur dedikte

merkûm Kenan Bey dahî cevâbında mezkûr hayvanat pederim mütevaffanın olup müdde'-i-i merkûm Ömer Bey'in mülkü müşterası olduğunu inkâr etmekle müdde'-i-i merkûm Ömer Bey'den ber vechi muharrer iddasına mutabık beyyine taleb olundukta Kâhta Mahallesinden Hacı Hüseyin zâde Ahmet ve Sabbahiye Mahallesinden Keşir oğlu Gaffar ve Meydan Mahallesinden Ezyullah mezkûr Kâhta Mahallesinden Bekir Efendioğlu Mehmet Yakub Paşazade Şeyh Bey mezkûr Meydan Mahallesinden Cayut oğlu Veli Bozmekân Mahallesinden Ömer ibin-i Halit Sahra Mahallesinden Salih mezkûr Esterini merkûmandan başka şâhid olmayub davarlar için Meydan Mahallesinden Kel Mehmetoğlu İmam Mustafâ ve İbrahimzâde Ağa ve merkûm Ömer bin Halit nâmun kimesnelerin şâhitleriyle isbad edeceğini ve bunlardan başka cihet-i mezkûre dahî şâhid olduğu ve şâhid derununda el-yevm mevcut olanları istimâ' ettireceği olmayanları dahî bir haftaya kadar istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu

Fi 30 Nisan 1314 (12 Mayıs 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh merkûm Kenan Bey, Müdde'-i-i merkûm Ömer Bey, Şâhid Abulkadir Paşa

*

Mezkûr esteri için bi'l-eda zabta yazdırılan şâhidun-ı merkûmun ve Kaffe ve Ceru Mahallesinden Ahmet ve Gaffar nâm kimesneler meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olunduklarında bundan üç sene evvel iş bu hâzır-ı merkûm Ömer Bey yağlızade Mehmet Efendiden bir re's hurmalı davar iştiray-ı nefsi için on buçuk liraya aldığı pederi hacı paşa olvakit burada değil idi bizler bu hususa vech üzre onun için şâhitleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu bi'l-muvacehe edayı şehâdet etmeğle zabt olundu. Fi 30 Nisan sene 1314(12 Mayıs 1898)

Şâhid Merkûm, Şâhid merkûm, Müdde'-i-i 'aleyh, Müdde'-i-i 'aleyh, Müdde'-i-i merkûm

9-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Hamra Mahallesi sâkinlerinden ve zât-ı Hacı Kasım Hamra Mahallesi ahâlilerinden Kar oğlu Ahmed ve subaşı zâde Yakup tarifleriyle ma'rife olan Emişe bint-i Türk Ağa mezkûre kasabanın Hacı Kasım Mahallesinde Başoğlu Mâhmud ve biraderleri Hacı ve Türk ve Ömer ve Murtaza ve Ali ve birader zâdesi Ahmet bin Kadir nâm kimesneler kazâ-yı mezkûre mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada

meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Hamra Mahallesinde mukîm Luzûmi Efendi zâde Abdi Efendi zâde muvacehesinde her biri takrîrî kelam ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm ederler aşağı çarşısında vâki' kendi mülkümüz olan bir bab dükkânımız kasaba-i mezbûrenin Bozmekân Mahallesi sâkinlerinden Ömer Ağa zâde Mehmet ve hemşiresi Hatice fuzûli müdahale eyledikde merkûm mezbûre ile muhakeme-i şer'-iye ve nizamiyede icâbeden muhakeme ve muhasama tebliğ ve tebellüğ tahlif ve istihlafı vaz'ı hacz ve mülkûme ve tazminata ve icâr ve masarifât iddiâsına sulh ve ibraya ikame-i şuhûd ve istimâ'sına iâde-i muhakeme ve i'tiraz ale'l-hükm ve istinâf ve temyiz ve iadesi el-hâkim ve iştikâ ale'l-hükkâm ve red azâ ve imzasıyla her bir türlü evrak takdimine ve'l-hâsıl bidayetinden nihayetine kadar husûs-u mezkûrun mütevakkıf olduğu umurun külliyesi ifay-ı hâzır-ı merkûm Abdi Efendi vekîl nasb ve ta'yîn eylediklerini oldahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve merasimini ifaya mute'ahhid ve iltizam etmeğe zabt olundu Fi 30 Nisan 1314 ve Fi 21 zi'l-hicce 315 (2 Mayıs 1898) ve (13 Mayıs 1898)

Şâhid-i merkûm Yakub, Şâhid-i merkûm Ahmet vekîli meram Abdi müvekkili merkûm birader zâdesi Ahmed bin Kadir müvekkil-i merkûm Murtaza müvekkil-i merkûm Ömer müvekkil-i merkûm Türkmen müvekkil-i merkûm Hacı müvekkil-i merkûm Mâhmud müvekkil-i merkûm Emsane

11-1 Kayıp Ester Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Meydan Mahallesi sâkinlerinden Suzizâde Hacı Hasan Efendi bin Yusuf nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hızırsur kasabasına tâbi' Kadı aşiretinden Nızib karyesi ahâlisinden Taşçay Hasanın oğlu Şeyho muvacehesinde ve merhum şeyho Türkçe bilmediğinden her iki rey ve tensibiyle tercüman olunan mezkûr Hızırsu'nun nefsi-i kasaba mahallatından İmam Ağa Mahallesi sâkinlerinden merkûm İbrahim dahî hâzır-ı bi'l-meclis olub merkûm Reis Efendi takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i 'ani'l-merâmîdüp üçyüz onüç senesi Ağustos'unda adab vasıtasıyla hatub götürmek üzere dağa gidüp gelmekte iken neharen mezkûr esteri gaib olduğundan beri taharri etmekte olduğum beş yaşında ve deve dişli ve doru renkli olub demaye ve hin-i serikatta delik yoğ iken şu halde kulağını delik görmüş ve esnafı mezkûreyi hâvi olan ve kendisini kapımıza kendi mülkümüz olan kısrağımdan tevellüd etmiş olan ester için el-yevm munadi hin-i serikatte suk-u sultanide satılmakta iken tanınıp mâhkemeye teslim olunan esteri tarafıma teslim olunması matlubumdur mekum tercüman İbrahim dahî müdde'i-i 'aleyh Şeyho'dan (silik) esteri mavsuf mezkûr tarihten iki sene evvel

kasabaya tâbi Bâni kızı karyesinden Eyvaz Ali nâmdan bin guruşa alıb ve aldığım vakit on yaşında olduğunu söylemedim kimseye göstermedim ve mübayaa ettiğimde kulağı dahî delik idi esteri mezkûr şirâ'en malım olunduğu dahî vâz'-ı yed ederim deyu mudde'-i 'aleyh iddiâsını külliyyen inkâr etmekle müdde'-i-i merkûm Hasan Efendi'den ber vechi muharrer iddiâsına mutabık beyyine taleb olundukta Meydan Mahallesi ahâlisinden (...) ve Molla ve Topal Ahmet bin Hacı Yusuf ve Şeyh Bekir bin Hacı Mehmet ve Barta Mahallesi Cedu oğlu Murtaza Efendi ve Mâhmut Ağazade Mehmet Ağa ve Feyzi Mustafâ Efendi ve Sahara Mahallesinden İsmail ve Karaoğlu Hacı ve Behisniye tâbi kis karyelu Hacı oğlu Kaso nâmun kimesne şehâdetleriyle isbad edeceği ve bunlardan başka şâhidi olmayub bu kasabada mevcut bulunanları yarın ve diğerlerini dahî dört beş güne kadar istimâ'ettireceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 2 Mayıs sene 314 (15 Mayıs 1898)

Tercüman İbrahim, müdde'-i-i 'aleyh merkûm Şeyho, Müdde'-i-i merkûm Hasan Efendi

*

Şehr-i halin üçüncü günü müdde'-i-i-i Hacı Hasan Efendi ile müdde'-i-i 'aleyh Şeyho vurûd edup muhakemelerine devamla şâhidlerden götürülmediği mumâ ileyh Hacı Hasan Efendiden su'âl olundukta iddia ceridesi olan estere meyhânelerine musalaha dahî ederek iki adet Osmanî lirası müdde'-i-i 'aleyhe verilmek ve müdde'-i-iye ester Hacı Hasan Efendi'nin mülkü olmak üzere kendisine kalmak üzere sulh ve ibra olunduklarında ifa etmiş müdde'-i-i 'aleyh Şeyho dahî mütercim zabtiyeye İbrahim vasıta müddai Hacı Hasan Efendi'nin ber-minval-i meşruh ifade etmiş olduğu sulh ve ibraya temadiyen kabul edup bedel-i sulh iki adet Osmanlı altını ahz eylediği ve müdde'-i-i bihi esterde aslan ve katan i'laka ve medheli kalmayub müddai Hacı hasan Efendi'nin malı olmak üzere mâhdumuna terk ettiğini badehu ma âhirin ber vechi sulh ve ibralarına ve cahen tasdik ve şifaen tahkik eyledikleri tescil ve bi'l-iltimas hâzır-ı â'lilerine i'lâm olundu Fi 3 Mayıs sene 314 (16 Mayıs 1898)

Tercüman İbrahim, müdde'-i-i 'aleyh merkûm Şeyho, mudda-i merkûm Hasan Efendi

12-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbî Adıkillili karyesi sâkinlerinden Cunan oğlu Ayvaz nâm kimesne Kazâ-yı mezkûre mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde nefsi kasabasının Sahra Mahallesi sâkinlerinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp bundan mukaddem vefat iden

birader mezkûr hududu dâhilinde vâki' bir kıta' tarlaya mezkûr kasabanın Meydan Mahallesinden Hacı Tahirzâde Hacı Mehmed'in arazisine vasileri bulunduğum benimle yetimlerin mezkûr tarlasında su cereyanına kendi tarlasının su şerabdar diyerek aleyhimde kıyam etmesi olmakla merkûm veyahud vekîl ile muhakeme ve muhasama ve tebliğ ve tebellüğe ikame-i şuhûd ve aşhas ve tahlif ve istihlafa i'ade-i muhakeme-i ve i'tiraz ve muamele ve yine istikame i'nde'l-hükkâm ve redd-i ahkama oldukta defa evrak-ı nakdiye zarar ve ziyân iddiâsına ve'l-hâsıl husus-ı mezkûrun ve mütevakkiף olduğu umurun külliyesi ifâ olunması fi'l-asâle ve mezkûr yetimler bi'l vesaye hâzır-ı merkûm Abdi Efendi taraflarından vekîl ve nâib-i münab nasb ve ta'yîn eyleyup dedikte ol dahî ber vechi muharrer vekalet-i mezkûrlar kabul ve ifâ-yı merasimi kamâ yenbağî edaye teahhüd ve iltizâm etmekle zabt olundu Fi 7 Mayıs sene 314 (19 Mayıs 1898)

Merkûm vekîl-i Ali, Müvekkil-i şâhid Ayvaz

12-2 Tenkîh ve Tezvicden Vazgeçme

Behisni Kazâsı'nın mulhakâtından Şambayat karyesi sâkinlerinden Elif bint-i Mehmet nâm kimesne kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesinde makud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Şabyari karyesi ahâlisinden Mehdi Mustafâ bin Çilboğazı muvacehesinde takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp ben âkile ve bâliğa olub bundan bir hafta mukaddem hüsnü rızamla merkûm Mustafâ'ya nefsi tenkîh şenaiyle etmek üzere kendisine alub Alişar karyelu Hacı Ayvaz Ağanın hânesine gitmiş isem de merkûmun pederi ve maderi vesair akrabası şeref-i İslâmiyeyle müşerref olmayub elân tâife-i nasradan olduklarını anladığımdan mezbûr Mustafâ kef ve ekranım olmayub şu suretle tenkîh ve tezvicden vazgeçtiğimden velilerin teslim hisasaya kendisine cevâb î'ta edilmesi kîbel-i şeriye matlubumdur dedikte merkûm Mustafâ dahî bundan üç sene mukaddem i'tinaken şeref-i İslâmiyeyle müşerref olup ve bundan iki mâh mukaddem nufusuma kayd-ı icradan olduğu ve ancak peder ve mader ve biraderleriyle küfürleriyle me'luf bulduklarını der meyan etmesiyle ol vechle mezbûrânın rızası olmadığı gibi vasilerinin dahî kezâlike rızaları olmadığından dayısı bulunan kadı ve amcası Hasan taraflarından teslim olunmakla zabt olundu Fi 9 Mayıs sene 314 (21 Mayıs 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh Mehdi Mustafâ, Mudde'-iye mezbûre Elif bint-i Mehmed

13-1 Vekîl Ta'yîni

Husus-ı atıyyü'l-beyânın mahallinde istimâ' ketb ve tahririni cânib-i şer'-i şerîfe gönderilen mâhkeme-i şer'-iyye kâtibi Said Efendi ve eşleri Behisni Kazâsı'nın nefis kasabasının Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hayriye Hanım bint-i Abdullah'ın sâkine olduğu hâneye varub zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi mâhzarlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikte mahalle-i mezkûre sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Abdulkadir bin Ömer Beyin verâset-i zevcatı menkuhat metrukeleri mezbûrât Hayriye Hanım ve Sulbi Kebir Oğulları Ömer ve Kenan Beylerle mezkûr vilayet-i celilesinin Behisni Kazâsı sâkinlerinden diğere zevcesi Nefise Hanım ve Kebir oğlu Ali Rıza Bey ve Kebire kızı Hanife Hanım ve sagire kızları Safiye ve Sehere münhasire olduğu tahakkukundan sonra zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'-iyye ârifân mezkûr Meydan Mahallesi ahâlisinden Mehmed bin Abdi ve Mustafâ bin Mehmed ta'rifleriyle ma'rife olan mezbûre Hayriye Hanım ile mumâ ileyh Kenan Bey meclis-i makud-ı mezbûrede ibn-i'l-mezbûr mümâ ileyh Ömer Bey muvacehesinde her biri muharreren takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp mevrusimiz müteveffî Hacı Abdulkadir bin Ömer Beyin Erzurum vilayetinde olan terekesiyle mezkûr Ma'muretu'l-aziz vilayet-i celilesinde olan hânesi derununda mumâ ileyh müteveffî Abdulkadir'in emvâli menkule ve gayrimenkule metrukât ve muhallefât ve mevkudât alacağını bi-hasebi'l-ferâ'iz mesele mîrâsımız ol babda (...) meşrua'mız tereke-i metrukeye vâ'zı'l-yed bulunan ve medyun olanlardan ahz ve kabza ve muhakeme ve muhasamaya ve tahlif merasimine ve sulh ve ibraya ve hükmü gıyabi ve i'adet-i muhakeme ve i'tiraza ve nasbı muhabir ve vaz'ı hacz ve telküfe ve tebliğ ve red ve i'ade ve icra-i hal' ve ikame-i şuhud ve istimâ'a ve işkika inde'l-hitam ve imzayla evrak takdimine ve bi'l-umum muhakeme-i şer'-iye nizamiyenin her münderecatına beyyine mebde'iyen ve iştinaf ve temyiz ve müdde'i-i ve müdde'i-i 'aleyh men'iyen iddiaya ve tarafından ahiri ve makbuzu tarafına irsâl ve isâla ve'l-hâsıl hususu mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesi ifâya iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Ömer Bey'i her bir taraflarından vekîl ve naib-i münab nasb ve ta'yin eylediklerinde ol dahî ber vechi muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifası merasimi kemâ yenbağî edâya tea'hhüd iltizam ettiğini kâtib müma ileyh meclis-i şer'a a'lâ vukuini inha ve takrîr etmekle zabt olundu

Fi 8 Mayıs sene 314 (20 Mayıs 1898)

Mustafâ bin Mehmed, Mehmet bin Abdi, Camuz Mehmed'in oğlu Mustafâ, Muhzâde Hasan Ağa bin Hacı Osman, vekîl-i mezbûr Ömer Bey müvekkil mezbûr Kenan

14-1 Bağ ve Hâneye Müdahaleden Men' Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasabamahallatından ve Meydan Mahallesi sâkinlerinden Musaddak Bey bin Hüseyin Bey nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Meydan Mahallesi'nde biraderi İbrahim beyne'l-mezbûr muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp mezkûr kasaba hududu dâhilinde kuzulca hâm mevkide tarafları yol ve tarafeyni kasab Sitr ile mâhdud bir bab bahçesinin nisf hissesiyle mevki'-i mezbûrda tarafları dere ve yol mehabesinde ve saçlı koca hânesi ile mâhdud men'i bir kıta' kürüm-ü bağı nisf hissesi pederimden irsen intikâl ettiği halde ve yirmisekiz seneyi müteceviz taht-ı tasarrufumda olup hâne ve bağ-ı mezkûrun hisse-i mezkûrelerine iş bu hâzır-ı merkûm İbrahim tarafından müdahale o tarafa vâki' emlakı müdahalenin men'i husus-ı hâzır-ı merkûm kibel-i şerden tenbih olunmak matlubumdur dedikte ba'ded da'va ve su'âl olundu merkûm İbrahim bey dahî cevâbında müdde'-i-i mezbûrdan mezbûr bağ ve hânedeki olan hissesi suls hisse olup ve tarihten onaltı sene mukaddem hisse-i şayi'ası beş guraşa kendüsüne bey' edüp meblağı mezkûru dahî tamamen te'diye ve teslim edilmekten ol vecihle şerik? mülküm olduğu vechle müdahale etmediğini dermiyanıyla müdde'-i-i merkûm Mustafâ Bey dahî hisse-i mezkûru merkûm İbrahim Bey'e furuht etmediğinden müdde'-i-i 'aleyhin müdahalesi külliyyen inkar etmekle müdde'-i-i 'aleyh merkûm İbrahim Bey'den ber vechi muharrer rafza mutabık beyyine talep olundukta mezkûr mahallesinden Hasib Bey bin Hüseyin Bey ve Halil Ağazâde Halil Ağa nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ve cihet-i mezkûrede bundan başka şâhidi olmadığını ve muahharen müdde'-i-i merkûm Mustafâ Bey'e hâne-i mezkûrun kendisinden aldığı hissesini üç sene evvel merhuma icâra verdiğinden kezâ Meydan Mahallesinden Arasa Alizâde İbrahim Efendi ve Hıdır Ahmet oğlu Yusuf Bey bin Hüseyin Bey ve Ahmet Bey bin Hüseyin ve Denhere oğlu Mehmet nâmun kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub şâhidi olanları el-yevm istimâ' ettireceğini ve olmayanları üç güne kadar götürüleceğini müdde'-i-i merkûm dahî müdde'-i-i 'aleyhinin on altı sene evvel hissesini bey' ettiğini red ve beyân etmiş halbuki yedi sene evvel kendi vasiyeti merkûm İbrahim Bey'e doksan guraşa icraya verdiğini dâfi'ân beyânıyla müdde'-i-i 'aleyh merkûm ol babda icâyaya hâne ve bağ almadığını müdde'-i-yan-ı idhali def'inden inkarla merkûm Mustafâ Bey hisse-i mezkûre veya yedi sene evvel merkûm İbrahim Bey'e icâyaya vermediğini gelmeleriyle tebyin edeceği İsmail Ağa Vasfî Efendi oğlu Hüseyin Efendi ve Yakup Ağazâde Reşid Ağa nâmun-ı kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini icâb-ı şer'-isini talep etmeleriyle zabt olundu

Fi 11 Mayıs sene 314 (23 Mayıs 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm İbrahim, müdde'i-i merkûm Musaddak Bey

*

Tarafeyinlerden hangisinin beyyinesi tercih olunup olunmayacağı icâb-ı şer'-iyesinin beyân buyrulması babında faziletli Hakkı Efendi Hazretlerine tevdi kılındı

*

Tarafeyinden isticâr da'va edilmekte olup tarh-i beyân olduğundan en sonraki beyyine mâ-kabli ref eder

*

Ber mucib-i kezâ müdde'i-i 'aleyh merkûm İbrahim Beyi'in üç sene evvel müdde'i-i merkûm Musaddak Bey'i kendisinden alındığı hissesinden icâraya verdiği bilâ-yı zabt yazmasına olduğu şâhidlerden bazısını getirmiş ise de istimâ' ettirip mezkûr hânenin hissesini bedel-i ma'lumâ ile satmaktan ve parasını dahî biraderleri Emin Bey vasıtasıyla zemin-i miriyesine yanımda müdde'i-i 'aleyh İbrahim Beyin talebiyle müdde'i-i merkûm Musaddak Bey bi'l-muvacehe tahlif edildi Fi 20 Hazırân sene 314 (2 Temmuz 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm İbrahim, müdde'i-i merkûm Musaddak Bey

16-1 Mîrâstan Hisse Talebi

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Bozmekân Mahallesi sâkinlerinden sâkinlerinden Emin bint-i Tayyip Efendi'nin müseccel vekîl-i şer'-isi bulunan oğlu Mustafâ bin Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Bozmekân Mahallesi'nde Hacı Ahmet bin Tayyip Efendi muvâcehesinde bi'l-vecale takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâm idüp müvekkilem mezbûrenin bundan mukaddem vefat eden pederi Tayyip Efendi ve validesi Emişe'den hakk-ı irsîye-i meşruâsını ve hâzır-ı merkûm vaz'-ı yedde müdahale eylediğinden müteveffâ-yı merkûm ve mezbûreden müvekkilden hisse-i nisfını bit-taksim müvekkileme izafetle tarafıma matlubumdur dedikte ol dahî cevâbımda müteveffî ve müteveffîyenin terekelerinden ancak yedimde mahalle-i mezkûrede bir bab oda hânesiyle Subhan nâm mevkide ma'a bağ ve bir

akçe bahçesi olduğu ikrâr diğer başka metrukeleri olmadığı beyân etmekle müdde'-i mezbûre vekîli Mustafâ dahî müteveffî ve müteveffîyenin iki adet kilim ve iki sahan ve iki leğen ve iki tas ve bir çift halı hurç bir lenker iki küçük kazan ve bir büyük kazan ve bir adet tava ve iki adet çuval ve altı malfa ve iki adet yorgan ve üç adet döşek ve iki adet yastık ve bir adet yün minder ve yüz otuz guruş nakid mevcut altı re's davar üç adet sandık ve bir adet tentene üç sene evvel hâne icârından yüz yirmi guruş ve bir top maderim ve bir buçuk kile hinta ve bir buçuk kile bulgur ve altı arşın alaca Bozmekânlı Mâhmud Bey oğlu Mâhmud zimmetinde alınacak yüz guruş ve mezkûr bağın mahallatından yüz elli guruş ve iki adet tay ile maru'z-zikr hânenin ile bağda dört hissede bir hisse itibariyle mecmû'undan hisse-i şayi'asın bi'l-ahz tarafına bi'l-vekale i'tasını tekrar etmekle müdde'-i 'aleyh merkûm Hacı Ahmet iş bu müdde'-iye-i vekîlin yazıldığı gerek balâda ve gerek matlubata ve gerek icâra bunlardan hiç birisi kendisinde olmayub ma'lumatı olmadığı dermiyanla müdde'-iye vekîlinden ber vechi muharrerem gayri hâneyeve bağ ve diğer eşyaları kimlere teybin edeceği su'âl olundukta Bozmekân Mahallesinden Mü'ezzin oğlu Kavas ve Gözübüyükzâde Ahmet Efendi ve Mehmet oğlu Mâhmud Bozmekân muhtarı Osman oğlu Mehmet ve Mâhmud Ağazade Efendi ve Topal oğlu Turan ve Koca Ahmet oğlu Ali nâmun kimesneler şehâdetleriyle isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmadığı ve üç güne kadar şâhitlerini istimâ' ettireceğini beyânla zabt olundu Fi 12 Mayıs sene 314 (24 Mayıs 1898)

Müdde'-i 'aleyh merkûm Hacı Ahmet, müdde'-iye mezbûre vekîli Mustafâ

*

Şâhidan-ı merkûman Mu'ezzin oğlu Kavas meclis-i şer'e bi'l-vurûd istişhâd fi'l-hakikât müteveffîye Emişe ve müteveffî Tayyip Efendi iş bu hazır müvekkil-i merkûm efendinin müvekkilesi Emine'nin vâlide ve pederi olup Bozmekân mâhkemesinde bir bab oda ve sübhan mevki'inde bir bab bağ ma'a hâne ve iki kat yatak ve iki koyun ve bir koç ve bir keçi ve iki erkek koyunla ve bir дума Kazânı ve bir taşıt ve bir su taşı ve bir hurç ve bir ufak hankel ve bir leğen ve bir yağtavası ve bir minder ve bir aş Kazânı ve bir kömür hanı ve Mâhmud'un oğlunda yüz guruş martlub alınacak müteveffî ve müteveffîyenin metrukası olduğuna bi'l-muvacehe onun için şâhidim deyu şehâdet eyledi ancak hâneteyni mezkûreteyn icâra verildi ise de kaç guruş olduğunu bilmediğini beyân eyledi Fi 12 Mayıs sene 314 (24 Mayıs 1898)

Müdde'-i 'aleyh merkûm Hacı Ahmet, müdde'-iye mezbûre vekîli Mustafâ

*

Şâhidunun merkûmundan Mâhmu Ağazâde Mehmet Efendi dahî meclisi şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukda müteveffî Tayyip ve müteveffîye Emişin mezkûr hâneteyn ve bağ müteveffîlerin mülkü olduğu ve bir kile buçuk hunta dahî mezbûre Emişe

*

Beyân eyledi Fi 12 Mayıs sene 314 (24 Mayıs 1898)

Şâhid-i merkûm, müdde'i-i 'aleyh merkûm, vekîl-i merkûm

18-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Meydan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Abdulkadir Paşa'nın mâhdumu Rıza Bey kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Şeyh Efendi bin Abdulkadir muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâmîdüp pederim müteveffadan nakil ve hâlâ banka şubesinde terhin olan Hezink karyesi hududunda ma'lumu'l-hudud altı kıt'a mâ'i arazilerde olan yedi hisse i'tibariyle iki hissesi olarak hisse-i mezkûrdan bir hissesi fi 19 Şevval 1315 tarihli hüccet-işer'-i üzere vekîli bulunduğum hemşirem Hanife Hanım vekâleten ve nefsi dahî asaleten arazi-i mezkûre olan dahî hisse-i mezkûremizi biraderlerimiz Ömer ve Kenan Beylerle altıyüz guruş bedel ile fûrûhat ettiğimde iki hisse dahî tamamen aldığım dan hisse-i mezkûrları mumâ ileyhuma me'muru huzurunda mî'amele ferağiyesi icraye işbu hazır bi'l-meclis Hacı Şeyh Efendi tarafımdan nefsimde bi'l-asale vekîl-i mufavvaz nâ-ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikte müma ileyh Hacı Şeyh Efendi dahî ber vechi muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifâyı merasimi kemâ yenbeği edâya te'ahhüd ve iltizam etmekle zabt olundu

Fi 12 Mayıs sene 314 (24 Mayıs 1898)

18-2 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Hocaşâde Ahmet Efendi nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şerîf-imizde Mahalle-i mezkûreden biraderi ibn-i'l-mezbûr Mustafâ muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâmîdüp hâzır-ı merkûm Mustafâ'da

beşyüz guruş matlubum olup bundan bir sene evvel mâhkemeye müracaat eyledim ise de faziletli Hakkı Efendi ve sair kesian? şuhudlarıyla ikiyüz elli guruşa sulh olup ve meblağı mezkûru altmış bir günde te'diyesine te'ahhüd etmiş iken hâlâ meblağı ma'lumeyi vermediğinden meblağı mezbûru bi't-tahsil tarafıma teslîmi matlubumdur dedikte müdde'i-i alyehin oğlu Mustafâ dahî cevâbında mezkûr ikiyüz elli guruşu kendisinden alınmak üzere borçlu evvel diyerek müma ileyh huzurlarıyla borçlu olmadığını dâfi'ânbeyân etmekle müdde'i-i merkûmun ber vech-i muharrer müdde'i-i 'aleyh merkûm Mustafâ ikiyüzelli guruş borçlu olduğunu kimlerle netice edeceğini lede's-su'âl mûmâ ileyh Hakkı Efendi Emirzâde Mustafâ Ağa ve İbrahim Ağazâde Ahmet Beyefendi ve Mustafâ Ağaznın oğlu Hüseyin ve Ömer Efendizâde Molla Hüseyin ve Hacı Siluzâde Ahmet ve Mesudzâde muhafız ve Ahmed Efendizâde Mehmed Efendi nâmun kimesnelerle isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub şâhidun-ı merkûmânı üç güne kadar götürüp ikamet edeceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 12 Mayıs sene 314(24 Mayıs 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm Mustafâ, Müdde'i-i mûmâ ileyh

19-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbi' Şambayadı karyesi sâkinlerinden Karanın oğlu Hacı Hafız Bey Bin Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde nefis kasabada Hamra Mahallesi sâkinlerinden Murtaza Efendizâde Abdi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i 'ani'l-merâmîdüpmezûr Şambayadı karyesi ahâlisinden biraderzâdesi Hacı İbrahim ile karye-i mezkûrede vâki'ma'lumu'l-hudûd bir bab hâneyi sâ'ir ahâli üzerinde bulunan senedli ve hakkımız ma'lum olunur her biri da'vâlara ve cihete ve'l-hâsıl lehimde ve aleyhimde vuku' bulan da'vaları aid olduğu muhakim şer'-iye ve nizamiye ve ceza dairelerin muhakemede dahî tebliğ ve tebliğe tahlifden istihlaf ikame-i şuhud ve istimâ'a i'tiraz a'lel-hükm ve i'ade-i muhakeme ve istinaf ve temyiz ve iştika ad olan ve ifadesiyle her türlü evrak-ı nakdiye vaz'-ı hacz ve fek ve red ifâdeye ve nasba gelince ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr tarlayı müteveffî olduğu umurun külliyesini ifaya şuhud-ı merkûm Abdi Efendi tarafından vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'-iye ile vekîl naib-i mûnâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikte ol dahî ber vechi muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabul ve ifâ-yı merasimini kemÂ yenbeği edâya te'ahhüd ve iltizam etmekle zabt olundu

Fi 31 Mayıs sene 314 (12 Hazırân 1898)

Vekîl-i merkûm Abdi, Müvekkil-i merkûm Hacı Hoca

20-1 Vekîl Ta'yîni

Husus-ı atıyyü'-beyânın mahallinde istimâf ketb ve tahrir için canib-i şer'-i şerîfeden me'zunen irsâl olunan mâhkeme-i şer'îye katibi Said Efendi Behisni Kazâsı'nın Nefs-i kasaba mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Halil Ağazâde Halil Ağa'nın hânesine me'zunen gönderilen muhakeme-i şer'le kâtib Said Efendi mezkûr hâneye varubzeyl-i vesikada muharreru'l-esami müslimin mâhzarlarında akdi mcilis-i şer'-i â'lî ettikde ağa-yı mumâ ileyhle zevcesiolub ve zâtı Mahalle-i mezkûreden kel Mehmed'in oğlu Mustafâ ve Azrail oğlu kel Mehmed tarifleriyle marife olan Ayşe Hatun bint-i Mehmed Ağa meclis-i makûd-ı mezkûrda mezkûr nefis kasabanın Hamra Mahallesinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ve tâ'bir-i ani'l-merâm idüp bundan yedi sekiz sene evvel vefat iden pederim Emirzâde Mehmed Ağa bin Mehmet Ağa Beyden hisse-i şer'-iyeme isabet eden gerek emlak ve gerek hayvanat ve arazi ve'l-hâsıl mevâlî menkule ve gayri menkule kâffe-i terekesine vaz'ul-yed olan biraderim Mehmed Ağa'dan ber vechi ferâ'iz hisse-i musibemi mumâ ileyh biraderim Mehmed Ağa'dan ahz ve kabza ve muhakeme ve muhasımdan ve tahlif ve istihlafa ve ikame-i şuhud ve istimâ'a ve vaz'-ı hacz ve tekin ve hacz nasba vered-i i'faya tebliğ ve tebliğ ve imzasıyla evrak-ı takdimine ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkam ve iştinaf ve temyiz ve i'tirâzı ve i'ade-i muhakemedan arazilerinin taksimine sulh ve ibraya ve muhakim-i şer'-iye ve nizamiyenin her bir derecâtına ve devlet-i a'liyenin her bir tebasine mukkir olmak ve i'nde'l-icâb tarafından âhiri tevkile ve husûs-ı mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesi ifâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Abdi Efendiyi tarafımdan vekîl ve nâ'ib-i munab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dahî ber vechi muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifayı merasimini kemâ yenbeği edâye tea'hhüd ve iltizam ettiğini kâtib mûmâ ileyh gelub a'la vuku'i inha etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb ve zabt olundu

Fi 29 Mayıs sene 314 (10 Hazırân 1898)

Moroğlu ahmed bin Mehmed, Azrailoğlu kel Mehmed, Kel Mâhmud aleyhimde bin Mustafâ Hacı Beyzâde Ahmed Efendi ve Kel merkûm Abdi Efendi

Müvekkile-i mezbûre Ayşe Hatun bint-i Mehmed Ağa

20-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbî' Burunçayır karyesi sâkinelerinden ve zât-ı Meydan Mahallesinden Ahmed bin Mehmed ve Burunçayır karyesinden Hasan Ağa oğlu Mehmed ta'rifleriyle ma'rife olan Fatma bint-i Halil nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kazâ-yı mezkûrun muhasamasında mukim Luzimi Ağazâde Abdi Efendi muccehesinde takrîr-i kelâm ve tâbî'r-i a'nil-meram edüp karye-i mezkûre sâkinelerinden Karaç Mustafâ oğlu Ali nâm kimesnenin aleyhimde iddia eylediği nikâh da'vâsını merkûm ile a'id olduğu muhakim-i şer'-iye ve nizâmiye ve ceza dairelerinde muhakemeye ve muhasamaya tebliğ ve tebliğe tahlif ve istihlafa i'tiraz ale'l-hükm ve istinâf ve temyiz ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkâm ve redd-i i'tiraz ve ikâme-i şuhud ve istimâ'a ve hasebi'l-icâb ahis tevkile ve imzasıyla her türlü evrakın takdimine ve taksimi Mahalle-i teslîmi iddiaya ve'l-hasıl husus-ı mezkûrun bidayetinden nihayetine kadar mütevekkif olduğu umurun külliyesini ifâya merkûm Abdi Efendi vekîl ve nâ'ib-i münab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul ve merasimini kemâ yenbeği ifâya müte'ahhid olmakla zabt olundu Fi 4 Haziran sene 314 (16 Hazırân 1898)

Karyeli Hasan Ağaoglu Mehmed, Marife merkûm Mehmed oğlu Ahmed, Vekîl-i merkûm Abdi, Müvekkile mezbûre Fatma

22-1 Talâk

Ahz-ı asâkir-i meclisine verilub havale olunan fi 30 Mayıs sene 314 tarihli istida'nın hace-i imza Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinelerinden İsmail kerimesi Fatma bint-i İsmail nâm mezbûre Behisni Kazâsı'nın mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ı meclis-i meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi-zâtîha ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edüp zevc-i dahili olan Fal karyesi ahâlisinden Alafer oğlu Mustafâ bin Allav mâhzarında bi'r-rıza kaleme i'ane ederek iş bu tarihten bir hafta akdem tahtine mend Gül Mehmed hânesinde bir gün gündüz ikindi vakti şuhud mâhzarında zimmetinde mütekarrir olan ma'kûd-ı aleyh mü'eccel ile nafaka-i iddet ma'lumen kendi üzerime olmak şartıyla zevcim hâzır-ı merkûm beni talâk selase ile tatlik eylediğinde ve mâhzara su'âl olunub ol babda müddetce farz i'lâm-ı şer'-i verilmesi matlubumdur dedikte merkûm Mustafâ bin Allav dahî ber vechi muharrer mezbûr mihr-i mu'eccel ve nafaka-i müddet-i mazlumadan geçup ol vecihle mezbûreyi talak-ı selase ile tatlik ettiği bi'l-muvacehe ikrârla istidada gösterilen şuhudun Ahmed ve Mehmed ibn-i Mâhmud meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd mûmâ ileyh muharrer mezbûreyi merkûm tatlik

ettiğine şehâdet etmekle mezbûrenin tatlikine hükm-ü şer' lâhık olduğu tescil vee bizl-iltimas huzûr-u â'lilerine i'lâm olundu Fi 4 Haziran sene 314 (16 Hazırân 1898)

Şâhid Ahmed bin Mehmed, Şâhid Mehmed bin Mâhmud, Müdde'i-i 'aleyh Ahmed bin Mustafâ, Müdde'i-iye mezbûre Fatma bint-i İsmail

22-2 Su Anlaşmazlığı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Tahir Efendizâde Hacı Mehmed Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kazâ-yı mezkûre tâbi' Adılkilili karyesi sâkinlerinden Hüseyin'in oğlu Ebuzer'in vekîl-i şer'-isi bulunan nefsi-i kasaba mahallatından Hamra Mahallesinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve tâbi'r-i anızl-meram edub Adılkilili karyesinde vâki' bâ-tapu mutasarrif olduğum malumu'l-hudud bağı bir tarafından tarîk-i âmm ve bir tarafı selasesi çîl ile mâhdud bir kıta' mâ'i tarlanın suyu karyeyi mezkûrede neca'îye Çonanın oğlu Ayvaz ille müşterek bulunduğu bir kıta' tarla derunundaki harıktan eyyamla cerr-i ceyân ettiren geldiği ise kadim i'tibariyle ya'ni kırk seneyi mütecaviz tasarrıflarıyla mezkûr tarlamız suvarılmakta olduğu halde bu sene merkûm Ayvaz mumanea't ve müdahale etmekte ve bu ise hakdan hakezâ inmâ zıya'ını yarı bulunduğu ve mezkûr tarlanın su tariki ber vechi meşruh merkûmla müşterek tarlamızdan cari olageldiği yedimde mevcut tapu münderecâtı vilayetle ve inde'l-iktizâ şuhud muteber mukayyidi ile isbad edilecekden mecelle-i celilenin 1224 ve 1228 ve 1662. maddelerinin mucibince merkûmenin mumana'ta hakkı olmayacağından mezru' mevsimi mütecâviz ettirilupde hâsılatın dahî a'zib olur ise emlak delaliyetle bu sene husûs gelecek iki kantar huşnal tazminâtı merkûma gâib olmak üzere muhakimlerin bi'l-muvacehe olamadığı takdirde edâ-yı icrâ-yı muhakemeyle merkûmun müdahalesine kîbel-i şer'den tenbih olunması matlubumdur dedikte vekîl-i merkûm Abdi Efendi dahî bi'l-vekale mebd'e'iyyen müvekkilim merkûmun arazisinde cerayan eden tarik ve su hadis olup bir iki sene birâyı fatr-ı arazi başka etmiş ise de şu halde hadis bulunduğu cihetle mezkûr harıkın rubu'nı ve hudud cihetini dahî nevazile isbad ve ya bulunduğu ve hududu bey'asının dahî terbiş edilmesi ahkâm-ı şer'-iye iktizasından olmakla ber vechi ma'ruz ref'ini talep eylediğinden miri muhassasat hudusi hibesi kadim hibesi tab' olundukda hudus hibesini tercih olunacağı mecelle-i celileden 1768. ahkâmdan bir kefilî muddaya harıkın hadis olduğu dahî cerr-i hudud cerâyan etmekte bulunduğu iken ve kimlerle isbad-ı müdde'i-i edeceği müdde'i-i 'aleyh vekîli Efendi oldukda bu husus için gerek beyyine cihetiyle ve gerek mâ'iyi

müvekkilimden ta'limat olub yani mâh-ı arabinin evahir Çarşamba günü gelüb ifade edeceğini zabt olundu

Fi (silik)Mayıs sene 314 (Mayıs ya da Hazırân 1898)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi, Müdde'i-i merkûm Hacı Mehmed

23-1 Su Anlaşmazlığı

Müdde'i-i Hacı Mehmed Fi 5 Mayıs sene 314 tarih ve 39 makâlâtdan musaddak vekâlet nâmesiyle vekîli Meyyane veled-i Naum hazır olduğu halde müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi Efendi tarafından olan kıta' iki sene memuriyeliğin? ve iki sene icâreye alındığı ve hususu mezkûre üzere şâhidleri dahî mezkûr Kilili karyesinde Sarıoğlan oğlu Ahmed ve Sarı Ali ve İsmailoğlu Musa ve Kel Süleyman oğlu Musa ve Terbizek Karyesinden İlyasoğlu Hacı Mehmed ve Sultan oğlu Mustafâ ve Şeyh oğlu hacı ve İmam Said Efendi ve Cankılıanoğlu İbo ve Kızılhisar karyesinden Arif oğlu Hacı Mustafâ ve Küçük Mehmet vefayesiyle ve Tilek Karyesinden Şabekoğlu Mustafâ ve Tilek Karyesinden Efe Kahyanoğlu Aydın Ve Meydan Mahallesinden Nedim Hacı Bey oğlu Hasan ve İbiş Ağanın oğlu Mustafâ ve nâm kimesneler şahadetleriyle isbad edeceği ve bundan başka şâhidleri olmadığı ve pazartesi dahî şâhidlerine istimâ' ettireceğini beyân eyledi fi 11 Hazırân Sene 314 (23 Hazırân 1898)

Vekîli Müdde'i-i Abdi, Vekîl Müdde'i-i-ialeyh

*

Taraflar bi'l-vurûd şâhidun-ı merkûmundan Adılkilili karyeleri Musa Kâhya meclis-i şer'a bi'l- vurûd istişhâd olundukta yetmişdokuz tarihinden mezkûr müdde'i-i merkûmân tarlasının tütün incir mezkûr tarlayı ol vakid Emre gölüz tütün suvarmak üzere dabah alındığı ve ondan sonra üç sene suvarıldı senelerinden zapt ediyordum ve peder Hüseyin'e dahî kiraya aldığı ve bundan başka şuhudatı olmadığını beyân eyledi Fi 15 Haziran Sene 314 (27 Hazırân 1898)

Vekîl müdde'i-i âm, müdde'i-i vekîli, müdde'i-i merkûm musa

*

Şâhidun-ı merkûmândan Sarı Ali Meclis-i şer' a bi'l-vurûd istihşâd olundukta müdde'i-i merkûmân mezkûr sırkası tarlasını iki üç defa ki bazı saki suyu icâr ile Hacı Mehmed'den alub suvarıldığı bilub ne kadar seneleri kangî seneler olduğunu der-i fitradan beyân eyledi

Müdde'i-i 'aleyh vekîli, Müdde'i-i vekîli, Şâhid-i merkûm Sarı Ali

*

Kel Süleymeoğlu Musa Meclisi şer' a bi'l-vurûd müdde'i-inin iddia ettiği arkdan yetmişdokuz tarihinde suvardığı ve iki üç defadan sonra alındığı bilir ve ne kadarki beyân ettiği kangî seneler olduğunu bilmediğini beyân eyledi

Müdde'i-i 'aleyh, Müdde'i-i vekîli, Şâhid-i merkûm Kel Süleymanoğlu Musa

*

Terbizek karyesinden Hacı Süleymanoğlu Hacı dahî Meclisi Şer' a bi'l-vurûd istihşâd olundukta arkdan cari olan su kangisinin olduğunu bilmediğini beyân eyledi

Müdde mâhkeme vekîli, Müdde'i-i vekîli, Şâhid-i Hacı Süleyman

*

Müdde'i-i vekîli çinkaryesi müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi Efendi ve bizzat müdde'i-i Hacı Mehmet dahî bi'l-vurûd şâhidun-ı merkûmândan Hacı Mehmed meclis-i şer' a hâzır olub istihşâd olundukta münazifi olan mezkûr hırk-i kadim ve hadis olduğu mezru'a üzere harik olmayıb ancak iki üç seneden beri o arkdan suvardıkları kangî seneden bilmediğini ve ba husus bu vech üzere onun için şâhidim deyu iafde eyledi

Fi 17 Mayıs sene 314 (29 Mayıs 1898)

Şâhid-i merkûm Hacı Mehmet, müdde'i-i 'aleyh vekîli, müdde'i-i vekîli

*

Şâhidûn-u merkûmândan Sultanoğlu Murtaza dahî meclis-i şer' a hazır olub istihşâd olundukda arkin her iki oğlu Hacı Mehmed'in iş bu edna ettiği arkdan tarlasına su gitmez

tarlası ruşen olub ancak iki üç seneye beyyine edüb zaptım için su verdiler onun kangı sene olduğunu bilmem deyu ifade eyledi

Şâhid-i merkûm Mustafâ, müdde’i-i ‘aleyh vekîli, müdde’i-i vekîli

Şâhidûn-u merkûmândan Canlılan oğlu İbo dahî meclis-i şer’a bi’l-vurûd istişhâd olundukta münasib kayd olan kayd-ı Hacı Mevlüt oğlu tarlasının hakkı olmayub ancak üç senesine kira iki defa tebyin olduğu ve Mayısın 25 sene-i 314 oğlunun tarlasında su gittiğini bilmem deyu ifade eyledi

Şâhid-i merkûm İbo, müdde’i-i ‘aleyh vekîli, müdde’i-i vekîli

Şâhidun-ı merkûmandan İmam Said Efendidahi meclis-i şer’a bi’l-vurûd istişhâd olundukda iş bu hazır merkûm Hacı tahirin oğlu Hacı Mehmet tarlasında olan harık üç dört senede cari olub o harıktan su akub dört sene arasında iki defa su akdığını bilub ve bundan başka mevzuat ve şuhudatı olmadığını beyân eyledi

Müdde’i-i ‘aleyh vekîli, müdde’i-i vekîli, Şâhid-i merkûm Said

24-1 Su Anlaşmazlığı

Semâ’ olan şâhidun haklarında diyeceği olub olmadığı müdde’i-i vekîl Habib Efendi su’âl olundukta Kilili karyelu Musa bin Sarı Ali müdde’i-i ‘aleyhin ecir fi hallerine olduğu ve Terbizek karyelü Hacı Mehmet Bin İmam Said 314 senesine mâhsuben icralar nûma Kazâ şer-iyeden Hacı Mehmed’in oğlu Ali’nin diğer cezanın diraye vereilen pederi şahadet ederek muhafiyete Kazândıkları ne kelim gelib Mehmed’in ihbaratıyla meydana çıkub merkûm Hüseyin zira asker olduğundan bu yüzden İmam Said Efendi ve karyeyei mezbûrenin şayi’a muhtarı Mustafânın oğlu Mustafâ kanunen vekâlet edeceğinden şu halde a’daveti diniyeleri olduğu derunun kendiyile ma’rufe oldukları kabalık uzviyeden Müslim bulunduğuna bu babdaki şahadetlerini ve hark-ı mezkûre mütevekkilin bilâ nizâ’ ma’ruf bulunub ve şuraya kadar merkid bulunduğu zabtı sabıkası muharrer olan iddiamız icâra dikkat mucibince harkı mezkûr müvekkilenin mülkü olduğu tez sabit etmeğe müheyya bulunduğumuz nâmdar beyyinesi cihetle merkûm pederimizin icâb-ı şer’-isinin icrasını taleple müdde’i-ialeyh vekîli dahî müdde’i-i merkûmun iddasının kazib bulunduğu candarma istimâ’ buyrulan şâhidlerin şahadetlerine varakası subuta varmış ve şâhidler ise mezkûr ve mu’temet aleyh buldukları ile malum ve Müslim olduğundan merkûm Sultanoğlu dahî tamamen kaç seneye muhtar

olmayub ve lev müdde'i-i merkûm öyle bir ihbaratta bulunsa beyânla şâhidleri şimdi olmadığından vekîli merkûm Habib efendinin bu babdaki itirafata muvafık şer'-i- şerîf olmayub hakkı mukalemat beyyine olduğu dahî has ihrac edilmiş olmakla i'lama rabt-i husûsu beyân ve talep edildi

Fi 22 Hazırân sene 314 (04 Temmuz 1898)

Vekîli müdde'i-i merkûm, Vekîli müdde'i-i

*

Müdde'i-i vekîli Habib Efendi ile Müdde'i-i 'aleyh vekîli abdi Efendi hazır olduğu halde bilayı cihker şâhidun-ı merkûmun haklarında merkûm Habib Efendi kendi ile maruf ve muvakilane a'davet-i diniyeleri bulunduğu vuku bulan zımnı üzerine şâhidun-ı merkûmun kendi ile dahî maruf ve muvakilane a'davet-i diniyeleri bulunduğu kimlerle teybin edeceği Habib Efendi su'âl olundukta bu babdaki şâhidleri kimler olduğunu beyân muvakilinden öğrenip ona göre gelub yazdığını beyân etti fi 25 Hazırân sene 314 (07 Temmuz 1898)

Vekîli müdde'i-i aley, Vekîli müdde'i-i

25-1 Mîrâs Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın Sufraz karyesi sâkinlerinden Kesdil Veli'nin oğlu Mehmed'in bâ-hüccet-i şer'-iye vekîli Nefs Kasabasının Hamra Mahallesinden Luzûmî Efendi Abdi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde karyey-i mezkûreden kâfir kölenin oğlu Veli'nin kezâ bâ hüccet-i şer'-iye vekîli yukarı Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve teba'-i devlet-i a'liyenin Katolik milletindenYardıkcıyan Habib Efendi veled-i Naum muvacehesinde bi'l-vekale takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm edüp bunda tahminen iki sene akdem müvekkilim Mehmed'in yine? olmayub merkûm dahî mezkûr Sufraz karyesinde vâki' etmeği halde bulunan öküz ahzine şevk ve irsâl ederek der a'kb ahz çıkub merkûm çift altında kalarak vefat eylediğine bina'en heyet mâhkemesince dahî cedid muhakim iddia' tebyin olarak merkûm Veli cezasını ikmâl etmiş ise de henüz tebyin-i şer'-isini ifa edilmediğine merkûm Veli dahî bilâ veled vefat eylediğine verâset-i müvekkilim merkûm Mehmed mâhzarında ber-mucib-i şer'-isini hüccet tebyin tahsil olarak bi'l-vekale talep eylediğinde merkûm Veli'nin vekîli Habib Efendi dahî cevâbında müvekkilim der a'kb ceza eylesesinden bu esnada hükm-ü sudur etmiş ve kendisiyle kura ahâlisi olduğundan

müddet-i kanuniyesi farkında istinâf etmeği hükm-ü mezkûr Âdem kanaatiyle suretinin tarafına i'fası bâ-istida' merca'inden taleble stinâf müdde'i-i umumisi tebliğ edeceği ve (silik) mâhkeme-i şer'-iyle şimdiki olamadığından vefat eden müdehalem (...) köle veli üzerine ahır (...) emriyle merkûm Abdi Efendi dahî cezası mukayyed olmadığını ve zât-ı istinâf ve iftiracihetleri Â'id olduğu mâhkemeye i'ade gerçi i'lâm-ı merkûm mâhkeme-i şer'-iyeyle muteber tutulmuş ise iddiamı şuhud-ı şahsiyeye teybin ve muheye bulunduğundan lazım gelen icâb-ı şer'-i icrasına mahsûs taleb etmesiyle zabt olundu fi 11 Hazırân sene 314 (23 Hazırân 1898)

Vekîl müdde'i-i 'aleyh, vekîl-i müdde'i-i

27-1 Okunmuyor

Bu belgenin mürekkebi tahrib olduğu için okunmuyor

28-1 Mîrâstan Hisse Talebi

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Vusta Mahallesi sâkinlerinden iken bundan mukaddem vefat eden biraderim İbrahim Efendi'nin verâseti necli biraderim Şeyh Mustafâ ve kerimesi Ümmü zevce-i menkuha-i metrukesi Fatma bint-i Emin'ye münhasıra olub bade'l-vefat terekesi taksiminde müteveffây-ı merkûmun borcu olan işbu hâzır-ı bi'l-meclis Hamra Mahallesinden Hacı Bekir'in oğlu Osman babada olan yalnız 236 guruş bana hisse çıkardılar ise de meblağı merkûm Osman babadan tahsiliyle tarafıma teslimi matlubumdur dedikte mekum Osman baba dahî cevâbında meblağ-ı mezkûru müteveffây-ı merkûm İbrahim Efendi Hoca vefatından tahminen iki mâh mukaddem tamamen te'diye ve ifa ettiğini ve senedini dahî ol vakit İbrahim Efendi Hoca'dan matlub etmediğini beyânla müdde'i-i merkûm dahî meblağ-ı ma'lumeyi biraderi İbrahim Efendi Hoca'ya hayatında verdiği inkar etmekle müdde'i-i 'aleyh merkûmdan ber vechi muharrer te'diye ettiğini kimlerle isbad edeceği su'âl olundukta mezkûr Hamra Mahallesinden Hacı Bekirin oğlu Hasan Ağa ve Yeni Mahalleden İsmail'in oğlu Ayvaz şahadetleriyle isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmadığını ve şâhidlerini dahî mevcut olanları el-yevm ve olmayanları yarın götürerek istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 15 Hazırân sene 314 (27 Hazırân 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm Osman baba Müdde'i-i merkûm Hacı Bekir

Şâhidun-ı merkûmândan Hacı Bekirzâde Hasan Ağa ile Osman'ın oğlu Ayvaz meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukta filhakikât merkûm İbrahim Efendi Hoca kabe'l vefat müdde'i-ialehy merkûm Osman babanın vefatı gününden onunla sonki üzere ile merkûm Osman baba'da olan iki atdan payımı aldım. Vefatında dahî kendüsüne teberru' ettim ve bilâsına cevâbı olmadı bu hususa bu vech üzere onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu bi'l-muvacehe eday-ı şahadet ettiler. Fi 17 Hazırân sene 314 (29 Hazırân 1898)

Şâhid-i Merkûm Ayvaz Şâhid-i merkûm hasanağa, müdde'i-ialehy merkûm Osman baba, müdde'i-i merkûm Hacı İbrahim

Şâhidun-ı merkûmân haklarında bir diyeceği olup olmadığı müdde'i-i merkûmdan lede's-su'âl Hasanağaya bir diyeceği olmayıb şâhid-i merkûm Ayvazdan ale'l usul tezkiyesini kabul eyledi. Fi 17 Haziran sene 314

Müdde'i-i merkûm Hacı İbrahim

29-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve tebai'-i devlet-i a'liyenin Ermeni Milletinden Mâhdum oğlu Serkizin oğlu Mâhdum nâm kimesne Kazâyı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-if-i enverde mezkûr Hıristiyan Mahallesi ahâlisinden ve teba'-i müşarun ileyhın Katolik milletinden Ohannas Efendi Veled-i Karabet muvacehesinde takrîr-i kelâm ve tâbi'r-i ani'l-merâm edüb bundan tahminen sekiz seneden vefat eden pederim Serkiz veled-i mâhdum ol vakit terekesini mâhkemededen tahrir ve hazırlarına kibel-i şerden dahî ta'yin olunan şâhid tevki'yle hin-i vasiyetinde bâ-kassâm teslim edilen emvâl-i menkule ve gayri menkule az gayri teslimâtda ve merkûm Karabet ile dört seneden beri muhteli's-şu'ûr olduğundan ve hazırlarını dahî ta'yin olunmadığı hüccet-i tarihten bir sene sonra hadd-i buluğa vasil olmadığından gerek Karabetin kabil alınmayub ba'de'c-cunûn oğulları Barham ve Artin ve Yuhanne ve Sivana tesellüm hizmetleri ki yedi sene hizmetçi ve merkûm Karabetle oğulları yedlerinde kalan eşya ve nukud ve alacakları merkûmlarından ahz ve kabza ve tebliğ ve tebellüğüne ve tahlif ve istihlafa ve vaz'-ı haciz mülküne ve ikâme-i şuhud ve istimâ'ına ve sulh ve ibraya merasimine i'tiraz ve zarar ve ziyan iddiâsına ve ecir-i misli takdir eylemek üzere ehl-i hayr ve temyiz ve hükm-ü gıyabi li-hüm? a'zaya ve ahirini tevkile ve imzâsıyla evrak takdimine ve muhakim-i şer'-iye ve nizâmiye ve cezasının her biri düçâr mümeyyez ve'l-hasıl mezkûrun mütevekkif

olunduğu umurun külleyisinin ifâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Ohannes Efendi tarafından vekîl-i mufavvaz ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikte ol dahî ber vech-i muharrer vekâlete kabul ve ifâyı merasimi kemâ yenbağı edaya teahhüd ve iltizam etmekle zapt olundu fi 17 Hazırân sene 314 (29 Hazırân 1898)

Vekîl-i Merkûm Ohannas, müvekkil-i merkûm Mâhdum

Bütün da'vaya Ezher cihet-i meyanede ve muhtelif şehâdetleri dahî ahkâm-ı şer'-iyeye mugayir bulunduğundan bab-ı şer'-isinin icrasını talep eyledi fi 17 Haziran sene 314(29 Hazırân 1898)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli, müdde'i-i merkûm Hacı İbrahim

Müdde'i-i merkûm dahî bu şâhidlerim şer'an kabul olunmuyorsa diğer iki şâhidlerini götüreceğini beyân eyledi fi 16 Hazırân sene 314 (28 Hazırân 1898)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli, müdde'i-i Hacı İbrahim

Tarefeyn vurûd edüp şâhidun-ı merkûmandan Zurnacı karyelu Hacı İbrahimzâde Hacı mehmed'in meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukte tahminen bir seneye karib yani bir buçuk ay mukaddem ma'lumuzl-hudud mezkûr Zurnacı karyesinde olan hâneyi amcaları Hacı Hafız ve Mustafâ ve hâzır-ı merkûm Hacı İbrahim dahî birlikde hâne-i mezkûru meyanelerinde yekdiğerlerine satmak üzere harab edüp nihayet 3850 guruş fiyata baliğ olub merkûm Mustafâ ile Hacı Hafızın hisselerini 3850 guruşdan itibaren merkûm Hacı İbrahim kabul edup merkûmân dahî ol vecihle sattılar bu hususa bu vecih üzere şâhidim ve şehâdet dahî ederim deyu bi'l-muvacehe takrîr eyledi Fi 2 Hazırân sene 314 (14 Hazırân 1898)

Şâhid-i merkûm Hacı İbrahim, vekîl müdde'i-i 'aleyh, müdde'i-i merkûm Hacı İbrahim

32-1 Su Yolunun Değiştirilmesi Talebi

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden hacı kocazade Ahmet Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesinde mahsûs şer'-imizde Mahalle-i mezkûre ahâlisinden biraderleri Mehmed ve Mustafâ muvacehelerinde takrîr-i kelâm edüb pederleri müteveffâ Hacı Habbas'dan kendilerine irsen intikal eden maşallah kayası nâm mevki'inde bir bab bağhânemiz meyanelerince bundan beş sene mukaddem taksim ve tefrik edilüb kadim-i murur edegelen pınarın tarikine duvar yapılub murûr-u abidlerden mumanea't

idegeldiği ve bade't- taksim üç senede tea'mül-ı kadim-i vechle murûr etmiş iken maru'z-zikr mumanea't etmeleriyle vâki' evvela müdahalelerin men' edilmesi matlubumdur dedik de Merkûmân-ı Mustafâ ve Mehmet dahî cevâblarında fi'lhakikât hâne-i mezkûr pederimizden irsen intikal ve ol vakid meyaneleriyle taksim edilerek ve hisse-i tâbi'alarımız yek diğerimiz bir daha dönme üzere satıp münezeamız kat'bnedilerek ancak ol eda yani suyolu kapılarımız ağzından gelüb gitmeğe ve hânelerimiz derunundan su yolun kaldırılmak mukavele ve ol vechle taksim edildiğini dâfi'ânbeyân etmekle müdde'i-i pederim Ahmet Efendi dahî mezkûr hânenin ber vech-i muharrer taksim edilmesi cihetini tasdikle ancak suyolu sukutda kaldığını ve kapı ağzından gelüb gitmek üzere mukavale edilmeği beyânla merkûmanadan ber vech-i meşru def'ine mutabık beyyine talep edildikte ol vakid her üçün başka kimseleri olmayub şâhidi olmadığından tahlif edilmesini talep etmekle zapt olundu fi 17 Hazırân sene 314 (29 Hazırân 1898)

Müdde'-i 'aleyh Mehmet Müdde'-i-i 'aleyh Mustafâ, Müdde'-i-i merkûm Ahmet Efendi

Bilâ-yı zabtdan keyfiyet münasebetin bulunmadığı vechle bu babdaki mua'mele-i şer'-iyenin mevzuhan beyân zimmında faziletli müfti efendi tevdi kılındı

Müdafea'tı mezbûrân isbad-ı müdeadan acz olmamışlarsa talepleriyle hasm-ı şer'-iyelerinin tahlifi iktiza eder

Merkûmân dermiyân edüb ber vech-i muharre isbad edüb etmeyeceği le'des-su'âl her ne kadar bilayı zabta beyân etmişler isede ahiri hâne-i mezkûr meyanelerce taksim ve hin-i taksimde suyolu cihet-i taksime ira'e cevâb olmadığını tarafeyinde tahtında faziletli Hakkı Efendi Hazretlerine tekrar tevdi'edildi fi 29 Hazırân sene 314 (11 Temmuz 1898)

Mecelle-i celilenin 1167. maddesinde tevfiği iktiza eder

1667. maddesi hükmüne tevfiğen tarafeyn suyolu tariki hin-i taksimde su kat' olunması kaldığı taht-ı iktidarlarında bulunduğunda ve diğer taraftan su almak dahî kabil olduğu söylemek olduklarından madde-i mezkûr ahkâmına tevfiğen mu'amelede bulunmaları tarafeyn tevhim söylendi

34-1 Mîrâstan Hisse Talebi

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve tebai'-i devlet-i a'liyenin Ermeni Milletinden Mâhdum oğlu Serkizin oğlu Mâhmudun vekîl-i müseccelşer'-isi mezkûr Hıristiyan Mahallesi ahâlisinden teba'-i müşarün ileyhın Katolik milletinden Acmiyan Ohannas Efendi veled-i Karabet nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûsus odada meclis-i şerîf-imizde mezkûr hıristiyan Mahallesinden Ermeni milletlerinden teba'-i müşarün ileyhden Şahan oğlu Karabetin mâhdumu Barham muvacehesinde bi'l vekale takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-meram edüp pederi Mâhdum oğlu Serkiz ve validesi 306 tarihlerinde vefatlarıyla emvâl-i metrukaları müvekkilim Mâhduma münhasır olub kendisi ile ol vakit yetim olduğu hasebiyle müdde'-i 'aleyh hâzır-ı merkûmun pederi visâyet kîbel-i şer'den müvekkilime vasi nasb olunarak emvâl-i mezkûr bâ- deftei kassam vasi'-i merkûma teslim olunmuş ise de vasi'-i merkûm Karabet bundan dörsene evvel aklına hiffet götürülerek müvekkilimin emvali menkule ve gayr-ı menkule ve nakd ve karz ve gayr-ı mankulatın hasılât-ı seneviyesiyle ve müvekkilimin altı senel ik ecr-i meskenden az gayr-ı teslimât hâzır-ı bi'l-meclis vasi merkûm Barham veled-i Karabet ve ga'ib a'ni'l-meclis Artin veled-i Karabet zimmetlerinde olan ber vechi muharrer emvâl-i menkule vesâ'ireden beytin tarafı müvekkilime izafetle tahsiliyle tarafıma teslîmi bi'l-vekâle matlubumdur dedikde ol dahî cevâbında 306 yedi tarihlerinde pederim Karabet Serkiz oğlu Mâhdumun vasi olub merkûm Mâhdumu iki sene Ermeni kenâyisinde okutturub ve bir buçuk sene potustan hocasında okutturrub ve Hüseyin Efendizâde ve Mehmed Efendiler yanında dahî müslümanca iki sene okutturub cem'ân beş sene mu'allim ettirib ve sonra boyahânemizde götürüb iki buçuk senede iki sanat öğrenme ücretini taleb ve kasamsın dahî yedimde olub ber mucib-i kasamsın miktarını teslim edüb ve bir mikdarında masrafım vardır hesabımıza görüb ve pederim her ne kadar vasi ise de üç sene evvel pederimin gözleri amaliyata sâri olub tarafından hânedan dışarı çıkmayub işlerini kendim görmekteyim ve ne te'sirâttan sonra umurumuza karışmış hesabımızın huzur-u mâhkemede rü'yetiyle ona göre mua'mele olunması beyân etmekle vekîl-i merkûm Ohannas efendi dahî kassam dikkatiyle vasi hüccet-i merkûm Barham'ın yedinde ol emirde mezkûr kassam defteri ira'e eylesini ve ber mucib-i kassam ve ba'de'l-kassam ve kalbe'l-kassam makbuzda ve müvekkilim ecr-i misli ve hesaplarımızı rü'yet beyân eylediğini müvekkilimin hakkı teybin edeceğinden ol vechle maru'z-zikr muhasebelerine rü'yeti taleb etmekle zapt olundu

Fi 22 Hazırân sene 314 (4 Temmuz 1898)

Müdde’i-ialeyh merkûm, vekîli merkûm Ohannas

Tarafeyn hazır olub bilâyı zabtı beyân olunduğu kassam ve hüçeti defterden merkûm Barhan dan taleb olunduk da vekîl-i mümâ ileyh Ohannas Efendinin iş bu mesele için evvelce bir kıta’-i masarifat defteri olub facie’ m meyanelerinde muhasebe eden yazılan ve hala ohannas efendi yedinde olmuş olan defteri ibraz etmedikçe kassam ve hüçcet-i defterinden çıkarılan beyân etmekle müma ileyh Ohannas Efendi dahî Pazartesi yevmi Atiye defteri mezkûru mâhkemede ibar edeceği ve ona göre muhakemeye bakılması dermiyan etti

fi 24 Kanun-u Evvel Sene 314 (5 Ocak 1899)

Müdde’i-ialeyh merkûm Barham, vekîli merkûm Ohannas

Tarafeyn-i hazır olduğu halde bi’l-edaki taleb edilen defter usulsen Ohannas Efendi tarafından bade’l-ıfraz müdde’i-ialeyhden berhvech-i muharrer kassam ve hüçcet taleb edilerek 24 saatine karar-ı kassam ve hüçcet-i defterlerinden götürüp ibraz etmek sabit götürmediği suret-i nüshaları sicillatından çıkarılmasına dair ol babda istida’ ale’l-usul harc-ı tazâmin edüb suletlerini çıkardığını beyân eyledi fi 9 Mayıs sene 315 (21 Mayıs 1899)

Müdde’i-ialeyh merkûm Barham, vekîli merkûm Ohannas

Bi’l-eda müdde’i-i ‘aleyh merkûm Barhan tarafından vekâlet-i icra edilen luzûmi Efendizade abdi Efendi meclis-i şer’a bi’l-vurûd müdde’i-i vekîli Ohannas Efendi olduğu halde belâdaki taleb edilen evrak vekîl-i mümâ ileyhden bi’t-taleb evrak-ı mezkûru bi’l-ibrâz bu badaki muharebenin defteri tanzimle pazartesi günü takdim edeceğini beyân edtikde müdde’i-i vekîli mümâ ileyh Ohannas Efendi, mümâ ileyh Abdi Efendi’nin ifade-i vâki’i asını kabul ve muvafakat gösterdi fi 5 Nisan sene 315 (17 Nisan 1899)

Vekîl müdde’i-i ‘aleyh vekîl-i müdde’i-i Ohannas

Her iki vekîl hazır ve ibraz muhasebe defteri taleb olundukta müdde’i-i vekîli Ohannas Efendi’nin işbu mubriz defter-i kassamdan geçirerek münderecatı harac-i kassam olarak menkulât ve nukut ve alacağından tahsilât ve hâne icârlarından ve dükkân icârlarıyla kezâ seneden 7645 guruş ve ber mucib-i kasam dahî 9209 guruş ki cem’an 16854 guruş muhasebe yedi senede 4643 guruştan sekiz hânesi bağhânesi ve nakden yükden ve eşya bedeli ve alçağın müvekkilime bi’t-teslim mütebaki onbinikiyüz onbir guruş aslan zimmetinde alacağı olub

müvekkiline izâfetle tahsil-i husus dermiyanın müdde'i-i 'aleyh vekîli yet-i efendiye müdde'i-i vekîlin beyân eylediği harici kassam minba't olmayub defteri kassamdan 4256 guruş

Sarf olunub zimmetinde alacakdan beyân mucib-i alaya bağ-ı medyun 3697 guruş sagir tarafına teslim bu suretle cem'an 7953 guruş ber vech-i masrufu netice-i teslimat demek hususuna ve müvekkilim Barhan tarafına sagir-i merkûmun vergisine ve kimesne ve nukuduna ve perakende suretiyle cem'an 9374 kurul olub defteri kassam 1256 guruş bi't-tenzil 8118 guruş müvekkilimin fazala matlubatı kalmayub ve müvekkilime izâfetle

Vekîl-i merkûm Ohannas Efendi tahsilin taeleb mumâ ileyh Ohannas Efendi dahî arz-i sabıkın ber vech-i mucib-i kassam 9290 guruş matlubatta 3843 ve 800 guruş harici kassam matlubatındaki cem'an 4610 guruş müvekkilime teslimat olub bundan başka defter-i kassamdan alacakdan medyunların deyn-i senedi ibrâz eyler isede henüz tahsil olmayub münazara kabz olacağı ve müdde'i-i 'aleyh vekîli Efendi ve lice masarufı ve nafaka ve parekende masaruf ve vergi bahası kimi teslimatında dahî müfrize görmedikde kabul olunacakların Pazar günü arzededeğine beyân eyledi fi 3 Mayıs sene 315 (15 Mayıs 1899)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli, vekîl-i müdde'i-i Ohannas

35-1 Mîrâstan Hisse Talebi (Devamı)

Her iki vekîli hazır oldukları halde masarifatlarının mukir ve onun defterle müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi Efendiden talep olundukları defter-i mezkûr hıristiyani'l-i'bare olmağın Türkçe'ye tercih edilmek üzere pazartesi ibraz edeceğini beyânıyla üzerinden müdde'i-i vekîli Ohannas Efendi müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi Efendinin zabt-ı saıkda haric-i kassam olarak 7500 arz-ı iddi'â- yı hazırândan külliyyen inkar etmiş olduğundan meblağ-ı mezkûr 7545 guruşun mukarreratı ber vechi zir beyân olunur yani kabzın tarihinden evvelce mâhdum Serkiz'in hânesinde mevcut bulunan tas ve bulgur ve odun ve kömür kezâ saman, mercimek, kazgan ve karatiftik ve Arakil Ağadan aldığı bağ hânesi kirasına 2266 guruş bu babdaki kassamdan 14 mâh mukaddem eşyaları satub esmani kabz eylediği ve 200 guruş karz bağlarının altı senelik hasılatı 100 batman pekmez esmanı 10 000 batman cem'an üzüm bir sâ otuz yedi buçuk guruş 190 guruş makdisi Şahakoğlu Avadik'in Çalikoğlu Kirkor kulu Makdisi oğlu Sarkis ve Kaçan oğlu Karabetten aldığı şehirhânesi icâresi Makdum oğlu Molla ve Nodor Karabet 60 ve 120 guruş boyacı Seferinoğlu Makdisi Agopdan iki senelik 120 Guruş

bağ hânesi icâreleri Çulhi melcik oğlundan 6 senelik vekâya kirası 350 guruş balviranlı Kuyumcu oğlu Tarusdan olduğu güzışte 250 guruş borçdanaldığı 35 Guruş bostan kirası 34 Guruş kesbinden iki defa tarla icârı Seferin oğlu Makdisi Agobdan ve dükkan karz kirası 500 guruş re'sü'l maldan 206 guruş 36 guruş da'vârdan gelen bağ nısf mürekkeba bahası, 25 guruş Fatakinin oğlundan alacağından aldığı 51 buçuk guruş ve 150 guruş kalem mastara haric-i kassam alacakdan aldığı tosun ,keçi oğlak ,amcası oğlu Karabet'in almış olduğu yün parası 487 guruşdef'a Karabetin halibdan götürmüş olduğu çuka-i zebun dahî Balviran'dan aldığı alınacak elli guruş 337 guruş ve zabt sarfı etmediği masarifat ve altı senelikecr-i misli 2000 guruş ve 122 guruş Barham'ın müvekkilinin pederi dükkanın icâra kesesinde bulunduğu bir lira ve bir mecdiyeden ecr-i mislinden başkasını şuhud-i şahsiye ile isbad eylemeğe müheyya bulunduğundan ol emri şuhud merkûmanın isti'malarına talep ederek bu babdaki şâhidlerini Katolik Mahallesinden Seferoğlu Agop ve Topalseferoğlu Makdisi Agop Mâhdum oğlu Kirkor oğlu Mâhdum ve Mâhmud oğlu Kirkor oğlu Kol Kör Ohannas oğlu Karabet Virans Avadikoğlu Agop mâhduma oğlu Asdur oğlu Karabet da'vasının bu cihetine bunlardan başka şâhidi olmadığı ve bunlar bulunacak olduklarından yarınki Pazar günü istimâ'ları talep etmekle Abdi Efendi dahî cevâbında meblağ-ı mezkûru mükirren müvekkilimden anlayub ona göre ifade ve şâhidleri istimâ' edeceğini beyânla zabt olundu fi 8 mayıs sene 1315 (20 Mayıs 1899)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli Abdi, müdde'i-i vekîli Ohannas

Şâhidun-ı merkûmandan Kirkor oğlu Mâhdum Meclis-i Şer'a hazır olub ifadesinde bundan on sene akdem vefat eden mâhdum oğlu Sarkisin oğlu Mâhdum yetim olduğu cihetle terekesi tahrir olunub hâzır-ı merkûm Abdi Efendinin müvekkili Barham nâm kimesne terekesinin harici olarak 2250 guruş zahire ve hatab ve saman ve kazyağı ve bez ve bezir ve yakı ve mercimek ve samandan 2250 guruş taksim olarak merkûm Barham bi'z-zat zimmetinde olduğu ve yetim dahî merkûm Barham şimdi dahî hazır olduğu halde muhasebe görülerek mezkûr mebalîge borçlu olduğundan ve 3250 Guruş Karabet 750 Guruş Seferi oğlu Mâhdum Agopun aldığı para ve 350 guruş Kılıçoğularından aldığı dükkan kirası ve 250 Guruş belviran karyeli Murad tan aldığı faiz ve 250 guruş Murad dan aldığı re'sü'l-mallarına ve 480 guruş dahî karabetten aldığı yün parası ve yetimin bağ hasılatından 100 batman pekmez bahası 200 guruşu 30 Sefer'in üzüm parası ve 55 Guruş Gürnalı kadı kehyanin oğlundan aldığı para ve 15 guruş Güryanlı Kehya'nın esâmisi bilmediğim kimselerden aldığı ve 25 guruş bir re's merkeb parası ve bağhâne kirasından 53 guruş ve 125 guruş kezâ bağ

hânesi icâresinin ve 48 guruş Asturdan ve 20 guruş kezâ bağhânesi icâresinden Arakil Ağa'dan aldığı ve 180 guruş bağ hânesi icâresinden (...) zabt olundu

36-1 Alacak Da'vâsı

Ma'muretu'l-aziz vilayet-i celilesi candarma alayının ikinci Malatya taburunun ikinci piyade bölüğünün birinci onbaşı olub Behisni Kazâsında müstahdem iken bundan akdem vefat iden Mehmet Ali Ağa'nın ber-vech-i âti varisi olduğunu iddiâ eden şu halde nefis kasabanın Meydan Mahallesi mukim Ali Ağa bin Mustafâ kaz-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden Turan bin Ali Ağa muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb müteveffâ-yı merkûm oğlum Mehmed'in hâzır-ı mezbûr Turan zimmetinde cihet-i karzdan altı guruş alacağı olub kalbe'l-ahz ve'l-ifâ vefat etmekle meblağ-ı bi'l-irsi's-şer'-i benimle gâ'ibe a'ni'l-meclis validem Emine bint-i Abdullah ve zevce-i menkuha-i metrukesi Piruze bint-i Osman Efendiye mâhsur olub bizlerden başka varisi ve terekesine müstahak ahiri olmadığından meblağ-ı mezkûru hazır-ı merkûmun bi't-tahsil tarafıma teslîmi matlubumdur dedik de ol dahî cevâbında müteveffâ-yı merkûma mezkûr altı guruş cihet-i karzdan zimmeti olduğu ikrârla müdde'-i-i merkûmun verâset müddea'sını inkar edecek müdde'-i-i merkûmdan ber vech-i muharrer iddiâsına mutabık beyyine taleb olunduk da mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden bey Mehmet oğlu Mehmet ve Kale ağasıoğlu Ömer nâmun kimesneler meclis-i şer'a gelub hazırân olub istişşad olunduklarında fi'l-hakikât müteveffa-yı merkûm Mehmedin verâseti hâzır-ı merkûm pederi Ali ağa ile gâibe a'ni'l-meclis validesi Emine ve zevcesi Piruzeye münhasırdır ve bunlardan başka varisi ve terekesine müstahak âhiri olduğu ma'lumumuz değildir ve Maskat-ı re'isler mezkûr Meydan Mahallesi bizler bu hususa bu vech üzere onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bi'l-muvacehe ber-nehc-i eday-ı şehâdet-i şer'riye etmeleriyle şâhidan-ı merkûmân usulen lede't-ta'dil ve't-tezkiye a'dıl ve makbulu'se-hâde oldukları ihbâr ve işâ'r olunmakla mucibince verâsetlerine ba'de'l-hüküm meblağ-ı merkûm altı guruş hâzır-ı merkûm Aliğa gâ'ibe-i mezbûre validesi te'diye etmek üzere müdde'-i-i 'aleyh mezbûr Turan kıbel-i şer'rdan takrîr olduğu tescil ve bi'l-iltimas huzur-u â'lîlerine i'lâm olundu tahriren fi'l-yevmi's-sâmin a'sher min şehr-i saferu'l-hayr li-sene-i a'sher ve selase ve erba'a ve elf fi 28 Hazırân sene 314 (10 Temmuz 1898)

Şahid-i merkûm, Şahid-i merkûm, müdde'-i-i 'aleyh merkûm, müdde'-i-i müma ileyh

36-2 Vekîl Ta'yîni

Husus-u âti'l-beyânın mâhallinde istimâ' ve imlası için canib-i şer'-i şerîfeden me'zunen irs ân olunan mâhkem-i şer'-iye katibi Sait Efendi da'ileri behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinlerinden olub elan 13 el pınar nâm mevkide ikamet etmekte olan Huriye bint-i Mehmed Ağa'nın sâkine olduğu hâneye varıb zeyl-i vesikada muharreru'l-esâmi müslimin mâhzarlarında akd-i meclis-işer'-i â'li ettikte zâtları mezkûr Meydan Mahallesi ahâlisinden Yakub Paşa bin Ömer Bey Darkin karyesi sâkinlerinden Molla İbrahim bin Hacı Mustafâ nâmun ta'rifleriyle olan mezbûre Huriye ve kızları Ayşe ve Fatma ve Gülsüm ve Serunâz ve Hadice benât-ı Mehmed Ağa nâm hanımlar meclis-i makud-ı mezkûrda mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden Halil Ağazâde Halil muvacehesinde her biri bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb müteveffâ-yı pederimizden mutekil bi'l-eda mutasarrıf olduğu kazâ-yı mezkûra tâbi Keysun ve Arablar civarlarında vakki' meraiyle mahsûs istida' ve ma'lumu'l-hudud sulu ve susuz dokuz kıt'arazilerimiz Yakub Paşazâde Şeyh Abdurrahman Bey'e meccanen bilâ bedel mua'mele-i feragiyesini me'mur huzurunda icrâyla takrîren her biri biraderlerimiz taraflarından iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Halil Ağa'yı vekîl-i mufavvaz ve nâib-i münab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifây-ı merasimini kemây enbağî edâya tea'ahhüd ve iltizâm ettiğini katibi mumâ ileyh taleb a'lâ vuku'ihî inha ve takrîr etmeğın gıbbe't-tasdik'ş-şer'-i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu Fi 29 Hazırân sene 314 (11 Temmuz 1898)

Arif Beyzâde Resul, Yakup Paşazâde Ömer şâhid-i merkûm Molla İbrahim Şâhid-i merkûm Yakuboğlu Hacı, vekîl-i mumâ ileyh Halil Ağa, müvekkile-i mezbûre Hatice, müvekkile-i mezbûre Huriye, müvekkile-i mezbûre Gülsüm, müvekkile-i mezbûre Serunaz, müvekkile-i mezbûre Ayşe Fatma

37-1 Mîrâs Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasaba mahallatından Hamra Mahallesi sâkinlerinden Karga Öyük vekîli müseccel şer'-isi bulunan Mahalle-i mezkûreden Luzûmu Efendizâde Abdi Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverede mezkûr Hamra Mahallesi sâkinlerinden Yağcı Mehmed'in kızı Ayşe muvacehesinde bi'l-vekâle takrîr-ikelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb müvekkilim merkûman yedi seneyi mütecaniz muktezası bulunduğu Kırçay nâm mevki'de tarafları cerir oğlu ve Hacı Murtaza ve Çolak su bağları ve tarik-i â'm ile mâhdud bir kıta' kürüm-ü bağ-ı mezbûre Ayşe'nin zevci

Seydi 250 guruş bedel ile müvekkilim merkûma bey' ve furuht edüb şimdiye kadar dahî tasarrufsuz mülakim tasarrıfına mezbûre muttali' olarak asla müdahale etmemişken şu hâlde bağ-ı mezkûr muarazada bulunduğundan müdahalesinin hakkını talebe temekle mezbûre Ayşe dahî cevâbında mezkûr bağ bana pederimden intikal edüb merkûm İbo zevcim Seydi'ye bey' ve furht ettiğinde dahî verib ve senede dahî yazmadığı basmadığı ve fi'l-hakikât beş seneden beri merkûm İbo benimle mutasarrıf ise de sahibim olmadığı için da'va edemediğini beyânla vekîl-i merkûm Abdi Efendi dahî şimdiye kadar da'va etmediği veya badehu dahî zevcesi bulunduğu cihetle sukut ettiğinden naşı da'vasında tenakız vuku'u istimâ'ı ha'iz olamayacağı mecelle-i celileden 1659. maddesi ahkâmından bulunmuş olmakla i'cab-ı şer'-isinin icrası taleb etmekle zabt olundu Fi 1 Temmuz sene 314 (13 Temmuz 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Ayşe, vekîl-i Abdi

Ve iş bu (..) vasisi olduğum olduğum 3200 guruş müfredatı vechle meblağ-ı Şahan oğlu Garabet ve Barham'ın hânesinde ve kesesine niyamîâtide? içinde muhasebe-i biraderim Sanın ve Birdu bin pederim ve Firedik oğlu veled-i Boğos Karabet ve kör Ossa'nın oğlu Kâbin ve Derse Avadik oğlu Agop ve dar kimetin oğlu Serkiz de hâzır-ı bi'l-meclis olduğu halde deynim denilen mâhdum dahî hazır olan ber- vech-i muharrer müfredât-ı vechle merkûm Barham Bazdir ve benim dahipederim mahsûs bu vech üzere onun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim deyu isa Aleyhisselama nâzil olan İncil bin Marbik deyu bi'l-muvacehe şehâdet etti

Şâhidan-ı merkûmandan Manik dahî hazır olarak ikamet-i şehâdetinde mâhdumun oğlu Mâhdum yetim olub yetimin pederinden kalan eşya parasından 2250 guruş müteveffânın isbadı eliyle furht edüb mezkûr 2250 guruş merkûm Barham yetime borçlu olub ve biz dahî parayı taleb eyledik kendisine dahî(...) idi ol vecihle on liraya mukabil boynuz pazarında boyacı senuk oğullarından dükkanı yetimin bir hafta koyub tertib iki sene dükkanın kirası yetime teslim ve gerisi on lira merkûm Şahan oğlu zimmetinde kaldığına ve mâhdumun vefatından sonra onüç mâh murur ederek terekesi teslim olundu kesesine bir (...) yetim merkûm Barhamın yanında idi yetim ayrılmak istedi yetim ve (...) deyu Şahin oğlu Barham hânesine kendi kasamsı meydana koyup kendisinden irad istida'sı kendisinin (...) bağ hânesinin (..) pekmez varidatından ve hayvanatından 500 guruş ve Felcat oğullarından dükkan kirası ve boyacı Sefer oğullarından dükkan kirası bunların yekunun bi'l-hesab 3250 guruş edayı ve faiz (...) takrîr etti onun için bu hususa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahî ederim deyu bi'l-muvacehe

Şâhidân-ı merkûmandan Kiratın oğlu Agop meclis-i şer'a bi'l-vurûd borcumu mutazarririne olub yetim mâhdumları (...) mâhdumun parasından hâzır-ı merkûm Barham'a bin guruş borçlu olub yarın mübadele-i â'm Seferi oğlu (..) Agop dükkânı yetimin üzerine karz-ı zâ'il etti bu hususa bu vech üzere onun için şâhidim deyu eda-yı şehâdet etti

Şâhidan-ı merkûmandan Mâhdum oğlu Karabet meclis-i şer'a hazır olub mahsûsu odada yetim Mâhdumun bulgurunu ve mercimek ve döğme ve yağ vekütük ve ve saman ve eşyalarını merkûm Barham yanında furht edüb 2250 guruş yetim yanında borçlu olub bin guruş Seferin oğlu dükkânı yetime karz ve geri kalan para zimmetinde kaldığına ve kimesneye ve kebir yetim hâzır-ı merkûm Barham'ın yanında kaldı kaldı idi sonra yetim eytama virülmek üzere merkûm Barham 'ın hânesine girib daha birkaç zevat hazır olduğu halde 330 guruş bağ ve şu hânelerine Seferin oğlu dükkânın icârı ve hayvanatından gelen para ve meblağ-ı ma'lumeyi Barham'ın zimmetinde kaldığını ve bunlarda irad ve icâreden olduğunu ve Agop kndisine dahî buna karşı mesarifi olduğunu beyân eylediğine onun için şâhidim deyu bi'l-muvacehe şehâdet eyledi

38-1 Alacak Da'vâsı

Ma'muretu'l-aziz vilayet-i celilesi dâhilinde Behisni Kazâsı'nın Malatya sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'nın nefsi kasaba mahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden ve fabrika-yı hümayun-ı i'dadi ikinci sınıf şakirdanından iken bir ay tebdil-i hava 187 gün fi 21 Mart sene 314 tarihli mtbu' tezkere ile tezkere ile Mahalle-i mezkûrede bulunan hânesine gelüb fi 25 Hazırân sene 314 tarihiyle vefat eden İsmail Hakkı bin Mehmed Ağa'nın ber-vech-i âti varisi olduğunu iddiâ eden Mahalle-i mezkûreden İbiş ibn-i zâde Osman Bey kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden Şeyhzâde Şeyh Bekir bin Hacı Mehmed Ağa muvacehesinde bi'l-verase da'va ve takrîr-i kelâm edüb bundan mukaddem vefat eden biraderim merkûm İsmail Hakkının verâseti benimle gâ'ibe-i a'ni'l-meclis validesi Ayşe bint-i İsmail Hakkı ile li-um biraderi İbiş'in li-um hmeşiresi Huriye Hanıma münhasıran olub müteveffâ-yı merkûmun hâzır-ı mezbûr Şeyh Bekir zimmetinde cihet-i karzdan on guruş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûr kîbbe'l-âhz ve istifa vefat etmekle meblağ-ı mezkûr bi'l-ırs-ı şer'-i bizlere mevrus olmakla meblağ-ı mezkûrdan hisse-i şer'-iyeme isâbet eden (boş) bana eda ve teslim hâzır-ı merkûmu Şeyh Bekir'e kîbel-i şer'den tenbih buyrulmak matlubumdur dedikde merkûm Şeyh Bekir dahî cevâbında müteveffâ-yı merkûm İsmail Hakkı'ya cihet-i karzdan on guruş zimmeti olduğun ikrârla ve verâseti müdda'asına inkar edecek müdde'i-i merkûm

Osman beyden ber vech-i muharrer iddi'asına mutabık beyyine taleb olundukta mezkûr Meydan Mahallesinden Hacı Hasan Efendi bin Yusuf ve İbrahim bey bin Mehmet Bey nâm kimesneler şahadetleri ile isbad edeceğını beyânla şâhidan-ı merkûman münteziren meclis-i şer'a hazırân olub istihşad olundukda fi'l-hakikât Mahalle-i mezkûre sâkinlerinden iken vefat eden İsmail Hakkı Bin Mesud'un verâseti iş bu hâzır-ı bi'l-meclis li-um biraderi Osman Bey ile gâ'ibe a'ni'l-meclis umum biraderi İbiş'in kezâ li-um hemşiresi Huriye Hanım ve validesi Ayşe bint-i İsmail Hakkı'ya münhasırdır bunlardan başka verâseti ve terekesine müstehak olmamakla ve maskat-ı re'sleri mezkûr Meydan Mahallesidir bizler bu hususa bu vech üzere onun için şâhitleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bi'l- muvacehe edâ-yı şehâdet-i şer'- iye etmeleriyle şâhidân-ı merkûman lede't-ta'dil a'dl ve makbulu'ş-şehade oldukları ihbar ve işâar olmak mucibince verâsetlerine ba'de'l-hüm müdde'i-i merkûmun meblağ-ı mezkûrda olan (boş) hisse-i mu'ayyenesi eda ve'l-yevm müdde'i-i 'aleyh Şeyh Bekir'e tebyin olunduğu tescil ve bi'l-iltimas huzur-u â'lilerine i'lâm olundu tahriren fi'l-yevm

Şâhid-i merkûm İbrahim Bey, Şâhid-i Merkûm Hacı Hasan Efendi, müdde'i-i aley merkûm Şeyh Bekir, müdde'i-i merkûm

39-1 Talâk

Behisni Kazâsı'nın Nefs-i kasabamahallatından Mehmed Beyzade Elbuvend nâm kimesne bundan beş altı mâh mukaddem her nev' müskirattan içmek üzere zevce-i menkuhasının talâk-ı selâse ile tatlik ettiği ve şu günlerde arakkı içdiği vuku' bulan ihbar üzerine meyhâneci Cubra Veled-i naum liecli't-tahkikât mâhkeme-i şer'-i şerîfe celb ve merkûm Elvend dünki gün on on buçuk raddelerinde gelüb gelmediği ve şerab içüb içmediği merkûm Cubra'dan su'âl olundukda merkûm Elbuvendin saat on on buçuk raddelerinde zabtiye Abdurrahmanoğlu Şeyho ile birlikte taze hâne derunına gelüb ve meyhâne dahî mezkûr hânenin içinde ise de merkûm Elbuvendin bizzat meyhâneye gelmediği ve ancak merkûm Şeyho Ağa meyhâneye gelüb bir şişe konyak alub gittiğini ve merkûm Şeyh Ağa yalnız alub gitti Elbuveni içüb içmedüğünü görüb ve bilmediğini beyân eyledi

Fi 20 Temmuz sene 314 (01 Ağustos 1898)

39-2 Devamı

Bundan beş altı mâh mukaddem her nev' müskirattan bihi vелеa'n içmek üzere zevce-i menkuhası kendi tatlik etmiş olduğun halde iki gün akdem saat on on buçuk raddelerinde yine

müsekkratdan arakı ve yahud sâ'ire içdikde ihbar olmakla fi'l-hakikât ol babda tatlik ettiği ve iki gün evvelden beyân olunan evkatda müskirattan kangı nev'i içtiğini ve refikin kimse hakikât-i hâli beyân ve ifâ etmesi merkûm Eyvaz Beyden lede's-su'âl merkûm dahî cevâbında bî-vech-i meşruh için ettiği ve temyiz ettiği günden bu âna kadar her nev'i müsekkratdan içtiği içmediğini ve iki gün evvel beni iska? tutub çarşudan gelür iken tanımadığım bir şahıs tarafından (..) halinde ismin siyah çıkdı aks? olduk deyu ceza verdikde bir fa'ide hakkım üzere sonra gidüb ağlıyarak mâhsun bir hâliyle hânesine gettiğini ba'de'l-beyân işbu ihbar üzere müskirattandan hasran kangı nev'i içtiği üzere teybin eder ise de bir diyeceği olmayacağı ve tebyin etmediği halde müskirattan rakı nev'inden içmediğini yemin edeceğini beyân ve ifade eyledi fi 21 Temmuz sene 314 (02 Ağustos 1898)

Zabtiye Abdurrahman oğlu Şeyho'nun ifadesi

Bundan iki gün evvel saat on onbuçuk raddelerinde yeni handa olan meyhaneye varub bir şişe konyak doldurub Elbuvend'in dahî hanın derununda şekli birlik olarak gezdiklerini meyhâneci Cibra tarafından beyân edildiğinden kendisi merkûm Eyvaz Bey ile birlikte içtikleri işrab etmekle hakikât-ı hâl bu vecihle olduğunun beyânı lede's-su'âl ol dahî cevâbında bundan iki gün evvel vakti mezkûrda fi'l-hakikât yenihâne varub havâl işinde Eyvaz Bey kendisi idi sonra Eyvaz Bey oradan gitti ben dahî oradan gideriken ismini bilmedeğim bir şahıs ve gurebadan bir şişe verdi ve şunu? meyhaneden müskirat zararlanub bana verdiği kırmızı şişe idi yerden alub kendüsine teslim ettim ve Eyvaz Bey müskirattan kangisini içtiğini görmediğini ifade eyledi

Fi 31 Temmuz sene 314 (12 Ağustos 1898)

Merkûm Eyvaz Bey'in kayınpederi Ragıp Bey dahî meclis-i şer'a celb ve damadı merkûm Eyvaz Bey bilâ-yı cihette beyân olunduğu üzere müskirattan nev'inden her kangisini içmiş ise kangisi celbi tahkikat etmesi kendisine evvelce ve ta'riflen tembih üzere merkûm Ragıp keyfini iki üç gün taraf taharri ve tecessüs etmiş ise de merkûm Eyvaz bey'in nev'i müskirattan her bir nev'i içtiğini kangisi alamadığından ancak kaffe-i müskirattan birisini dahî içmediğini merkûm Eyvaz Bey tahlif edilmesini talep eyledi.

Fi 23 Temmuz Sene 314 (04 Ağustos 1898)

Merkûm Eyvaz Bey ber-mucib-i taleb celb ve her bir nev' müskirat içmediği rakıyı tahlif edildi fi 23 Temmuz sene 314 (04 Ağustos 1898)

40-1 Bağa Müdahaleden Men'

Behisni Kazâsı'na tâbi' Penbegi karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat eden Mustafâ bin Uzun Ahmed'in sulbi sagir oğlu Abdulgaffar'ın bâ-hüccet-i şer'-iye vasisi bulunan mezkûr Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinlerinden Hacı Said Efendizâde Ahmet Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverede mezkûr Penbegi karye sâkinelerinden Yağlıma Mâhmud'un kerimesi Fatma'nın müseccel vekîl-i şer'-isi bulunan kezâ karye-i mezkûrdan Hüseyin oğlu Veli muvacehesinde bi'l-vesaye takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb vasisi bulunduğum sağır-i merkûm Abdulgaffar 'a pederi müteveffâ-yı merkûmdan muntakil bi'l-vesaye mutasarrıf olduğu pederi merkûmun ismine mukayyed olan karye-i mezkûr hududunda olacakda etrafları Aluk bağı ve tarik-i â'm ve Uzun Ahmed'in oğlu Veli Hasan'ın oğlu bağı ve merkûm Aluk bağıyla mâhdud tahminen 350 tuğul bigayr-ı hak bağa hâzır-ı merkûm Veli ile müvekkilesi Fatma taraflarından müdahale edilmekte olduğundan bağı mâhdud-u mezkûr vesayetim cihetle bana mâhallinde teslim edilmesi matlubumdur dedikde merkûm Veli dahî nefsimde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bağı mezkûru tahminen bundan beş sene akdem Kazâ-yı mezkûre tâbi' Tut karyesi sâkinlerinden Emir Hur Hasan ile Fecirin oğlu Hacı nâmun kimesnelere 400 guruş semen-i medfu' ile bey'edüb ol vechle şira'en mâl ve mülkleri olduğu cihetle kat'-ı yed eylediklerini dermiyanla bunu münazi'fihi olana i'kar da'vasında vazî'îl-yed olduğuna evvel-i emirde müdde'i-i 'aleyhin isbad etmesi lazım gelmekle ol vecihle bağı mezkûre zevî'l-yed olduğuna şâhidi kimler olduğu merkûm Veli'den lede's-su'âl karye-i mezkûreden Sabha Mustafâ ve Hassun oğlu Mehmed ve Kara Kassab oğlu Murtaza nâmûn kimesnelere şâhidleriyle isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhid-i olmadığı ve üç güne kadar şâhidlerini getirib istimâ' ettireceğini beyân eyledi Fi 1 Mayıs sene 314 (13 Mayıs 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Veli, Vasi Mustafâ Ahmed Efendi

Şâhidân-ı merkûmandan Sabha Mustafâ ve Kara Vefik ve Murtaza meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olduklarında bağı mâhdud-u mezkûr beş seneden beri hâzır-ı merkûm Veli yedlerinde olup zevî'l-yed oldukları bi'l- muvacehe edâ-yı şehâdet-i şer'-iye eylediler Fi 2 Mayıs sene 314 (14 Mayıs 1898)

Diğer şâhid-i merkûm vasi, Şâhid-i merkûm Sabha Mustafâ, Müdde'i-i İsa Veli

Şâhidân-ı merkûman haklarında bir diyeceği olub olmadığı su'âl olundukda bir diyeceği olub olmadığı beyân eyledi

icâb-ı şer'-isi beyân buyrulmak üzere fazliletli Hakkı Efendi hazırlarına tevdi edildi

Teba'i celile 1758. maddesine göre mua'melesı muktazıdır Musa bin Mustafâ

Bağ-ı mezkûr yetimin pederı mülkü olduğuna ber-mucib-i iktida mezkûr Penbegi karyesinden badem Çiçek'in oğlu Turan ve Kolu oğlu Mustafâ ve Hacıbeyzâde Ahmed Bey ve Yusuf Beyzade Mâhmud Bey ve Ahmed Beyzade Murtaza Bey Sabha oğlu Mustafâ ve Molla Mustafâ oğlu Kara Mehmed ve Şerîf-in oğlu Hüseyin ve Sönmez oğlu Mehmed ve Osman Güllüoğlu Mehmed nâmûn kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğını ve bunlardan şâhidi olmadığı ve mevcut olanları el-yevm istimâ' ettireceğini ve olmayanları dahî üç güne kadar götüreceğini beyân eyledi Fi 17 Mayıs sene-i 314 (29 Mayıs sene 1898)

Müdde'-i-i İsa merkûm Veli Vasi-i Müdde'-i-i merkûm Ahmed Seydi

41-2 Bağa Müdahaleden Men'

Behisni Kazâsı'na tâbi' Penbegi karyesi sâkinlerinden Küçük Mustafâ'nın oğlu Abdulgaffar'ın müseccel vâsi'i şer'-isi bulunan Meydan Mahallesi sâkinlerinden mekremetli Ahmed Efendi bin Said karye-i mezkûr ahâlisinden Hüseyin oğlu Velinin muvacehesinde mâhzar-ı şer'-i envrde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb vasisi bulunduğum sağır-i Abdulgaffar bin küçük Mustafâ'nın pederı müteveffâ Mustafâ'dan mevrus karye-i mezkûre hududu dâhilinde ma'lumu'l- hudud şu kadar bağı bi-gayri hak hâzır-ı merkûm Veli ile müvekkilesi Fatma taraflarından müdahale olduğuna ahzıyla vazi'u'l-yed bulduklarında bi'l- istihkak bağ-ı mezkûru vesayetım hesabıyla yetim merkûmun hin-i reşatında kendüye teslim etmek üzere tarafıma teslîmi bi'l-vesaye matlubum deyu iddi'asından ibarettir müdde'-i-i 'aleyh merkûm bi'l-vesaye ve bi'l vekâle cevâbında sağır-i mezbûrun pederinden müntakil malı olduğunu külliyyen inkâr ancak kırk guruş kıymetli Tud Karyesinden Fecirlioğlu Hacı ve Emir Nur Hasan'dan işıra eylediğini dermiyan eyledi vasi müma ileyhden müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda Karye-i mezkûr ahâlisinden Badem Çiçeğinoğlu Turab bin Badem Çiçek ve Kvasoğlu Hacı ve Hacı Beyzade Ahmet Bey ve Yusuf Beyzade Mâhmud Bey ve Ahmet Beyzade Murtaza Bey ve Sabiha oğlu Mustafâ ve Molla Mustafâ oğlu Molla Mehmet ve Şerîf'in oğlu Hüseyin ve Subri oğlu Mehmed ve Osman güllü oğlu Mehmed nâmûn kimesnelerle isbad ile tebyin edeceğını beyân eyledi

şâhidun-ı merkûmandan Badem Çiçek oğlu Turan bin Murtaza ve Yusuf Beyzâde Mâhmud Bey meclis-i şer'a bi'l-vurûd ifadelerinde münazi aleyh olan bağ müteveffâ küçük Mustafâ'nın mülkü olup ba'de'l-vefat oğlu sagir-i Abdulgaffar'a intikali eyler iken muktazi'l-lafza merasimini bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdet-i şer'-iye etmeleriyle şâhidân-ı merkûmân tezkiyelerini müdde'i-i 'aleyh tarafından talep etmesiyle zabt olundu Fi 18 Mayıs sene 314 (30 Mayıs 1898)

Şâhidân-ı merkûmandan Meydan Mahallesinden Hancızâde Hacı Ali ve Yayıcı ibn-i oğlu Hacı Ahmed'den bi'l-muvacehe a'dl ve makbulu'ş-şehade olup olmadıkları su'âl olundukda

Fi 18 Mayıs sene 314 (30 Mayıs 1898)

42-1 Nikâh Akdi

Behisni Kazâsı'na tâbi' Mihmanlı aşireti sâkinlerinden Sahibe istida' mine bint-i Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesinde makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Mihmanlı aşireti ahâlisinden Deli Ahmed'in oğlu Süleyman oğlu Hamu ibn-i Süleyman muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb ben bundan iki sene evvel hayiz görüb âkile ve baliğa olduğumdan gerek karyemizi ve sâir mâhalde bir gün nâmezdim ve tekâmilim olmayub iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Hamu'ya kef ve akranım olduğu cihetle nefsimi merkûma Allah'ın emri peygamberin kavli ve İmam-ı Azamın mezhebi üzerine beşyüz guruşa mihr-i mü'eccel ve mua'ccel tesmiyesiyle merkûm Hamuya tezvic ve tenkîh olmak muradımdır dedikde ol dahî mezbûrenin bi'l-cümle sâdır olan kelimâtını vecahen tasdik ve şifahen tahkik etmeğin mucibince mâ-vaka'bi't-taleb ketb ve imla olundu fi 5 Ağustos sene 314 (17 Ağustos 1898)

Hamu bint-i Süleyman, Emine bint-i Mustafâ

43-1 Mîrâstan Hisse Talebi

Behisni Kazâsın Tetirli karyesi sâkinlerinden sahib-i istida' Mollası Kehyanı oğlu Aydın nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûr sâkinlerinden Mehmed Ağa oğlu Yusuf muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb mezkûr Tetirli karyesinden iken bundan akdem vefat eden İbrahim oğlu Mehmed Emmizâdem ve kendisi dahî bilâ veled vefatından dolayı verâseti

benimle ayali Surur bint-i Ahmed'e münhasire olub müteveffâ-yı merkûm Mehmed hayatında kendi mülkü olan ve karye-i mezkûre hududu dâhilinde tarafları Köylü oğlu Gazi ve Kör Hüseyin'in kızı Emine'nin bağı ve Çirkin ve (silik) bağlarıyla mâhdud tahminen 500 tuğul (..) mikdarı başlık cerime-i bundan beş sene evvel 300 guruş makbuzuna mukabil vefâ-yı karzına Garib merkûm Mehmed'iniki seneden beri vuku' (..) mebni salifu'z-zikr verâseti bizlere su hisarıyla mezkûr 300 guruş karz babası hâzır-ı merkûm Yusuf'a eda ve bağ-ı taleb etmekte ise de teslimden ve meblağ-ı mezkûru ahz etmekden imtina' eylediğinde bağ-ı mâhdud-u mezkûr hesabı verâsete teslîmi ve meblağ-ı ma'lumanın merkûm Yusuf'a teslîmine dâ'ir müdde'-i-i 'aleyh merkûma kıbel-i şer'den tenbih olmak muradıdır deyu merkûm Yusuf dahî cevâbında fi'l-hakikât merkûm İbrahim müteveffâ Mehmed'in Emmizâdesi olub fakat bağ-ı mezkûr müteveffâ-yı merkûm aylesi mezbûreye tezvîc ettiği esnada Ayali mezbûre Sirurin 630 guruş mukabil mihr-i mua'cceline mukabil edüb mezbûre dahî kabul ettiğinden sonra müteveffâ-yı merkûm Mehmed'e Ayali mezbûre her ikisi birlikde bundan başka beş sene evvel bana bağ-ı mâhdud-ı mezkûr için 350 guruşa bir sene verdiler ve ben de meblağ-ı mezkûru taraflarına teslim ve bağ-ı mâhdud dahî bey' bi'l-vefa tarikiyle tarafıma terk ve teslim ve üç sene hâsılatını aldıktan sonra merkûm Mehmed vefat edüb mezbûre Sirur bağ-ı mezbûrun tamamını mihriye mukabil satmak üzere talib aramakda iken hâzır-ı merkûm (silik) bağ-ı mezkûr hissesi olduğu cihetten satılmağa rıza vermeyub ba'dehu her ikisi gelüb fetva-yı şerîf-imiz madem mezbûrenin mihriye mukabil zevci hayatında mezbûreye para vermeyüb mehir parası için bağ-ı mezkûru furht edeceğini şer'an ruhsat verildiğinden mezbûre Sirur dahî hâzır-ı merkûm Ebuzer'in ma'lumatıyla parası olan marrü'-zikr 630 guruş tarafımdan olub ve evvelki 350 guruşla cem'an 980 guruş bağ-ı mezkûrun tamamını mezbûreden bey'-i bât-ı sahih-i şer'-i ile bey' ve iki seneden beri hissesinin tamamını ahz eylediğini dafi'anla beyânla bu gibi münâzi'fihi olan i'kar da'vasında olan ve karkir edası isbad etmek lazım gelmekle müdde'-i-i 'aleyh merkûm Yusuf'a bağ-ı mâhdud mezkûru hâla zavi gidip Veli Mehmed'e edeceği su'âl olundukda mezkûr Tetirli karyesinden Ahmed'in oğlu Halil Ve Halil'in oğlu Halil ve Demirci oğlu Mustafâ ve Ali Molla'nın oğlu Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ve üç güne kadar Şâhidleri götürüb istimâ' ettireceğini beyân eyledi

Fi 15 Ağustos sene 314 (27 Ağustos 1898)

Şâhidân-ı merkûmandan Demirci Hüseyin'in oğlu Mustafâ ve ve Ali Mollanın oğlu Mehmed meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişâd olundukda bağ-ı mâhdud-ı mezkûr fi'l-hakikât iki

seneden beri hâzır-ı merkûm Yusuf (..) olduğuna bizler onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu bi'l-muvacehe edây-ı şehâdet-i şer'-iye eylediler

Fi 18 Ağustos sene 314 (30 Ağustos 1898)

Şâhid-i merkûm Ali Mollanın oğlu Mehmed, Şâhid-i merkûm Demirci Hüseyin oğlu Mustafâ, Müdde'-i-i 'aleyh merkûm Yusuf, Müdde'-i-i merkûm Ezber

Keyfiyetin icâb-ı şer'-isi beyân buyrulmak üzere Müfti Efendi Hazretlerine tevdi' edildi bağ-ı mezkûr mevrusları zevcesine mehir olarak verdiğini yahud âhiren Emmizâdesi ikrâr ve icazetiyle iş bu eylediği dafi'-i mezbûr isbad eylemesi muktazidir

Tarefeyn bi'l-vurûd müdda'i aleyh merkûm Yusuf ber mucib fakat ol babda şâhidan olub ol dahî varide hâlinde kimlerle tebyin edeceği merkûm Yusuf'da lede's-su'âl mezkûr Tenekeci karyesinden Ali Molla'nın oğlu Hayri ve Hüveyd oğlu Hüseyin ve Molla Ali Hoca Demirci Hüseyin oğlu Mehmed ve Çil Mehmed'in oğlu Hüseyin ve (silik) isbad edeceğini mezbûrundan başkası şâhidi olmadığından ve iki güne kadar (..)

43-1 Devamı

Şâhidân-ı merkûmandan Hacı Mollazâde Kara Mustafâ meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukda fi'l-hakikât müharrerü'l-hudûd bağ-ı mezkûrun tamamını müteveffâ-yı merkûmun Mehmed hâl-i hayatında Ayali mezbûre Sururiye-yi tezvic ve tenbih ettikde 630 guruş mezbûrenin mihriye mukabil merkûm Mehmed mezkûr bağ tarlasını mezbûreye verdiğine onun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim deyu bi'l-muvacehe ifade eyledi fi 8 Hazırân sene 314 (20 Hazırân 1898)

Şâhid-i merkûm Kara Mustafâ, müdde'-i-i 'aleyh merkûm, müdde'-i-i merkûm

Şâhidûn-ı merkûmandan Hüveyder oğlu Hüseyin dahî meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukda merkûm tarafından şehâdet-i vechle bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdet eyledi Fi 8 Hazırân sene 314 (20 Hazırân 1898)

Şâhid-i merkûm Hüseyin, müdde'-i-i 'aleyh merkûm, müdde'-i-i merkûm

Şâhidân-ı merkûmandan Molla Ali Hoca Ali dahî meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukda mezbûre Suru münâzi'fihi olan bağ-ı furht edeceğini bana söyledi ben dahî hâzır-ı

merkûm Eyvaz'a söyledim bana lazım değil madem mezbûre sururın mihrini etmiş kime hâ'iz ise satılır idi icazet verdiğiine bi'l-muvacehe ifade ve onun için şâhidinm ve şehâdet dahî ederim deyu beyân eyledi Fi 8 Haziran sene 314(20 Hazırân 1898)

Şâhid-i merkûm Molla Ali Hoca, müdde'i-i 'aleyh merkûm, müdde'i-i merkûm

Şâhidân-ı merkûmandan haklarında bir diyeceği olup olmadığı Müdde'i-i merkûm Eyvazdan lede's-su'âl her üçün dahî tahlif olmalarıyla tezkiyelerini talep etmesiyle iş bu şehâdetlerinde hilaf-ı mucib doğru söylediklerini bi'l-muvacehe tahlifleri icra edildi

Fi 8 Haziran sene 314(20 Hazırân 1898)

45-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Kâffe Mahallesi sahib-i istida' Sarızâde Hacı Ahmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kazâyâ tâbi' Penbegi karyesi sâkinlerinden Ağrı Veli Efendi Ahmed zimmetinde bir kıta' seneden mütebaki 216 guruş matlub kabz etmek hâzır-ı merkûm Ahmed'den tahsiliyle tarafıma teslim olunmak matlubumdur dedikde müdde'i-i 'aleyh Ahmed dahî cevâbında ol babda merkûm onun için sened vermediğini ve meblağ-ı mezkûr dahî borcu olmadığı beyânla müdde'i-i merkûm Hacı Ahmed ber-vech-i muharrer iddia'sına mutabık beyyine talep olundukda fi 1 Teşriyyin-i evvel sene 314 tarihte mezbûr medyun-u merkûmun senesinde muharrer Veli Ağazâde Mustafâ ve Tenekeci Karyelu Mehmed Ağazâde Yusuf ve mezkûr Penbegi karyesi sâkinlerinden Mâhmud Bey Sarızâde Eyvaz nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini bunlardan başka şâhidi olmayub ve'l-yevm mevcut olan Veli Ağazâde Mustafâ ve Eyvazı istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 17 Ağustos sene 314 (29 Ağustos 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm Ağrı Veli Oğlu Mehmed, müdde'i-i merkûm Hacı Ahmed

Şâhidân-ı merkûmandan Veli Ağazâde Mustafâ ve Sarızâde Eyvaz meclis-i şer'a hazırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât iş bu mubriz senedi hâzır-ı merkûm Ahmed müdde'i-i hacı Ahmed'e verub borçlu olup ve iş bu imza medyun hâzır-ı merkûm Ahmed'in olduğunu ve meblağ-ı mezkûr borçlu olduğunu bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdet etmeleriyle zabt olundu

Fi 17 Ağustos sene 314 (29 Ağustos 1898)

Şâhid-i merkûm Mustafâ, Şâhid-i merkûm Eyvaz Müdde'i-i 'aleyh merkûm, müdde'i-i merkûm

46-1 Ölen Esbin Tazmîni Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Fal karyesi sâkinlerinden sahib-i istida' Demed Kehya bin Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkemes-işer'-iyesine mahsûs odada makûd-imeclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre sâkinlerinden Mehmed Ağa oğlu Yusuf muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb bundan bir sene evvel karye-i mezkûrda hânemde oturur iken merkûm Ömer'in ayalı Emine hâneme glüb zevcim hâzır-ı merkûm Ömer kefsizkar iş bu esbini verdiği oğlum Süleyman kasabadan kar getirsün dedi vermedim sonra bir daha geldi yine vermedim üçüncü def'a geldi oğlum Süleyman ile geldiler esb-i mezkûru verdim başka kimseyi bindirme deyu tenbih eyledim sonra kasabadan mezkûr esb gelüb yem diyecekden bir şey yemedi ve gayet ter içinde kalmış bu ise ölmüş deyu merkûm Süleyman'a su'âl eyledim kasabaya gider iken karye-i mezkûrlu Ömer'in oğlu Ahmed ile birlikde bindiğini ikrârla ba'dehu üç günden sonra esb-i mezkûr öldüğünde ve değeri dahî 400 guruş olmakla şer'an tazmin eylemesi lazım gelir ise meblağ-ı ma'lumanın hâzır-ı merkûmdan bi'l-ahz tarafıma teslîmi matlubumdur dedikte merkûm Ömer dahî cevâbında fi'l-hakikât kendüsünün kefsüzlüğünde kar götürecektik üzere hâzır-ı merkûmun bir re's ineği olduğunu ikrârla kasabaya gelir iken merkûm Ömer esb-i mezkûru oğlu Süleyman'ın elinden alub on dekik mikdarı esb-i mezkûr merkûm benimle olduğunu kezâ ikrârla ancak mezkûr esb köye gldiğinden bir gün sonra müdde'i-i merkûm Demed Kehyanın oğlu Hasan mezkûr esb'e binib bindiği karyesine gittiği ve gittiği mâhalden üç gün sonra esb-i mezkûr helak olduğunu ve oğlu Süleyman ve Ömer'in binmesinden helak olmadığı beyânla ve merkûm Demed Kehya dahî müdafa'ayı da'vâ-yı inkar eyledi Fi 22 Hazırân sene 314 (03 Eylül 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Ömer, müdde'i-i merkûm Demed Kehya

İcâb-ı şer'-isi beyân buyrulmak üzere Müftü Efendi hazretlerine tevdi edildi müdaf'-i mezbûr

esb-i mezkûru sâlimen teslim ettikte hemde varise istimâ' olunur

Tarefeyinden bi'l-vurûd esb-i mezkûru müdde'i-i alyh merkûm Ömer müdde'i-i merkûm Demed Kehyaya sâlimen teslim ettikde kimler tebyin edeceği lede's-su'âl karye-i mezkûreden Güymek'in oğlu İbo ve Molla Murtaza Ali'nin oğlu Murtaza ve İliz oğlu Şeyho ve İsmail'in oğlu Heso nâmun kimesneler şehâdetleri isbad edeceğini ve on bir günde götürüb istma'edeceğini beyân eyledi Fi 23 Ağustos sene 314 (04 Eylül 1898)

müdde'i-i 'aleyh Ömer, müdde'i-i merkûm

Şâhidân-ı merkûmandan Güynek oğlu İbo ve İsmail'in oğlu Heso meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olunduklarında müdde'i-i 'aleyh Ömer esb-i mezkûru sâlimen müdde'i-i 'aleyh Demed Keyha'ya teslim ettiğini bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdet eylediler şâhidan-ı merkûmanın zatlarıyla şehâdetleriyle bir diyeceği olub olmadığı beyân etmesi müdde'i-i merkûmandan lede's-su'âl başka bir diyeceği olub tezkiye lefen taleb eyledi

48-1 Hırsızlık

Haleb vilayet-i celilesi dâhilinde Maraş sancağına tâbi' İstan Kazâsı'nın Hasan Ali aşiretinden Top Köyü Karyesi ahâlisinden Kel İsmail'in oğlu Hallav nâm kimesne Behisni Kazâsı'nın mâhkemes-işer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinlerinden kassab Kürd Mâhmud bin Mehmed muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb bundan dokuz gün mukaddem yatar iken dört nefer sarik gelüb beni bağlayub on altı da'vârımı alub ol vakitten beri taharri etmekde iken dünki gün merkûm Mâhmud yedinde satmış olduğum on üç adedi ve içinden üçünde keçi ve biride erkek toklu ve biri de erkek ceysi ve sekizi dahî dişi koyun olub ve koyunların dördü a'dedi dahî üçer yaşında direnikleri beyaz olub cem'an sekiz koyunun derneği beyaz ve baş sarı toklu ve her biride derneği siyah erkek iki yaşında Ceyş ve diğer üç keçiden ikisi siyah üçer yaşında ve birisi dahî beyaz üç yaşında olub ve bunların kafesini kapumda olan kendi da'valarımdan mütevellid malım olmakla hâzır-ı merkûm Mâhmud yedinden bi'l-ahz tarafıma teslim-i matlubumdur dedikde ol dahî cevâbında mezkûr da'vârları tarihten beş gün evvel satmamış iken köylü yedinde her yerde otuz iki metreden rub' eksik olub ve ya daş dahî şartadan verub ve hayy-i ba'ide kaffe Mahallesi Hacı Kehya nâm kimesneyi dahî kefil olub ol vecihle bey' ve şira malı olduğumu ve müdde'i-i merkûmun da'vârı olduğunu inkar etmekle müdde'i-i merkûmun da'vârı olduğunu inkar etmekle müdde'i-i merkûmdan ber-vech-i muharrer iddia'sına mutabık beyyine taleb olundukda aşiret-i mezkûrdan Şeyho'nun oğlu Kamu ve Hasan'ın oğlu İbo nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ve bunlardan

başka şâhidi olmayub üç güne kadar şâhidlerini götürceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 23 Ağustos sene 314 (04 Eylül 1898)

Müdde’i-i merkûm Mâhmud Müdde’i-i merkûm Şeyho

*

Yevm-i mezkûru müdde’i-i Hallav bilây-ı zabtda esamisini zabt ve tahrir ettirmiş olduğu şâhidlerini mustashiben bi’l-vurûd müdde’i-i ‘aleyh kassab Mâhmud hazır olduğu halde muhakemelerin devamla şâhid Hasan Ali aşiretinden Hasan’ın oğlu İbo bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer’-i şerîf-e bi’l-celb istişhâd olunduklarında bi’l-edâ evsaf-ı ve eşkalı Mehmed onüç re’s keçi ve koyunlar müdde’i-i merkûm Hallavın netacen malı ve mülkü olduğu ma’lumdur bu vech üzere onun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim dedikde bi’l-muvacehe ber-nehc-i şer’-i edâ-yı şehâdet-i şer’-iye eyledi Fi 26 Ağustos sene 314 (07 Eylül 1898)

*

Diğeri Hasan Ali Aşiretinden Şeyho’nun oğlu Kamo bi’l-celb şâhid-i merkûm İbo’nun şehâdeti vechle edâ-yı şehâdet eyledi Fi 26 Ağustos sene 314 (07 Eylül 1898 Çarşamba)

Şâhid-i merkûm Kamo, şâhid-i merkûm İbo müdde’i-i ‘aleyh Mâhmud müdde’i-i merkûm Hallav

Şâhidân-ı merkûmânın haklarında bir diyeceği olup olmadığı müdde’i-i ‘aleyh Mâhmud’dan su’âl olundukda bir diyeceği olmadığını beyân eyledi

Fi 26 Ağustos sene 314 (07 Eylül 1898)

müdde-i merkûm bilâ-yı zabta muharrer olduğu üzere mezkûr da’vârları evvela bir kimseye satmadığı ve bahş ve hibe etmediğini ve havale tarikiyle ahire vermediği bi’l-muvacehe tahlif edildi

Müdde’i-i merkûm Hallav

49-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Hıristiyan Mahallesi sâkinlerinden ve tebai'-i devlet-i a'liyenin Katolik Milletinden Acmiyan Ohannas Efendi veled-i Karabet nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yedinde bulunduğu ibraz eylediği Sivas Celilesi dahilinde Gerden Kazâsı niyabet şer'-iyesi canibinden mu'ti fi 23 Cemaziye'l-evvel sene 311 tarihle mu'erreh ve Mehmed Hamdi mühriyle memhur ve kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesine mahsûs mühr-ü resmi ve a'zaların mühr-ü zatlari ile musaddak ve murakkatu cem'iyete muharrer ve Hanhuzur Kazâsı'na tâbi' Davud Han karyesinde vâki' ve validesi müteveffîye Gerdenli karyesinden Kirkor Harubsime bint-i nazaretten muntekil ve mutasarrıf olduğu ma'lumu'l-hudud Davud Han'a muteveffâ-yı on altı kıta' havlu ve susuz arazilerin süls ve tarlasında on üç kıta' sulu dahilinde arazilerin kırk hisse i'tibariyle yedi buçuk para hisselerini talibi zuhurunda fiyat-ı mukarreresiyle furuht ve me'muru huzurunda ferağat-i takrîre ve semen-i ahz ile kendüsüne irsâl ve isâle ve i'nde'l-icâb-ı tarafından ahirini tevkile mezkûr Gerden kasabasının Şugul-i zir Mahallesinde mukim Katret veled-i Ohannes tarafından me'zuniyet verildiği sened-i hiccet-i mezkûrede görülmekle ol vecihle mûmâ ileyh Ohannas dahî tarafından ve ahirini tevkile me'zuniyetini cihetle arazi-i mezkûrlarda Hanhuzur? karyesinde mezkûr Davud Han Karyesi ahâlisinden Davud Hanzâde Halil ve Hasan Ağalara için 500 guruş bedeliyle furht ederek esmânını dahî ahz ve kabz eylediğini ve ancak arazi-i mezkûreleri me'muru huzurunda ferağını takrîre mezkûr mezkûr Han Huzur Kazâsı ahâlisinden Bereketzâde Kasım Ağa'dan kabulülüne mevkuft tarafından vekîl-i mufavvaz ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyldim dedikde gabbe't-tasdiki's-şer'-i mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu Fi 27 Ağustos sene 314 (08 Eylül 1898)

49-2 Nikâh Akdi ve Mehîr Tescilî

Behisni Kazâsı'nın Yusuf karyesi sâkinlerinden vezât-ı zeyl-i vesikada mazbutu'l-esâmi müslimin tea'tarifleriyle olan Zeyneb Bint-i hasan nâm kimesne Kazâ-yı mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada ve ma' kud-u meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Şam Uşağı karyesinde Habibin oğlu Hacı muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb ben bundan bir sene evvelden hayz görüb a'kile ve baliğa olmamla ve karye-i mezkûr vesa'ir Mahallede nâmzetlim ve nikâhlım dahî olmadıkda ve merkûm Hacıyı dahî nefsim ke f gördüğümde ve ol vechle merkûmu alub hükümet-i seniyeeye görtürdüğümünden 801 guruş mihr-i mü'eccel ve mu'accel tesmiyesiyle nikâhlarımızı a'kd edilmesi muradımdır dedikde

merkûm Hacı dahî mezbûrun ber-vech-i muharrer takrîrini tasdik ve sefahen tahkik etmekle ol vechle ve mihr-i mezkûrta mezbûreyi merkûm Hacı ber-nehc-i şer'-i a'kd ve nikâh edilmesiyle kibel-i şer'den ruhsat verildiği tescil edildi fi 1 Eylül sene 314 (13 Eylül 1898)

Karye-i mezbûreden Kadir'in oğlu Safer, şâhid-i merkûm Hacı Mâhmud Oğlu Mehmed merkûm Hacı İbn-i Habib, mezbûre Zeynep Bint-i Hasan

50-1 Miras Da'vâsı

Ma'mumeretü'l-aziz vilayet-i celilesi dahilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'na muzaf EskiKöy karyesi sâkinlerinden vezât-ı zeyl-i vesikada mazbutu'l-esâmi müslimin tea'tarifleriyle ma'rife olan Ayşe bint-i Veli ve oğlu Mehmed İbn-i Hüseyin İbn-i diğer İbiş kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada ve ma' kud-u meclis-i şer'-i şerîf-i enverde harsan muhakemâtdan müteveffi İsa Bin Hüseyin muvacehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb Behisni sâkinlerinden müdde'i-i merkûm Mısır Kahire'ye tâbi' Mine Sancağı Hastanesinde Nebi Cüneyd karyesinde vefat edüb pederim murusumuz Hüseyin Bin İbiş Bin diğer İbiş verâseti bizimle gâ'ibe diğer ayali Zennube bint-i Salim ve kebiroğlu Mehmet tevfiğe mahsûs olub müteveffâ-yı merkûm mevrusumuzun hâzır-ı merkûm müteveffâ-yı İsa'nın zimmetinde cihet-i karzdan on guruş alacak hakkı olub meblağ-i mezkûru kıbbe'l-ahz ve'l-istifa vefat etmekle meblağ-ı mezbûr bi'l-irs'iş-şer'-i bizler mevruz olmakla meblağ-ı mezkûrun hâzır-ı merkûmdan tahsiliyle tarafımıza i'tası matlubumuzdır dediklerinde ol dahî cevâbında cihet-i merkûmandan müteveffâ-yı merkûm-u mezkûr on guruş borcu olduğunu ikrârla müdde'i-i yân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer verâset müddeasını 'inkar etmekle müdde'i-i yân-ı mezbûratından ber-vech-i imuharrer verâset müddeâ'sın mütâbık beyyine taleb olunduk da mezkûr Eski Köy karyesinden Mustafâ'nın oğlu Hüseyin İbn-i Mustafâ ve Küçük Mehmet Bin Hamza nâmûn kimesnelerin şahadetleriyle isbad-ı keyfi beyânla şâhidân-ı merkûmân meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât mezkûr Mısır Kahire'ye tâbi' Mine Sancağı dahilinde Hastanesinde Nebi Cüneyt karyesinden vefat eden Hüseyin bin İbiş bin diğer İbiş'in verâseti işbu hazıra-i mezbûre zevc-i menkuhe-i metrukesi Ayşe Bint-i Hasan ile oğlu hâzır-ı merkûm Mehmet ve Mâhalli mezkûrda gâ'ibe a'ni'l-meclis diğer zevcesi menkuha-i metrukesi Zennube bint-i Salim ile diğer oğlu Mehmed Tefvika münhasıradır bunlardan başka varisi ve terekesine müstehak-ı âhir-i olmadığı ma'lumumuzdur ve mezbûre Ayşe ile Mehmed'in maskat-ı re'sleri karye-i mezkûredir ve Zennube ile Mehmed Tefvik'in maskat-ı re'sleri Cüneyd karyesidir bizler bu hususa bu vech üzere şâhidleriz deyu her biri bi'l-mucehe ber-nehc-i şer'-i eda-yı şehâdet-i

şer'-iye etmeleriye şâhidân-ı merkûmân usulen lede't-tezkiye a'dl ve makbuli'ş-şehade oldukları ihbar ve imza olmakla mucibince verâsetleriyle ba'de'l-hükm müdde'i-iyânı mezbûritenden meblağ-i müdde'a'dan hisse-i mebiaları olan on guruş mezbûre Ayşe ve Merkûm Mehmed'e edâ ve teslime müdde'i-i 'aleyh merkûm Osman kibel-i şer'den tenbih olundukda meclis-i ma'kudu (silik) mezkûr Mısır Kal'asının Hanı Halil den iken mucib-i istimâ'tezayudunda bulunan Ömer Efendi İbn-i İbrahim Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb mevrusımız müteveffâ-yı merkûm pederimiz Hüseyin İbn-i İbiş İbni diğer İbiş'in mâhalli-i merkûmda cihetim sabit olan senetli ve senetsiz alacakları ve emlak ve arazi ve nukud ve acelât ve sa'ireyi vaziu'l-yed olanlardan ahz ve kabza ve muhakeme ve muhasamadan ve tahlif ve istihlâfa ve ikame-i şuhud ve istimâ'ına ve tebliğ ve tebliğe ve vaz'-ı haczve fakına ve redd-i a'za ve i'ade-i muhakeme ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkâm ve sulh ve ibraya ve i'nde'l-icâbe tarafından âhiri mukir kime ve'l-hâsıl mahsûs-ı mezkûrun mütevekkif olduğu umurun kü'lliyesi ifâya iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Hacı Efendi'yi taraflarımızdan vekîl-i mufavvaz ve nâ'ibi-münâb nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde mümâ ileyh Hacı İsa Efendi dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûrayı kabul ve ifâ-yı merasim-i kemâ-yenbaği edâ-yı teahhüd ve iltizâm etmekle mâ-va'ka' bi't-taleb ketb ve tescil eylediler Fi 1 Eylül sene 314 (13 Eylül 1898)

Vekîl-i merkûm müvekkil Hacı Ömer Efendi, Diğer şâhid-i merkûm Mustafâ'nın oğlu Hüseyin Şâhid-i merkûm Küçük Mehmed, Müdde'i-i 'aleyh merkûm Osman, merkûm Mehmed bin Hüseyin, mezbûre Ayşe bint-i Veli

51-1 Vekîl Ta'yîni

Ma'mumeretü'l-aziz vilayet-i celilesi dâhilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'na muzaf EskiKöy karyesi sâkinlerinden vezât-ı zeyl-i vesikada mazbutu'l-esâmi müslimin tea'tarifleriyle ma'rife olan Ayşe bint-i Veli ve oğlu Mehmed İbn-i Hüseyin İbn-i diğer İbiş kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada ve ma' kud-u meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan sekiz sene evvel Mısır Kahire'ye tâbi' Mine Sancağı hastanesinde Mine karyesinde vefat eden mevrusumuz merkûm Hüseyin'in verâseti benimle gâ'ibe a'ni'l-meclis diğer zevcesi Zennube bint-i Salim ve diğer oğlu Ahmed Teflike münhasıra olub ol vechle müteveffâ-yı merkûm pederimiz Hüseyin'den karye-i mezkûr hududu dâhilinde kaffe-i arazide olan hisse-i şaiya'ları her bir iş bu hâzır-ı bizl-meclis Hacı Ömer Efendi furht ve esmanı dahî müteveffâ olub ve hisse-i mebia'larda ma'lumamızı mezkûr Mısır Kahire a'liyeden kısmında ve Ziyad Mahallesinde

Şeyh Ziyur zaviyesinde Bostan-ı Neşin Şeyh ibn-i Ferid Efendi'yi arazi-i mezkûrede olan hisselerimizi mumâ ileyh Hacı Ömer Efendi ferağ ve mua'mele ferağiyesi (...) huzurunda mumâ ileyh üzerine fukaray-ı maru'z-zikr mumâ ileyh Şeyh Mehmed Efendi'yi taraflarımızdan kabulüne mevki' vekîl-imufavvaz ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde gibbe't-tasdik's-şer'-i mâ-vaka' bi't-taleb ketb ve tescil edildi Fi 1 Eylül sene 314 (13 Eylül 1898)

Müma ileyh Hacı Ömer Efendi, Şâhid-i merkûm Hüseyin bint-i İbiş, Şâhid-i merkûm Küçük Mehmed, Merkûm Mehmed, Mezbûre Ayşe

51-2 Yarım Belge

Behisni Kazâsı'na tâbi' Eski Köy karyesi sâkinlerinden iken Mısır Kahire'ye tâbi' Menşet-i Nesma Mine karyesinde mutavattın ve sâkin iken tarih-i mezbûr ki otuz beş sene mukaddem vefat eden İbrahim bin İbiş ibn-i İbiş'in ve ber vech-i âti verâsetiolduğunu iddi'a eden karye-i mezkûreden Mehmed ibn-i (boş) nâm kimesneler kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde

52-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Kavasâde Abdurrahman bin Hacı Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverede kazâ-yı mezkûre tabi' Musaddak'ın oğlu Eyyüb'ün muvacehesinde takrîr-i kelâm edüb hâzır-ı merkûm Musaddak'ın pederi müteveffâ Eyyüb'ten yüzyirmi guruş matlubumdur dedikde meblağ-ı mezkûru kıbbezl-ahz vezl-istifa vefat etmekle müteveffâ-yı merkûmun terekesine vaz'u'l-yed olan hâzır-ı merkûm Sadık'dan meblağ-ı ma'lumanın tahsille tarafıma teslîmi matlubumdur dedikde ol dahî cevâbında müdde'i-i merkûm Abdurrahman'ın biraderi Halis tarafıma 80 guruş pederinizin borcu olup ben dahî ol vakit 80 guruş borcu ödenib mütebaki 45 guruş inkâr etmekle müdde'i-i 'aleyhin inkârına mutabık beyyine taleb olundukda ol babda şâhidi olmayıb da'va etmediğini tahlif edilmesini taleb etmekle zabt olundu Fi 3 Eylül sene 314 (15 Eylül 1898)

Müdde'i-i İsa mezkûr, Müdde'i-i merkûm

52-2 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasabamahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Kavaszâde Abdurrahman nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverede kazâ-yı mezkûra tâbi Şambayadı karyesinden Molla Halil'in oğlu Hasan ve Ali muvacehelerinde takrîr-i kelim edüb merkûmanın pederleri Molla Halil'in 230 gurusu alacağı kîbbe'l-ahz ve'l-istifa vefat etmekle tereke-i müteveffâyâ vaz'-ı yed olan mevrusan-ı merkûmân Hasan ve Ali'den tahsilini ve tarafıma teslîmi matlubumdur dedikde merkûmân dahî cevâblarında meblağ-ı mezkûrun pederlerinin zimmeti olduğunu bilmediklerinden müdde'-i-i merkûmdan iddi'asına mutabık beyyine talep olundukda ol babda şâhidi olmadığından merkûmanın tahlif olmaların talep etmekle zabt olundu

Fi 3 Eylül sene 314 (15 Eylül 1898)

Müdde'-i-i merkûm Ali, Müdde'-i-i 'aleyh merkûm Hasan, Müdde'-i-i 'aleyh merkûm Abdurrahman

53-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbi Eski Köy karyesi sâkinlerinden iken Mısır Kahire'ye tâbi Mine Sancağında Feşne Temre karyesinde sâkin ve mutavattın iken tarih- i vesika-i şer'-iyeden 15 Şevval sene 1289 tarihiyle vefatını Behisni mâhkeme-i şer'-iyesinde subut ve ol vecihle verâset-i i'lâmı olan karye-i mâhatür sâkinlerinden İbiş'in oğlu Hasan bin İbiş nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverede ve mezkûr Mısır Kâhire'nin Han Halil ahâlisinden olub hasebi't-ticâre mâhatür Behisni Kazâsı'nda misafir suretle sâkin bulunan Hacı Ömer Efendi bin Ömer İbrahim Efendi muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm edüb tarih-i zuhura vefatı beyân olunan biraderi İbrahim bin İbiş'in verâseti benimle biraderim müteveffâ Hüseyin ve validemiz müteveffâ Ümmü Gülsüm bint-i İbrahim münhasıra olub müteveffây-ı merkûmdan hisse-i şayia'ma isabet eden yine diğeri biraderim müteveffâ Hüseyin ol tarihte vekîl ta'yin edüb Behisni karye-i Mâhatür bizzat yedimde hisse-i irsiyesi ve müteveffây-ı merkûmadan dahî kezâ hisseme isabet eden ber-vech-i ferâ'iz mikdarını merkûm Hüseyin yedinden verâset-i i'lâmıyla ahz ve kabz edüb hâla tarafıma vusul ve irsâl olunmadığından gerek biraderim müteveffâ İbrahimden gerek validem müteveffây-ı merkûmandan intikal eden hisse-i şayia'larımı bana arazi ve emlak ve menkulât ve sâ'ir eşya iş bu karye-i mezbûreden merkûm

İbrahim hin-i vefatından kaffe-i terekesine vazi' u'l-yed olanlarla mâhkeme ve mürafa'aya ve zimem-i nasda hukukını ashablarından ahz ve kabza muhakim ve muhasame ikamet-i da'vâ ve istimâ' ve tahlif ve istihlaf tebliğ ve tebellüğüne ve imzasıyla evraka takdimine ve redd-i a'za ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkâm ve istinaf ve temyiz ve i'tirâzına ve i'ade-i muhakemeye sulh ve ibraya ve tarafeyinden dahî ahz ve'l-hâsıl husus-u mezkûrun mütevakkıf olduğu umurun külliyesini ifâyâ işbu hâzır-ı bi'l-meclis olan Hacı Ömer bin İbrahim Efendi tarafından vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde mümâ ileyh Hacı Ömer Efendi dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mahsûs-u kabul ve ifâ-yı merasimini kemâ yenbağî edaya tea'hhüd ve iltizâm etmeğın mâvaka' bi't-taleb ketb ve imla olundu

Vekîl-i müma ileyh Hacı Ömer Efendi bin İbrahim Efendi, müvekkil-i merkûm

53-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na muzaf EskiKöy karyesi sâkinlerinden iken bundan mukaddem Mısır Kahire'ye tâbi' Mine Sancağına Feşne Temre karyesinde sâkin ve mutavattın iken vefat eden biraderim İbrahim ile seniye-i hisseme isabet eden ve kezâ merkûm biraderim İbrahimden validemiz Gülsüm'e intikal eden hisse-i şai'yam olarak badehu mezbûre Gülsüm dahî vefat eyldiğinde mezbûreden dahî hisse-i zabtnâme isabet eden ber-mucib-i kanun karye-i mezbûra vâki'arazilerde olan hisse-i şayia'mı mezkûr Mısır Kahire'den Han Halil ahâlisinden hasebi't-ticâre Behisni kasabasında mukim bulunan Hacı Ömer Efendi bin İbrahim Efendi 20 lira mukabilinde furht ve esmanını dahî müma ileyh yedinden tamamen ahz ve kabz eylediğinden mezkûr arazide olan hisse-i şayia'larını mâhallinde ve me'mur huzurunda ferağî mua'meleşi icra bulunan Mısır Kahirede Abid'in kısmında ve Ziyad Mahallesinde ve Ziyur zaviyesinde Bostan-ı Nişin Şeyh Mehmed Efendi bin Ferid ahz ve kabulüne mevkuft tarafımdan vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde gıbbe't-tasdiki'şer'-i mâvaka' bi't-taleb ketb ve imla olundu

Karye-i mezkûr sâkinlerinden Hasan bin İbiş

54-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbi' Eski Köy karyesi sâkinlerinden iken tarih-i vesika-i şer'-iyeden ondört sene akdem vefat eden Elif bint-i ibiş İbn-i İbiş ber-vech-i ati verâset olduklarını iddi'a eden karye-i mezkûr sâkinlerinden Osman bin Mehmed İbn-i Hüseyin nâm kimesneler kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i

enverede mevrus Elif bint-i İbiş İbn-i İbiş işbu hâzır-ı merkûm Ömer ibn-i Hüseyin zimmetinde cihet-i karzdan on guruş alacağı olub kıbbe'l-ahz vezl-istifa vefat etmekle meblağ-ı mezkûr bi'l-irsi's-şer'-i mevrus olub meblağ-ı mezkûru hâzır-ı merkûm tahsiline tarafımıza teslîmi matlubumuzdır dediklerinde müdde'i-i 'aleyh merkûm Mehmed dahî cevâbında müteveffîye-i mezbûre Elif bint-i İbiş ibn-i İbiş cihet-i merkûmadan mezkûr on guruş diye borcu olduğunu mutabıkan ikrârla iken müddeiyân-ı merkûmanın ber-vechi muharrer verâset müddeasını inkar etmesiyle müddeiyân-ı merkûmanın ber-vech-i muharrer verâset müddeaları mutabık beyyine talep olundukda mezkûr Eski Köy karyesi Budak oğlu Murtaza ve teba'nın Mine Mahallesinden Eyvaz'ın oğlu Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ifade ve beyânla şâhidan-ı merkûman li-eceli's-şehade meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât tarih-i vesikadan on dört sene evvel vefat eden hazırân-ı mezbûrânın valideleri Elif bint-i İbiş ibn-i İbiş'in verâseti işbu hazırân-ı merkûman oğulları Osman ve Mehmed'e münhasıra olub maskat-ı re'sleri mezkûr Eski Köy karyesidir bunlardan başka varisi ve terekesine mustahikk-i âhiri olduğu ma'lumumuz değildir bizler bu hususa bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bizl-muvacehe maksadu'l-lafz ve'l-ma'na edâ-yı şehâdet-i şer'-iye etmeleriyle şâhidân-ı merkûman şehâdetleriyle bir diyeceği olub olmadığı müdde'i-i 'aleyh merkûm Mehmed bin Hüseyin lede's-su'âl bir diyeceği olmadığı ifade ve beyân ettiğinden sonra müddeiyân-ı merkûmanın verâsetlerine ba'de'l-hüküm ve't-tenbih müddeiyân-ı merkûman yine meclis-i makûd-ı mezbûrada ve Mısır Kahire'nin Mine sancağına tâbi' ve Feşne Terme karyesinde sâkin ve mutavattın iken tarih-i i'lâmdan otuzdört sene akdem vefat eden İbrahim bin İbiş ibn-i İbiş'in verâset-i validesi Gülsüm bint-i (boş) ve zevce-i menkuha-i metrukesi Zennube bint-i Salim ve sulbiye kebire kızı müteveffâ Havva bint-i İbrahim ve li-ebeyn biraderleri Hasan ile müteveffâ Hüseyin ve validemiz mezbûre Elif'e münhasıra olub müteveffâ-yı merkûmdan mezbûra validemize isabet eden hisse-i şayi'asını karye-i mezbûrdan tereke-i tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan ahz ve kabz ve tarafına irsal ve isâle ol vakit bir visâyet olan biraderlermerkûm Hüseyin mezkûr Mine karyesinde bir kıta' verâset-i i'lâmiyeden gidub ve hisse-i şayia'larını mâhallinden ahz ve kabz tarihinden sekiz sene evvel merkûm Hüseyin dahî mezkûr Mine karyesinde vefat etmekle müteveffâ-yı merkûm İbrahimden validemiz mezbûre Elif'e intikal edüb merkûm Hüseyin yedinde kalan bi'l-cümle emlak ve arazi ve hukukını ashablarından talep ve da'vaya ve ber-mucib-i kanun-ı arazi ve emlakda olan hisse-i şayi'alarımız zevî'l-yed olanlardan muhakeme ve muhasamdan ve talibi taraflarından matlubu huzurunda ferağ mua'melesine icraya ve ferağı (silik) ahz ve kabza ve tahlif ve istihlafa ve ikame-i şuhud ve istimâ'a vaz'ı hacz ve fekkine ve i'ade-i mâhkeme ve istinaf mevrusimiz ve

i'tiraz ve imzasıyla evrak-ı takdime sulh ve ibraya ve'l-hâsıl matlu-ı mütevekkif olduğu umurun külliyesini ifaye işbu hâzır-ı bi'l-meclis mumâ ileyh Hacı Mehmed Efendi İbn-i Ömer Efendi her birleri taraflarından vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde müma ileyh dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul eyledi Fi 7 Eylül sene 314 (19 Eylül 1898)

Vekîl-i merkûm, Müdde'i-i 'aleyh Mehmedbin Hüseyin, müdde'i-i 'aleyh Mehmed, müdde'i-i merkûm Osman

56-1 Gayri Menkul Satışının İptali (Ev Satışı)

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasabamahallatından Bozmekân Mahallesi sâkinlerinden Mühman oğlu Ali Efendi oğlu Ali Osman nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'iyesine mahsûs odada makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûra Bozmekân Mahallesi ahâlisinden Kars Hüseyin'in oğlu Mustafâ muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb mahalle-i mezkûrede vaki tarafları ca'i-i şerîf ve taik-i â'm ve Ali Efendi hânesi ve Şeyh Mehmed oğlu Abdullah hânesiyle mâhdud fevkani ve tahtani dört göz müştemel bir bab hâne bir kıta'a hiccet-i şer'-i mucibince pederim Ali Efendi bin Müslümanoğlu mutasarrıf iken on yedi sene evvel pederim merkûm Ali Efendi fevt olub ba'dehu vefat eden amcam Mustafâ hüccet-i mezkûru hânemizden ahziyle hâne-i mezkûr kendi mülküm diyerek iş bu hâzır-ı merkûm Mustafâ'ya amcam merkûm Mustafâ furht edüb ve ol vakit vasi bulunmadığından şu halde sinn-i biluğuma vasil olduğum cihetle hâne-i mâhdud-u mezkûru hâzır-ı merkûm Mustafâ'dan bi'l-ahz tarafıma teslim-i muradımdır deyu ba'de'd-da'va ve's-su'âl ol dahî cevâbında tarihten ondört veyahud on beş sene evvel müdde'i-i merkûm Hacı Osman'ın validesi Elif bint-i Halil ve diğer oğlu olub yedi sene evvel vefat eden Mehmed Efendi hâne-i mâhdud-ı mezkûru yadlerinde olan hüccet mucibince 800 guruş semen-i medfu' mukabilinde bey' ve furht edüb ve meblağ-ı mezkûru dahî kamilen mezbûra Elif ve biraderi Mehmed Efendi'ye teslim ve ol vecihle on dört ve onbeş seneyedir taht-ı tasarrufumda olduğunu dafi'an beyânla müdde'i-i merkûm Hacı Osman dahî validesi mezbûre Elif ile biraderi Mehmed Efendi'nin hâne-i mezkûru furht ettiğini inkarla ve kendisi vasi olduğundan validesi mâhkeme-i şer'-iye ma'rifetiyle satmak lazım geldiğini ve maru'z-zikr validesiyle biraderinin satmadığı dahî inkarla amcası merkûm Mustafâ satmış olduğunu beyân eyledi Fi 16 Eylül sene 314 (28 Eylül 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Mustafâ, müdde'i-i merkûm Hacı Osman

Bi'l-eda cihetten zabtiye musteban buyrulacağı vechle icâb-ı şer'-isi buyrulmak üzere faziletlü Müftü Efendi hazretlerine

Hâne-i mezkûra Ali Efendi'nin oğlunu müdde'i-i 'aleyh mezbûr i'tiraf eder ise valide ve biraderi taraflarından iştirâ eylediğini iddi'a eylediğinden müdde'i-i merkûm ol vakit yetim olub hâkim veya vasi ma'rifetiyle şer'-i şerîfe tatkiken iştirâ eylemem ise yetim bade'l-buluğ hissesini on beş seneye kadar da'vaya hakkı olacağı mecelle-i celilenin 1663. maddesi ahkâmından bulunmakla tedkik me'muru muktazidir

Tarafeyn-i bi'l-vurûd müdde'i-i 'aleyh merkûm Mustafâ'dan hâne-i mâhdud-ı mezkûru hin-i bey'de şer'-i şerîfe sened hâzır-ı müdde'i-i merkûm Hacı Osman'ın hissesini mâhkemedden evrak hüccetiyle vasi ma'rifetiyle olub olmadığı lede's-su'âlöl babda hâzır-ı merkûm Hacı Osman'ın hissesini furhta dâ'ir hâne-i mezkûru aldığından yeri kimesne tarafından ırs hüccet-i olmadığını i'tiraf etmesiyle ol vechle hâzır-ı müdde'i-i merkûmun hâne-i mezkûrede olan hissesini ifa olduğu cihetle zabt olundu Fi 27 Eylül sene 314 (09 Ekim 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm Mustafâ, müdde'i-i merkûm Hacı Osman

58-1 Gayrı Menkul Satışının İptali İstemi (Bağ Satışı)

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından ve Hamra Mahallesi sâkinlerinden sahibet-i istida' Hadice bint-i Mâhmud nâm hatun kazâ-yı mezkûrun mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makkud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hamra Mahallesinden Hasan Efendizâde Mehmed Efendi muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb Mâmedikli karyesi civarında Sumaklı Dere nâm mevki'de vâki' iki tarafından dere ve çil mağara ve İbrahim oğlu bağıyla mâhdud bir kıta' bağ bundan onbir sene akdem vefat eden müteveffâ pederim Mâhmud'un mülkü olub vefatıyla mezkûr bağ benimle hemşirem Hadice'ye intikâl edüb biraderim Mehmed müma ileyh Mâhmud Efendi'ye furht edildiğinde akdemce takdim eylediğimiz tarih-i istida'ya kadar asla ma'lumatımız olmayub mezkûr bağın hasılatını kat' etmek üzere gidildikde biraderin bu bağı bana sattı deyu kendinin lisanından anlattım müşterek bulunduğu mülkümüzü kıbbe'l-icâra merkûmın satması şer'a câ'iz olmadığına binaen 313 senesi hasılatı her ne kadar vermedi ise de mâhkeme-i 'âliyeniz dahî ma'lumatı bulunduğumuz ki hâsılatından bulunduğumuz cihetle müma ileyh Gillece olarak cebren zabt

etmedi ve bir senedir ki dahî cariye (..) mezkûr bağ karye-i mezkûre ahâlisinden Avcu nâm kimesne ticâreten verilub şu halde nev'i-yed bu takdirat gerçi müma ileyh biraderimizden mezkûr bağı da almış olmasıyla hissesini satmayub u'mum üzerine satıldığı cihetle bey'in kalub şer'an mu'teber olamayacağı ve bu babdaki isbad etmiş olsa bile mebi'atın vuku'undan ma'lumatımız yokdur hemşirem ile kendi hissesi müdahale edemeyeceği ve biraderimizin hissesi bey'ine gelince aldığı şer'an mu'teber olsa bile hâlî ve şerik ve manfa'ası bulunmadığı cihetle yine bağı mezkûre müdahale edemeyub ancak bedel-i mezkûru biraderimize taksimen verdiği tenbih eyler ise bedel-i mezkûrun nısfını alamıyacağını olduğu ve bu cihetle beraber bey'-i mezkûrun asla medfu'u olmayub yalnız biraderimiz müma ileyhin şakirâtından bulunduğu cihetle ancak bu sene tarafında 'alenen musteda'mıza bina'en bağın ticcar vasisi biraderimize hâsılatı layıkıyla verdiğimden mal-ı merkûmu cihetle ve hida' ile aldığı bağa kendim tesahib edeceğini hasılatı tamamen aldım yine mal senindir deyu süylemiş bu vasi ber-vech-i ma'rifeti bu sene tarafında iştirakda hala bir gurus vermedi ve bey'in dâhi vuku'u olmadığından ittifak buyrulmuş meşruhumdur müdde'-i 'aleyh Mehmed Efendi dahî mezkûr bağ pederleri müteveffâ Mâhmad'un olmayub mustakilen biraderimiz Hafız Mehmed'in mülkü olduğunu bana da bundan altı yedi sene evvel bağı mezkûrun nısfını 500 gurus bedel ile bey'-i bat-ı sahih-i şer'-iyle Hafız Mehmed'e satub verdiği nısfı 500 gurus bedel ile sattığı bana bana bey' edüb ol vechle mutasarrıfım ve biraderimizin olmakla lazım gelen altı yedi seneden beri bağ-ı mezkûru bila nizâ' tasarrıf ettiğim gibi (..) ve birununda olan (silik) olub tasarrıf melakcasına tasarrıf olub ve mecelle-i celilenin 1559. maddesine izafeten tedkiken mezbûretanın müdahaleye hak ve hilafınız olmayacağı derkâr bulunduğu şu halde dahî pederlerinin ise de kendileri yar yaran hareketle bağıma müdahale eyledikleri dahî bulunduğundan bağ-ı mezkûrun gerekse bey'in mülkü olub bana sattığına isbad lazım gelur ise tenbih cihetle olunduğı bilâ arz eyledim Fi 19 Eylöl sene 314 (01 Ekim 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh, Müdde'-i-i mezbûra

Bila-yı zabtından keyfiyet müsteban böyle nakdiyeden yine kangı tarafdand talib olunmuş hususun beyân buyrulmuş fıkra Faziletli Müfti Efendi hazretlerine tevdi' edildi

Müdde'-i-i 'aleyh mezbûr müddeiyetânın mezbûretanın da'vadan ref kılındıktan dermiyan eylediğı iddi'asının mecelle-i celilenin 1659. maddesine tevfikân isbad ederek mezbûretanın iddi'aları istimâ' olunması muktazidir

Ber mucib-i fikra-i mecelle-i celilenin 1659. maddesine tedkiken müdde'-i-i 'aleyh Mehmed Efendi isbad etmesi lazım gelecek olduğu ol babdaki şahidleri kimin aldığı bi'l-muvacehe su'âl olundukda ve Satır Mahallesinden Nergiz Ağazâde Ahmedd Ağa ve Hacı Abdi ve oğlu Mustafâ Hafız ve daha varise bunlar mevcut olduğundan el-yevm istimâ' edeceğine beyânla zabt olundu

Müdde'-i-i 'aleyh mezbûr Mehmed Efendi, Müdde'-i-ye mezbûre Hadice

Mezkûr Vasati Mahallesinden Hacı Abdi bin Mehmed meclis-i şer'a bi'l-vurûd istişhâd olundukda bilâyı zabtında hudud raporuyla mâhdud bir kıta' bağı bundan beş sene evvel hâzır-ı bi'l-meclis Mehmed Efendi 500 guruş bedel-i medfu' ve maku'na Mehmed'in oğlu Hafız Mehmed bey' ve furht edüb bu âna kadar mumâ ileyh Mehmed Efendi'nin tasarrifında olduğu bildiğini şehâdet eyledi

Müdde'-i-ye mezbûrân şahidân-ı merkûmandan bir diyeceği olub olmadığı lede's-su'âl bir diyeceği olmayıb yalnız bağı mezkûr pederlerinden kendisine kalıb bu âna kadar biraderin sattığına ma'lumatı olmadığı beyân eyledi

Şahid-i merkûm, şahid-i merkûm, Müdde'-i-i 'aleyh merkûm, Müdde'-i-i mezbûre

59-2 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî

Behisni Kazâsı'na tâbi' Berketli karyesi Emine bint-i Mustafâ nâm baliğa kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makkud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûra ahâlisinden Osman'ın oğlu Mehmed bin Osman muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelim edüb bundan iki sene akdem hayız görüb âkile ve baliğa olduğundan karyesine ve sâ'ir mâhalde bir gün nâmzed ve nikâhım dahî olmadığından iş bu hâzır-ı bi'l-meclis Mehmed bundan bir sene akdem nâmzedle muradım her vechle bulunduğu cihetle nefsimi bi'r-rıza merkûma 501 guruşa mehr-i mu'accel ve mü'accel tesmiyesiyle tezvic ve tenkih edilmesi muradımdır dedikde ol dahî mezbûre Emine'nin bi'l-cümle sâdır olan kelimatı bit-tasdik duçar olub tahkik etmek mucibince mezbûrenin mezkûr tesmiyesiyle akd-i nikâhususına izin verildiği tescil edildi Fi 19 Eylül sene 314 (01 Ekim 1898)

59-3 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasabamahallatından ve Hamra Mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Musa bin Hacı Ahmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makkud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Hamra Mahallesi sâkinlerinden Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan akdem vefat eden Meydan Mahallesi mevrusım kadem Şeyh Mehmed bin Kadem Beğ'e (..) hazırlarına münhasır olub yine bir başka varis olmadığı halde bilâ veled vefat etmek zea'miyle beytü'l-mal emini Mustafâ ve (silik) Abdi Efendiler tarafından vuku' bulan müraca'at üzerine tereke-i müteveffâyâ vaz'u'l-yed olduklarına müma ileyhim ile muhakeme ve Murahama nasda olan alacaklarını ve diğer lehumda ve a'leyhumde vuku' bulan da'vanın müdde'i-i ve müdde'i-i 'aleyhlerle muhakeme ve muhasama tahlif ve istihlaf evrak-ı tebliğ ve tebellüğe ikame-i şuhud ve istimâ'a imzasıyla her türlü evrak takdimine ahz ve kabza sulh ve ibraya ve a'za ve a'ni'l-hükkam ve a'zâ-yı muhakeme ve i'tiraz ve istinaf ve temyiz ve usulu metrukelerinden bulunan emlak ve arazi talibi olanlara ve (..) ahz ve kabza ve'l-hasıl husus-u mezkûrat mütevakıf olduğu usulen küllisi â'id olduğu muhakeme-i şer'-iye ve nizâmiye ve ceza ve devâ'ir-i resmîyede ifâya hâzır-ı bi'l-meclis mumâ ileyh Abdi Efendi vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde vekâlet-i mezkûre kabul ve ifâ-yı merasimini kemâ yenbeği ifâya tea'hhüd olmakla zabt olundu Fi 21 Eylül sene 314 (03 Ekim 1898)

Müvekkil-i merkûm, vekîli-i merkûm

60-1 Mîrâs Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi kasabamahallatından ve Hamra Mahallesi sâkinlerinden Hacı Ahmed bin Musa'nın vekîl-i şer'-isi mahalle-i mezkûreden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makkud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûr Hamra Mahallesi sâkinlerinden mezkûrun beytü'l-mâl emini Mustafâ Efendi tapu katibi Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm edüb müvekkilim merkûm Hacı Ahmed bin Musa bundan akdem vefat eden mevrus biraderi yediyle kıdem Şeyh Mehmed bin Kıdem Bekir'den intikal edüb 25 kıyye bir adet masar kazgan ve on beş kıyyelik avast kazgan ve dört kıyyelik diğer hezen kazgan ve bir adet leğen ve 40 kıyyelik bir adet teşt ve iki parça da kırmızı bez ve iki bab bakkal dükkanı ve bir bab nısf hânesi ve bir kıta' bağ ile bağ hânesi harabesi dâhilinde iki kıta' bağ ve Cari Sultan oğlu Bayram zimmetinde 100 guruş ve biraderi Osman zimmetinde 100 guruş ve Behinsi(Besni) hânesi zirinde iki bab Çulha dükkanı ve

Kaffe Mahallesiinde bir bab dagirhâne hazır mumâ ileyhim Mustafâ Efendi Abdi Efendi müteveffâ-yı merkûm bilâ varis vefat etti diyerek emvâl-i muharrere-i mezkûrleri hazine-i celile ancak fikriyle müdahalede bulduklarından müdahale vâki' alerini hakkını talep eylerim dedikde efendi-i müma ileyhima dahî müteveffâ-yı merkûm Şeyh Kıdem Mehmed'in varisi olduğunu bilmediklerinden emvâl-i mezkûrenin şer'an hazine-i celileye â'idatı cihetle bihak vaz'-ı yed ettiklerini ifade eyledilervekîl-i müdda'i aleyh Efendi müvekkili Hacı Ahmed 'in müteveffâ-yı merkûmun varisi kimlerle isabet ettireceği vekîl efendiden su'âl olundukda meydan Mahallesi ahâlisinden süvari zabtiye Osman baba ve Bey mâhmud oğlu Mehmed ve biraderi Ahmed ve kel Mehmed'in oğlu Âdem ve beyin oğlu Bekir ve kâhta Mahallesiinden sarı Zâde Hacı Ahmed Vusta Mahallesiinden Hacı Selman ve Kadri oğlu hacı ve Batanoğlu İsmail ve misillü gelüb markuman ile isbad edeceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub mevcub olanların e'l-yevm ictima' ettireceğini beyânla zabt olundu

Fi 12 Hazırân sene-i 314 (24 Hazırân 1898)

Kâtib-i tapu, mal müdürü, vekîl-i merkûm

Şâhidûn-ı merkûmundan Osman baba bin Mehmed ve Sarızâde Ahmed ve Hacı Selman kimesneler meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât hâzır-ı merkûm Abdi Efendiyle müvekkile Hacı Ahmed bin Musa müteveffâ-yı merkûm kıdem şeyh Mehmed'in karındaş Hacı Ahmed'in oğlunun oğlu olduğunu müteveffâ-yı merkûmun bundan başka yani hâzır-ı merkûm Abdi Efendi'nin müvekkili Hacı Ahmed'in gayri varisi olmadığını bizler onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdet etmeleriyle şâhidun-u merkûmun haklarında ve işbu şehâdetleriyle zatları bir diyecekleri olub olmadıklarını emin mumâ ileyh Mustafâ Efendi tapu kâtibi Abdi Efendiden su'âl olundukda bir diyecekleri olmadığını beyân eylediler fi 22 Hazırân sene-i 314 (04 Temmuz 1898)

Şâhid-i merkûm Sarızâde, şâhid-i merkûm Salman, şâhid-i merkûm Mehmed bin Mâhmud, şâhid-i merkûm Osman baba, katib-i tapu, vekîl-i merkûm

61-1 Vekîl Ta'yîni

Ma'muretu'l-a'ziz vilâyet-i celilesi dâhilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'nın nefsi Behisni kasabasının Meydan Mahallesi ahâlisinden Mâhmud Beyzâde İbrahim Bey kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada ma'kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm ederek livâ-yı mezkûr mulhakâtından

Hısn-ı Mansur Kazâsını muzâfatından Davud Han karyesinde kâtib ve bâ-tapu cedvel olduğum onaltı kıta' sulu ve susuz arazilerde suls hissesi makbuzum olan yirmi dokuz a'det Osmanlı lirası bedelinde müteveffâ Davud Hanzade Mehmed Ali Ağa'nın mâhdumu Halil ve Hasan Ağalara hânemizi ferz ederek bir güne alaka kalmamış ancak araz-i mezkûreleri Hısn-ı Mansur Kazâsı tapu mem'uru huzuruyla resmen ferağını takrîre kasaba-i mezkûr ahâlisinden Bereketzâde Kasım Ağa'ya kabulüne tarafımdan vekîl-i mufavvaz nasb ve ta'yin eyledim dedik de gibbe't tasdiki'ş şer'-i tamamen bi'l-taleb ketb ve imlâ olundu fi 25 Ağustos sene 314 ve fi Cemaziye'l-evvel sene 314 (06 Eylül 1898)

61-2 Vasiy Ta'yîni

Haleb vilâyet-i celilesi dâhilinde Rum Kal'a Kazâsı'nın Sarı karyesi ahâlisinden olub Behinsi Kazâsı'nın Keysun karyesinde müteveffâ iken bundan akdem vefat eden Hasan'ın oğlu Hüseyin bin Hasan nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkuhâ-i metrukesi hazıra-i bi'l-meclis Ayşe bint-i Veli ile Hacı Sefer oğlu ve Murtaza bin Hasan ve gâ'ibe-i a'ni'l-meclis sulbiye-i kebire kızı Ayşe'ye münhasıra olduktan sonra sağır-i mezbûr Veli dahî rüşd ve sedadine değin müteveffâ pederi Hüseyin'den kendisine irsen intikal eden hisse-i irsiyesi ma'lumesini ahz ve kabza ve kendisinden intikâl ve iksa ve bi'l-cümle umurını rü'yet ve tesviyeye kibel-i şer'-i şerîfden bir vasiy nasb ve ta'yin ehem ve elzem olmadığı emanet ile ma'rufe ve istikamet ile mavsufa ve her vechle umur-u vesayeti edâ ve ifâye muktedire ettiği zeyl-i vasikade muharreru'l-esâmi müslimin ihbarlarıyla lede'ş-şer'-i'l-enver zahir ve nümâyan olan validesi mezbûre Ayşe hatun hâkim-i müvekki' sadr-ı kitab tubâ lehu ve hüsn-ü me'ab Efendi vasiy nasb ve ta'yin olduğu ber-vech-i muharrer ve sâyet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i lazıması kema yenbeği eda ve ifaye ta'hhüd ve iltizam etmekle ma-vaka' ketb ve imlâ olundu fi 24 Ağustos sene-i 314 ve fi 19 Cemaziye'l-evvel sene-i 314 (05 Eylül 1898)

Vasati Mahallesinden Davud Mehmed, müdde'i-i mezbûre Ayşe bint-i Veli

62-1 Alacak Da'vâsı

Ma'muretu'l-a'ziz vilâyet-i celilesi dâhilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'na muzaf Suvarlı karyesi sâkinlerinden ve Çemişgezik kasabasında Arasama Piyade 66. alayın 2. taburun 3.bölüğü 1.onbaşı iken bundan akdem vefat eden Çerkes Mustafâ Bin Boyacı oğlu Hasan Ağa'nın ber-vech-i âti varisi olduğunu iddia eden mezkûr Suvarlı karyesi ahâlisinden Boyacı oğlu Hasan Ağa bin Şeyh Ağa nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i

şer'-iyesine mahsûs odada ma' kud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesinden Ahmed bin Beyaz Hacı muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb alay ve tabur ve bölük-i mezkûrun efradından iken vefat eden oğlum Çerkes Murtaza hâzır-ı mezbûr Ahmed zimmetinde cihet-i karzdan on guruş alacak hakkı olub kable'l-ahz ve'l-istifa vefat etmekle meblağ-ı mezkûr hasran bana mâhzar olub hâzır-ı merkûmdan tahsiliyle tarafıma teslîmi muradıdır deyu ba'de't-da'va ve's-su'âl ol dahî cevâbında mutevveffâ-yı merkûm Çerkes Murtaza cihet-i mezkûreden ol mikdar borçlu olduğu dafi'an ikrârla müdde'i-i merkûmun mâ'a davâsı verâset müddeasını inkar etmekle müdde'i-i merkûmdan ber-vech-i muharrer verâset iddiâsına mutabık beyyine taleb olundukda mezkûr Suvarlı karyesinden Veli Hasanın oğlu Murtaza ve kasabanın Hacı Kesim Mahallesinden Hasan Ağanın oğlu Mâhmud nâm kimesnelerin şahadetleriyle isbad edeceğini beyânla şâhidan-ı mekumun li-ecel'ş-şehâde meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât alay ve tabur ve bölük-i mezkûrenin efradından iken vefat Çerkes Mustafâ bin Boyacı oğlu Hasan bin Şeyh Ağanın verâseti iş bu hâzır-ı merkûm pederi Hasan Ağa'ya münhasıradır bundan başka varisi ve terekesine müstahâkı âhiri olduğu ma'lumumuz değildir ve maskat-ı re'sleri mezkur Süvarlı karyesidir biz bu hususa bu vech üzere onun için şâhidleriz ve şehâded dahî ederiz deyu her bir bi'l-muvacehe edâ-yı şehâded etmeğin mucibince müdde'i-i merkûmun verâsetine ba'de'l-hüküm meblağ-ı müdde'i-i on guruş müdde'i-i merkûm Hasanağa'ya eda ve teslim müdde'i-i 'aleyh merkûm Ahmed tenbih olunduğu tescil ve bi'l-iltimas huzur-u â'lilerine i'lâm olundu fi 28 Hazırân sene 314 (10 Temmuz 1898)

Şâhid-i merkûm Mehmed, şâhid-i merkûm Murtaza, müdde'i-i 'aleyh merkûm Ahmed, müdde'i-i merkûm

62-2 Vekîl Ta'yîni

Ma'muretu'l-a'ziz vilâyet-i celilesi dâhilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'nın Hamra Mahallesi sâkinlerinden Luzûmi Efendi muvacehesinde bey kazâ-yı mezkûr mâhkem-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre ahâlisinden Asdurzâde Abdurrahman ve mâhdum Süleyman nâmun kimesneler takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb Memadikli karyesi ahâlisinden Aso nâm kimesnenin aleyhinde iddiâ olunan ma'lumu'l-hudud bir kıta' kürüm-i bağı hakkında muhakeme ve muhasamadan tahlif ve istihlafa ikâme-i şuhûd ve istimâ'a vaz'-ı hacz ve fakkına i'tiraz ve istinaf ve temyiz i'ade-i muhakeme ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkâm vered-i a'za ve imzasıyla her dürlü evrak

takdimine zarar ve ziyan neticesi ve'l-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesini â'i'd olduğu muhakeme-i mâhkeme-i şer'-iye ve nizâmiye ve ceza da'irelerinde icra me'zunen hâzır-ı merkûm Abdi Efendi vekîl-i mufavvaz nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul ve merasimi kemâ yenbeği ifaya mute'ahid olmakla zabt olundu fi 5 Teşrin-i Evvel sene 314(17 Ekim 1898)

Vekîl-i merkûm, Müvekkil-i merkûm, Müvekkil-i merkûm

63-1 Vekîl Ta'yîni

Ma'muretu'l-a'ziz vilâyet-i celilesi dâhilinde Malatya Sancağına tâbi' Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Hacı Mahallesi sâkinlerinden Mustafâ bin Yakub Pehlu ve Mehmed bin Mustafâ'nın ta'rifleriyle ma'rife olan Emine bint-i Yakub Pehlivan ile mâhdum nâmun kimesneler kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde ve Hamra Mahallesinden Luzûmi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm edüb Vasati Mahallesinde kâ'in ma'lumu'l-hudud bir bab şehir hânesine mafruz müdahalede onbir anbar Köhnesi Fatma ile mahalle-i mezkûre ahâlisinden Biyik oğlu Mustafâ ile nefislerine ihaleten ve mâhdumu Mehmed ve hemşiresi vilâyet muhakemeye ve muhasamadan tehif ve istihlâfa ikâme-i şuhûd ve istimâ'a vez'-i hacz ve fakkına istifâ-yı a'ni'l-hükkâm ve i'ade-i muhakeme ve i'tiraz ve istinaf ve imzasıyla her evrakın takdimine ve mezbûre ve merkûm ile kezâ icâr ve isticâr mallarınca da'vasında â'id olduğu muhakeme-i şer'-iye nizamiyesi ve ceza da'irelerinde husus-ı mezkûrlar mütevekkif olduğu isdaratın kaffesini ifaya me'zunen hâzır-ı merkûm Abdi Efendi vekîl-i mufavvaz nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifâ-yı merasimi kemâ fi's-sabık icraya mute'ahhid olmakla zabt olundu fi 1 Teşrin-i Evvel sene 314 (13 Ekim 1898)

Şâhid-i merkûm, şâhid-i merkûm, vekîl-i merkûm Mustafâ, vekîl-i mezbûr, müvekkil-i merkûm Hasan

64-1 Mülk Anlaşmazlığı ve Mirastan Hisse Talebi

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Vasati Mahallesi sâkinlerinden Bender? oğlu Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada ma'kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Çırçır Mahallesi'nden Hasan Efendi Hafidi Bekir bin Hacı Mehmed'in vekîl-i müsecel şer'-isi bulunan Hamra Mahallesinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüb Mahalle-i mezkûrede vâki' tarafları

Hamalcı Habible ve Hacı Yunus hâneleri ve tarafeyn-i yol ile mâhdud fevkâni ve tehtâni altı gözden i'barettir bir bab hâne on seneden beri Vefai Bey'de olub 850 guruş hâvi hafidin kerimesi Fatma tarafından maru'z-zikr bey' eylediğinden ve sen-i mezbûreden beri hâne-i mezkûrda sâkin olmakda iken hâzır-ı merkûm Abdi Efendi'nin müvekkil-i merkûm Bekir hâneye duhul edüb bi gayrı hak iskân etmekde olduğundan müvekkiline izafeten hâne-i mezkûradan çıkarılmış hâzır-ı merkûm Abdi Efendi'ye ve tenbih olunmak muradıdır dedikde hâne-i mezkûr müvekkilim merkûm Bekir'in pederinin müstakilen mülkü mutlak olub merkûm Bekir'in pederi vefatına sagir bulunduğu cihetle mezbûre Fatma merkûm Mustafâ'yı aldadub öyle bir vefa-i bey' etmiş olsa bile mugayir şer'-i şerîf olduğundan vasiy mezbûre Fatma 96 tarihinde müvekkilim merkûm Bekir'in pederin hemşiresi bulunduğu cihetle şuhudun mâhzarında müvekkilimin pederinden bir kıta' ibra nâme verdiği cihetle icra da'vası kalmamış idi hâne-i mezkûr hakkında merkûm Mustafâ'nın müdahalede merkûm Mustafâ'nın müdahalede hakkı olmayub mezbûre Fatma'dan ve fa-i bey' akçesini talebe muhbir olduğundan bu babda müvekkilimin bi-hak mülkü olduğu merkûm Mustafâ hâne-i mezkûrda on senedir ki sâkin olduğu tahtına i'tiraf olub ve senevi icâresi dahî 90 guruşdan cem'an 950 guruş baliğ olub meblağ-ı mezbûrun hâzır-ı merkûm Mustafâ tarafından tahsille müvekkilime izâfeten tarafıma teslîmi ve mülkün hesabiyesi cem' oldukda mülkiyet-i seniyyesi tercih olunacağı şer'-i şerîf âhkamdan bulunmuş olmakala müvekkilim merkûm pederinin hâli hayatında kırk sene taht-ı tasarrufunda olduğu nevazile isbadtan olduğu dâfi'ânbeyânla müdde'i-i merkûm dahî şer'an mülki olmayub ve hâne hakkında dahî mezbûrdan parasını talep edeceğini ve hâne için mezbûre Fatma'nın muhakeme olunması beyân etmekle zabt olundu

Fi 7 Teşrin sene 314 (19 Ekim 1898)

Müdde'i-i merkûm Mustafâ, müdde'i-i 'aleyh vekîli

66-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'na tâbi' Sarıkaya karyesi sâkinlerinden büyük Ömer oğlu Osman nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada ma' kud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Behisni Kazâsı'nın Meydan Mahallesi sâkinlerinden Murtaza Efendi bin Mustafâ muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb karye-i mezkûre hududunda Sahaklı Dede mevki'inde ma'lumû'l-hudud bâ i'lâm-ı şer'-i ve tapu mutasarrıf olduğum bir kıta' bağımı Hamra Mahallesi ahâlisinden Ebuzer'in oğlu Abdurrahman nâm kimesne fuzûli

müdahle ettiğinden merkûm veya vekîli her biri muhakemenin dermiyanında muhakemeye ve muhasamaya ve ikame-i şuhûd ve istimâ'ına tahlif ve istihlâfa istinaf ve temyize ve evrak-ı tebliğ ve teblige hacz ve fekk-i hacze sulh ve ibraya ve'l-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesine tarafımdan Mustafâ Ağa zâde Murtaza Efendiyi vekîl ve nâ'ib-i munâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lazımasına kemâ yenbeği edâya ve ifâya te'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb ketb ve imla olundu fi 8 Teşrin-i Evvel sene-i 314 (20 Ekim 1898)

Vekîl müdde'i-i, müvekkil-i Hamra karyesinden Ömer Efendi

66-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsının nefsi-i kasabası mâhallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Murtaza bin Şeyh Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hamra Mahallesi ahâlisinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan mukaddem vefat eden pederim Saçaklızâde Şeyh Mehmed'in mülkü olup mahalle-i mezkûrede vâki' bir bab hânesinde mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden kuş oğlu Hacı Mehmed mudahâle etmekte bulunduğu merkûm Hacı Mehmed ile â'id olduğu muhâkim-i şer'-iye ve nizâmiye ve ceza da'irelerinde muhakemeye ve muhasameye tahlif ve istihlâfa ve ikame-i şuhûd ve istimâ'a ve i'tiraz ve istinaf temyiz ve i'ade-i muhakeme-i red ahkâm ve icâr da'vâsına ve imzasıyla her dürlü evrakın takdimine sulh ve ibraya ahz ve kabza tebliğ ve tebellüğüne ve'l-hâsıl husus-ı mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesi ifâya me'zunen hâzır-ı merkûm Abdi Efendi vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifâ-yı merasimi ifâya te'ahhüd olmakla zabt olundu fi 13 Teşrin-i evvel sene 314(25 Ekim 1898)

Vekîl-i merkûm müvekkil-i merkûm

67-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallâtından Hamra Mahallesi sâkinlerinden Asaf oğulları Mehmed ve Mustafânın vekîli şer'-ileri mahalle-i mezkûreden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûr tâbi' Belviran karyesinden Şiho oğlu Hasan muvacehesinde bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müvekkillerimin amcaları müteveffâ Hacı Musa'dan

muntakil hâzır-ı merkûm Hüseyin’de 670 guruş alacak hakkı olub kıbbe’l-vefat onun verâseti merkûmâna â’id bulunmağla meblağ-ı mezkûrun hâzır-ı merkûmdan tahsille müvekkillerime izafeten tarafıma teslîmi muradımdır dedikde ol dahî cevâbında meblağ-ı mezkûr mübadele karye-i mezkûrede vâki’ kalede tarafları kara Mehmed’in oğlu ve Hacı Efendi ve katrancı oğlu Osman ve Hırısıyan Mardurus bağlarıyla mâhdudbir kıta’ bağımızı müteveffâ-yı Hacı Musa’nın zimmetine vaz’ eylediğini ikrârla vaktin müsadesi olmadıktan muhakemelerinin hitamı vakt-i ahire ta’lik edildi fi 13 Teşrin-i evvel sene 314 (25 Ekim 1898)

Müdde’i-i ‘aleyh Hasan, vekîl-i merkûm

Mevrusumuz tarefeyn bi’l-vurûd vekîl-i merkûm Abdi Efendi müvekkilleri Mustafâ ve Mehmed dahî hazır oldukları hâlde bir diyecekleri lede’s-su’âl muslihan tavassutuyla meğlağ-ı mezbûr 670 guruşa aslı borçlar babası ölmüş üzerine 120 guruş bi’t-tenzil safi akçe 550 guruş bâliğ idilerek ve bu meblağa karşı dahî 450 guruşa merkûm Musa sulh ve ibra olduk dimeleri üzerine merkûm Hüseyin dahî ol vechle kabul etmeğin zabt olundu fi 15 Teşrin-i evvel sene 314 (27 Ekim 1898)

Müdde’i-i ‘aleyh Hüseyin, müvekkil-i merkûm Mehmed müvekkili-i merkûm Mustafâ, vekîl-i merkûm

68–1 Alacak Da’vâsı

Behisni Kazâsı’nın Nefs-i kasabamahallatından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Ali Beyzâde Bekir Bey Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer’-iyesine mahsûs odada meclis-i şer’-i şerîf-i enverde mahalle-i mezkûr ahâlisinden Helvacı Ahmed Ağanın oğlu Mustafâ nâm kimesne muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta’bir-i a’ni’l-merâm edüb hâzır-ı merkûm Mustafâ zimmetinde değirmen icâresinden mutebaki 615 guruş matlubu olub meblağ-ı mezkûrda mübadele mahalle-i mezkûreden vekîl ma’lumu’l-hudûd bir bab şehir hânesi tarafıma terehhün ve terk ve teslim ederek her dahî ol vechle bulunmakla ahz ve kabz ettiğinden sonra geçen sene hâne-i mezkûru tarafımdan 30 guruş icâreden alub bu sene tarafımdan bilâ istizâm kendisi hâne-i mezkûre nakil eylediğinden ve ol babda 15 Eylül sene-i 312 tarihiyle mü’erreh bir kıta’ sened-i def’ olunduğu hâlde gerek meblağ-ı mezkûrun merkûmdan tahsille tarafıma teslime veyahud kendisi ber mucibi sened hâne-i mezkûrda çıkarılması ve gerek ol dahî cevâbında müdde’i-i mumâ ileyh iş bu mezbûr borca olmadığı dâfi’ân beyân etmesi üzerine müdde’i-i mumâ ileyhden ber vechi muharrer iddiâsına mutabık beyyine talep olundukda

Meydan Mahallesinden Dorlidzâde Mevlud Efendi Mustafâzâde Mustafâ Ağa ve Sultan Ağazâde Murtaza Bey ve Tokılı Hasan Efendi Penbegi Karyeli Küçük Ali ve haricen ve Sultan Ağanın oğlu Mustafâ Vehab Efendi oğlu Turan nâmun kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceği ve mevcut olanları el-yevm istimâ' ettireceğini ve olmıyanları dahî 5 güne kadar götürceğini beyân etmekle zabt olundu fi 11 Teşrin-i evvel sene 314 (23 Ekim 1898)

Müdde'i-i 'aleyh Mustafâ, müdde'i-i

Müdde'i-i tarafından şâhidlerini istimâ' ettireceğini Hasan medyunun merkûm meblağ-ı müdde'i-i 615 guruş zimmeti tarihinden 31 gün sonra te'diye ve teslim edeceği ol-vechle müdde'i-i müma ileyh dahî ber-vech-i muharrer kabul etmekle meduyun tarafından tahsil edildi fi 15 teşrin-i evvel sene 314 (27 Ekim 1898 Perşembe)

Babası Ahmet Ağaoglu Mustafâ

70-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsının Nefs-i kasabamahallatından Kâhta Mahallesi sâkinlerinden Aziz zâde Turan Ağa bin Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada ma'kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hacı Kasım Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Çavuş bin Hacı Bekir muvacehesinde takrîr-i kelim edüb bundan tahminen kırk gün mukaddem hâzır-ı merkûm Ahmed Çavuş'a müşterek olmakla dükkan ferz ve ber-vech-i münasafa şerik olarak şeyi-i sağ verdiği hâli nâmazlığı mülûkhâneyle aşiretinden olub vekâlet-i merkûm Ahmed Çavuş mezkûr halılarıyla müşterek değliz deyu cevâb verdiğinde icâb-ı şer'-isi muradımdır dedik de ol dahî cevâbında fi'l-hakikât mezkûr halikri aşireti mezkûrdan olub olmadığı merkûm Turan Ağa'ya sened dahî şerikât ederim ise de mu'ehheren kendi tarafından rağbet etmedi şimdi ben dahî ortak etmiyorum ol vakit ortak ise bâki verdiği madem kendi paramla aldım şerik etmeyeceği mudafa'a etmekle müdde'i-i merkûm dahî alınan halı parasında ancak yarım altun alub fakat meyanelerinde a'kd-i şirket bulunduğu ve keyfiyetin icâb-i şer'-isi icra eyliyen etmekle zabt olundu fi 14 Teşrin-i evvel sene-i 314 (26 Ekim 1898)

Müdde'i-i merkûm, müdde'i-i 'aleyh merkûm

İcab-ı şer'-isi buyrulmak üzere faziletli Müftü Efendi hazretlerine tevdi' edildi

merkûmanı iştirak olunmak üzere iştirak eylemişler ise şerikin müşterek olması iktiza eder

Tarafeyin bi'l-vurûd ber-mucib fıkra müşterek olarak aldıkları halıda şerik olmaları iktiza edeceğini mekumân ba'de't-tefhim daha bir diyecekleri olup olmadığı merkûmandan lede's-su'âl müdde'i-i 'aleyh merkûm Ahmed Çavuş cevâbında merkûm Turanı ortak ettiğini kezâ ikrârı mu'ahharen rucu'u ettiğini ve halı alındığı nakit para vermediğini ve tekrar fetvâyı şerîfe tevdi' olmalarını taleb etmesi üzerine icâb-ı şer'-isinin beyânı zımında faziletli Müftü Efendi'ye tevdi' edildi fi 21 Teşrin-i evvel sene-i 314 (03 Kasım 1898)

Müdde'i-i 'aleyh merkûm Ahmed çavuş, müdde'i-i merkûm Turan

Müdde'i-i 'aleyh şirket-i mezbûre ikrâr etmekte olup şerikin şimdiden arsasını (..) mutalebe eder mebi'den şerikin borcunun tekrar iştirak ve ba-a'kd olunan fesh ve ihale-i şer'-iye olmadıkça mezkûr halıları zabt munderecâtına göre meyanelerinde şirket iddiâ iktiza eder

71-1 Darb Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefis-i kasabamahallatından Kâhta Mahallesi sâkinlerinden sahabe-i istida' Bilezik kızı Fatma nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada ma'kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Mahalle-i mezbûre ahâlisinden zevci Hükkam oğlu Ahmed muvacehesinde takrîr-i kelâm edüb bundan tahminen 7,5 mâh mukaddem bağ hânemizde oturur iken zevcim merkûm Ahmed terâvihdeydik dedi bu dahî nâmazı kıldıktan sonra dediğim dedikde din-i imanıma seb edüb beni dövdü deyu entari-i mezkûr eşimden de bunu boşa dedi ve bir gün sonra yine entarimi yamalağından alub bana dükürdü ol-vechle nikâhı meyanelerin tefrik olunması ba'de'l-da'va ve's-su'âl oldahi cevâbında bir gün bu esnada sana dükürdü başın al dedim ba'dehu beş gün sonra yamalayıp alub mezkûr entariyi diktirdiğini ve sonra katırcı Hüseyin menziline ayalım vekâlete verub İbni zâde Mustafâ Efendi ve kayın pederim Mehmed ile ben de hazır olduğum halde tecdid-i icâre ve nida ettilerki kimse kalmayarak icâre dahî eylemediği dâfi'ânbeyân etmekle müddeiye-i mezbûre tediye ber-vech-i muharrer keramet entari dikme iddiâsına ve yahud diye icâbına seb ettiği kimlerle tebyin edeceği lede's-su'âl her iki cihete dahî isbad olmadığı ve mutalib-i tahlife olmadığından ol vechle zevci merkûm Ahmed'e red tenbih olundu fi 28 Teşrin-i evvel sene 314 (09 Kasım 1898)

Arazi bedelinden Hanife Hanımla Rıza beyin hisseleri olan 7 hisse i'tibarıyla 2 hisseyi Ömer ve Kenan Beylere bedeli herne ve havran ve (..) karyesinde olan arazilerinde ki hisse-i

mezbûru 5000 guruşa dahî olarak bizlere (..)olan Hanife ve Rıza Beyle Vehibe hanımla Hafıza mezbûretanın hisseleri ve 2000 guruş dahî (...)

71-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsında sâkin iken bundan akdem vefat eden şaker-i şahâne mirlivalarından Hacı Abdulkadir bin Bekir verâset-i zevce-i menkuhâ-i metrukeleri Hafız Hanım bint-i Abdullatif ve Hayriye Hanım bint-i Abdullah ve sulbi Kebiroğulları Ömer ve Kenan Beylerle sulbiye-i kebire kızı Hanife ve sulbiyesi sağire kızları Vasfiye ye munhasıra olduğu bi'l-ihbarî ne'ş-ser'il-enver zahir ve nümâyân oldukdan sonra verese mezbûrundur mezbûre Hanife Hanım ile mûmâ ileyh Rıza Beye bi'l-asale ve bi'l-vekâle mezbûre tanın bi'l-vesaye valideleri mezbûre vasileri Hafize hanım tarafından 5 Rebiu'l-evvel sene 1314 194 numaralı Erzincan mâhkeme-i şer'-iyesinden merbuten bir kıta' hüccet-i şer'-iye mucibince ve dördüncü alayın yedinci taburun ceb Kolağası olub berâyı me'muriyet burada bulunan rifatlı Osman Efendi Behesni Kazâsı mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde verese-i mezbûreden Ömer Bey muvacehesinde ve hüsnü redif da'iresine taburun onbaşı İbrahim Efendi bin Hacı yasin Efendi mâhzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ mevrusumuzın vekîli bulunduğum isimleri ve yahud zevata bi'l-cümle emval ve eşyâ-yı menkule ve biz metrukatından müvekkillerin bi'l-fera'izi'ş-şer'-iye her birine isabet eden hisse-i şayi'alarına mukabil 13 bin guruş mûmâ ileyh Ömer Bey'le mislihân ve sâtetiyle sulh ve ibra oldum ve bedel-i sulh olan meblağ-ı ma'lumayı dahî müvekkillerin izafeten kâmilten ahz ve kabz yalnız sağiretân-ı mezbûratan Vasfiye ve seherden onların arazilerde olan hisseleri üzere sulh ve ibra oldum ba'demâ müvekkillerin gerek eşya ve gerek emvâl gerek arazide bir güne kalmayub ileride ve a'dl olunur isede istimâ' olunmak üzere ibra dahî olduk müvekkillerin ber-vech-i bi'l-vasaya olmuş olduğum arazi ve emlakda bulunan hisse-i şayi'alarını me'mur huzurunda takrîr fereğına ve fereğını icra ve mütevekkif olduğu umurun külleyisine bâ-hiccet-i şer'-iye me'zunenen bulunduğum cihetle hâzır-ı bi'l-meclis mûmâ ileyh İbrahim Efendi'yi vekîl ve nâ'ib-i munâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde mûmâ ileyh Ömer Bey ile İbrahim Efendi dahî vekîli Osman Efendiden ifadesinive mubahen tehakkuk ve tasdik ettikleri tescil olunmuşdır fi 24 Teşrin-i evvel sene-i 314 (05 Kasım 1898)

Vekîl mûmâ ileyh

72-1 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî

Behisni Kazâsı'na muzaf Gizli karyesi sâkinlerinden ve zât-ı Meydan Mahallesinden Eyazlı Mehmed Ağa ve Murazaoglu Abdullah'ın ma'rifetleri ve ta'rif-i şer'-i ile ma'rife olan Elif bint-i Murtaza nâm hatun kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre sâkinlerinden İbiş oğlu Murtaza bin İbiş muvâcehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm edüb ben bundan iki sene akdem dem-i hayz görüb â'kile ve bâliğa olduğumdan karyemizde ve sa'ir mâhalde bir güne nikâhım ve nişanım dahî olmadığından merkûm Murtazaya nefsimi tezvic ve tenkih etmek muradım olub merkûm her vechle nefsi layık ve nikâhı gördüğünden merkûmun hânesine gidüb merkûm bi'lâ-istishâb ve li-ecli'l-a'kd ve'n-nikâh sukat yeniden gelmiş olduğumdan 501 guruşmihr-i mu'accel ve mü'accel şer'-iyle nefsimi merkûma tezvic ve tenkih ettiğim muradımdır dedikde merkûm Murtaza dahî mezbûrun ber-vech-i muharrer takrîrden ve tayi'an tahkik ve tahlif tahakkuk ettiği mâvaka bi't-taleb ketb olundu

fi 21 teşrin-i evvel sene 314 (02 Kasım 1898)

Mekumun Murtaza, müdde'i-iye aleyh Elif

72-2 Vekîl Ta'yîni

Hısn-ı Mansur Kazâsı'na tâbi' Köçer karyeli sâkinlerinden Ali Ağazâde Ayvaz Ağa nâm kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kazâ-yı mezkûr eşref hânedanından İzzetlü Yakub Paşa bin Ömer Bey mezkûr Hısn-ı Mansur Kazâsı'na tabi Yeniköyde vâki' bir tarafı göl suyu ve bir tarafı tarlada ve bir tarafı Davud Han karyesi hudutlarıyla mâhdut paşa-yı müşârün ileyh yedinde bulunan kapı hâne mucibince hudud-u mezkûr ile mâhdut bulunan olan karye-i mezkûrede paşayı müşârün ileyhin tasarrıf olduğu bi'l-u'mumu arazi 30 a'det lirayı Osmaniye iştirâ edüb ve parasını dahî kâmilen ifâ ettiğimden arazi-i mezkûreleri mâhallinde me'mur huzurunda tâm azban takrîri ve mua'mele-i faraziyenin icrasını ve bu husus-u mevkuf tarafımdan vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde gibbe't-i tasdiki' ş-şer'-i mâvakâ' bi't-taleb ketb olundu

Fi 4 Teşrin-i evvel sene 314 (16 Ekim 1898)

Hasrasureli aşiretinde Ali Ağa zade Ayvaz Ağa

73-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Adalu karyesi sâkinlerinden ve zât-ı karye-i mezkûreden Kel Hasan oğlu Ali Arabazade ta'rifleriyle ma'rife olan Elif'in kızı Fatma nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada ma' kud-u meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Adalu karyesi ahâlisinden Bulkan'ın Mustafâ muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan 7 sene akdem merkûm Mustafâ'dan tezvic olunduğuma karye-i mezkûrede vâki' üç re's keçi ve bir kat yatak ve bir kıta' entari ve bir gümüş (..) ve Kasaba hududunda tahminen üçyüz evlek ve bir kıta' kuru üzüm bağ mihriyle vaz' edüb mezkûr eşya ve bağı tarafıma teslim etmek yine beş altı sendedir ki icâriyelerini bu sene verüb sene-i merkûmadan beri (..) bu (..) karyesinde amcası oğlu müslimanın terekesi olan eşya ve bağı mezkûr mâhallinde tarafıma teslîmi muradımdır dedik de ol dahî cevâbında mezbûra bu babda mezkûr eşya ve emlakı mihriyle koyub ancak mezbûrenin mihrine 500 guruş nakden ve validesi Elife verdiğini dâfi'ânbeyânla müdde'-i-i mezbûre Fatma dahî validesine 500 guruşun aslı olmayub olsa bile madem hakk-i mihri kendisinindir kabul etmeyeceğini (..) mezkûr ahâlisinden Köse Ömerin oğlu Osman ve Tavşancı Reşo ve Çele Ali'nin oğlu Mustafâ ve Hacı Ömer'in oğlu Osman nâmun kimesneler eşyayı mezkûrla mezkûr bağı dahî hin-i tezviçte (..) dahî Ağit Karyesinden Seli Meryem ve mezkûr Adalu karyesinden (..) oğlu Mehmed'in oğlu Ali ve (..) oğlu Ali nâmun kimesnelerin şehâdeteleriyle isbât edeceği ve bunlardan başka şahidi olmayub kendisine (..) olduğu kıyam ancak on on beş güne değin istimâ' ettireceğini beyân etmekle zabt olundu Fi 4 Teşrin-i evvel sene 314 (16 Ekim 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh oğlu Mustafâ

74-1 Bağa Müdahaleden Men' Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Hamra Mahallesi sâkinlerinden Aşur'un oğlu Abdurrahman'ın vekîl-i müseccel şer'-isi mahalle-i mezkûra ahâlisinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde k

Azâ-yı mezkûre tâbi' Mamedikli karyesi sâkinlerinden Ömer Beyin oğlu Osmanın kezâ vekîl-i museccel şer'-isi Meydan Mahallesi ahâlisinden Murtaza Efendi İbn-i Mustafâ muvacehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb karye-i mezkûrede vâki' tarafları Sarı Hacı zâde Hacı Efendi bağı ve İbo tarlası ve Dere ve Cebel ile mâhdud

müvekkilim markumun taht-ı tasarrufunda bulunan bir kıta' ve bin guruş kıymetinde olan kürüm-i bağına hazır vekîl-i merkûm Murtaza Efendinin müvekkili Osman tarafından mudahale eylediğinde murahale-i vâki'asının men'-i husus müvekkiline izâfeten vekîl-i merkûm vekîl-i merkûm Murtaza Efendiye tenbih olmak muradıdır dedikde merkûm Mustafâ efendi dahî cevâbında karye-i mezkûrede su mâ'i kale vurûdu tarafları dereden su taralası? ve tarik-i â'm ve Kasımın bağı ve değirmen yoluyla mâhdud bir kıta' kürüm-i bağı 95 tarihinde müvekkilim Osman iştirâ ederek ol vakitden beri bilâ-nizâ' taht-ı tasarrufı ve temellükünde olduğu sicillât-ı mâhkeme ve kuyûd-u hakanı ile musebbet olduğu gibi şuhûd şahsiye ile dahî tebyin-i muheyye bulunduğundan vekîl Efendinin bu babdaki iddi'asını reddindi mudafa'a beyânla müdde'i-i vekîli Abdi Efendi dahî müvekkilim merkûm 50 seneyi müteceviz bilâ niza' ve bila fasıla bağı mezkûra mutasarrıf ve müdde'i-i 'aleyh merkûm tarafından şimdiye kadar müvekkilimde bir da'va sabkat için ancak emsali kesiresi bulunduğu gibi kaç sene i'mar için müdde'i-i 'aleyhin yedinde kalmakla şu hâlde mülki iddi'asına bi-esâs bulunduğundan ve hakkı bundan tahminen bir mâh mukaddem müdde'i-i 'aleyh merkûm müvekkilime müracat ederek sulha talib olub bu bağ için sana 700 guruş veriyim dediği ve bir mülkün sulhuna talib olmak o mülkü ikrâr diyecek konuşacağı kitab'ul ikrâr ile musebbet ve işbu iki ifademi dahî ya'ni müvekkilimin elli sene tasarrufuna ve müdde'i-i 'aleyhin sulha talib olunduğu şuhûd-u şahsiye ile isbât-ı muheyya bulunduğundan ve hududûn mubayenet cihetine gelince cebel ile bağın meyane müşterek tarik-i cebelle muttasıl olduğu için tarafımdan cebel yazdırıldığı ve Kasım'ın bağını merkûm Hacı efendinin müşterek bulunduğu cihetle yine hudud dahî muvafakat ettiğini ve ol vechle tarih-i beyyine umera ve sulh şâhidin dahî istimâ'ı muktezâ-yı şer'-i olmakla ol babda şâhidlerin iş bu müdahalenin men'i matlubumdur dedik de Murtaza Efendi müvekkilim Osman asla öyle bir sulha talib olmayub bağı mezkûre dahî el-yevm vaz'iu'l-yed bulunduğundantezvir ve tasni'a sâlim olan sicillât-ı mâhkeme ve kuyûd-u hakaniye karşı şuhud-u şahsiyenin istimâ'i mecelle-i celilenin ahkamına mugayir bulunduğundan icâb-ı şer'-i muradıdır mudafa'a etmekle merkûm Abdi Efendi dahî müvekkilim Abdurrahman ile merkûm Osman muhakeme olub öyle bir da'va sabkat etmemiş ahir kimesne ile öyle bir da'va vuku' buldu ise müvekkile şimdi olmadığı kuyyud-ı hâkanî dahî ferağla husula gelen bir kayd olmayub yoklama ve yahud hakk-ı karar cihetleri karyesi heyet-i ihtiyariyesinin müdde'i-isinden ileri geldiği cihetle mu'teber tutulmayacak ve sulh ciheti dahî vekîl Efendi tarafından inkarda bulunduğu cihetle ber-vech-i ma'rufu isbad-ı müdde'i-iyen muheyye bulunduğu ve murtaza Efendi dahî mezkûr tapu münderacâtı müvekkilim Osmanın bila münazi 20 seneyi müteceviz mutassarıf olduğuna da'ir karyesi heyet-i ihtiyariyesinden verilen musaddak i'lmû haber

üzerine verildiğinden her halde mu'teber olacak ve mezkûr siccillâtdan dahî zayi vuku' bulan muhakeme neticesinde sudur ettiğinden ol vechihle muteber tutulacağından icâb-ı şer'-isi beyân ve Abdi Efendi tarih-i beyyinesiyle sulh cihetine müvekkilimden beyyine talep buyrulacağı derken ve istimâ'ından dahî hak vereceği (..) inkar bulunacağı bi'l-beyân zabt olundu fi 9 teşrin-i sâni sene 314 (21 Kasım 1898)

Müdde'-i-i 'aleyh vekîli, müdde'-i-i vekîli

Müdde'-i-i vekîli Abdi Efendi müdde'-i-i 'aleyh vekîli Murtaza Efendi bi'l-vurûd münazi' kayd olan bağı mezkûr olan zevi'l-yed olduğu muzafatından istifsar olundukda müdde'-i-i vekîli Abdi Efendi bağı mezkûre müvekkil Abdurrahman zevi'l-yed olduğu ve zevi'l-yed olduğu şâhidleri hamra Mahallesi ahâlisinden Solakın oğlu Mevlud ve Hacı Bekiroğlu Osman baba ve Hacı Bekiroğlu İbrahim nâmûn kimesneler isbad edeceğini beyânla merkûm müdde'-i-i 'aleyh vekîli Murtaza Efendi dahî müvekkili Osman bağı mezkûr zevi'l-yed olduğu kasaba ahâlisinden Sarı Hacı Efendi ve Mamedikli Karyesinden Hacı Osman oğlu Mehmed ve Ömer oğlu Süleyman ve Matul oğlu Osman hallav Kehya ile isbad edeceğini her iki taraftan hakkı olanların e'l-yevm götürecekleri ve olmayanları üç dört gün kadar istimâ' ettireceklerini beyân eyledi Fi 10 Teşrin-i sani sene 314 (22 Kasım 1898)

75-1(Devamı)

Şâhidûn-u merkûmûndan Hacı Bekirzade Osman Baba meclis-i şer' gelüb istişhâd olundukda fi'l-hakikât mezkûr bağ hâzır-ı merkûm Abdi müvekkile Abdurrahmanın olub 20 seneden beri mezkûr suyuyla varid olan ve Mamedikli Karyesinde ma'lumu'l-hudud bağları mezkûr merkûm Abdurrahman zevi'l-yed olduğuna ve karye-i mezkûrda Ömer Beyin oğlu Osman timar ve i'mar ettiğine bağı mezkûr (..)olub zevi'l-yed olduğu onun için şâhidim deyu bi'l-muvacehe ifade eyledi fi 12 teşrin-i sani sene 314 (24 Kasım 1898)

Şâhid-i merkûm, müdde'-i-i vekîli

Şâhidûn-u merkûmûndan Solakınoğlu Mevlud dahî bi'l-vurûd edâ-yı istişhâd Mamedikli karyesinde surmaklı dere ma'lumu'l-hudud olan mezkûr bağ vekîl-i hâzır-ı merkûm Abdi Efendi'nin müvekkili Abdurrahmanın 20 seneden beri yedinde olduğuna ve merkûm Abdurrahman karye-i mezkûra ahâlisinden İsmail oğlu Osman timar ve i'mar için verdiği onun için şâhidim deyu bi'l-muvacehe ifade eyledi

fi 14 teşrin-i sani sene 314 (26 Kasım 1898)

Şâhid-i merkûm Mevlud, müdde’i-i ‘aleyh vekîli, müdde’i-i vekîli

Şâhidûn-u merkûmun hakkında bir diyeceği olup olmadığı müdde’i-i ‘aleyh vekîli Murtaza Efendi’den su’âl olundukda başka bir diyeceği olmadığını ifadelerini söyledikleri tahlif olmalarını talep etmekle ol vechle ber-vech-i muharrer tahlifleri icra eyledi

fi 21 teşrin-i sâni sene 314 (02 Kasım 1898)

Şâhid-i merkûm Mevlud, şâhid-i merkûm müdde’i-i ‘aleyh vekîli

Müdde’i-i ‘aleyh vekîli Murtaza Efendi yazdırmış olduğu şâhidlerden ve mezkûr Mamedikli karyesinden Ömer’in oğlu meclis-i şer’a bi’l-vurûd istişhâd olundukda fi’l-hakikât munazi’ kayıd aleyh olan bağ-ı mezkûrda suma’i derede ma’lumu’l-hudûd bağ-ı mezkûr 20 seneden beri Murtaza Efendi’nin vekîli Osman’ın yedinde olup yani zevi’l-yedleri bulunduğu bizim (..) Mustafâ merkûm Osman ve Murtaza vekîlini râzı iş bu hâzır-ı merkûm Abdi Efendi’nin vekîl-i Abdurrahman olduğunu bi’l-muvacehe eday-ı şehâdet eyledi Fi 14 teşriyn-i evvel sene 314 Şâhid-i merkûm Süleyman, müdde’i-i ‘aleyh vekîli, müdde’i-i vekîli Abdi

Şâhidan-ı merkûmandan Memur oğlu Osman dahî meclis-i şer’a hazır olup istihad olundukda Mamedikli karyesinde varid vâki’ muharreu’l-hdûd bağ-ı mezkûr 20 senedir hazır merkûm Murtaza Efendinin müvekkili Osman’ın yedinde olup zevi’l-yed nusu merkûm Osmanın ve nusu diğer hâzır-ı bi’l-meclis Abdi Efendi’nin vekîli Abdurrahman aldığına bi’l-muvacehe edâ-yı şehâdet eyledi fi 14 teşrin-i sâni sene 314 (26 Kasım 1898)

şâhid-i merkûm Mustafâ’nın oğlu Osman, müdde’i-i ‘aleyh vekîli

Şâhidan-ı merkûman huzurunda bir diyeceği olup olmadığı müdde’i-i vekîli Abdi Efendi lede’s-su’âl şâhidan- merkûmânın şehâdeti müvekkilinin olduğu bir kat daha tasdik etmek buranın 100 seneden beri örf ve a’datı bir bağın yeni demirci bedeli nusu hasılâtı olup nusu diğeri dahî mülkü sahibi aldığı a’dat-ı kadime olduğu cümlelerin ma’lumu’l-hudud mezkûr bağ-ı merkûmun yedinde demir ve i’mar için bulunduğu ifade arz edildiği gibi olan şahadet için alacağı ve müvekkilim Abdurrahmanın hem tasarruflu ve hem de zevi’l-yed külli istimâ’ olunan şâhidlerin şehâdetleriyle tebyin etmiş muarrah da’vasında tarih-i akdem olunan beyyinenin tercih edilmiş mecelle-i celilenin 1759 maddesi ahkâmında bulunmuş

olmakla vâki'a-i beyyine isbad mudda'ya müheyya bulunduğu bir malik sulhuna talib olmakda murad olunan ikrâr demekle olacağı mecelle-i mezkûrenin 1582. ahkamından bulunmuş bu cihetle dahî isbad-ı muheyye bulunduğu ve icâbından aynı taleb müdde'i-i 'aleyh vekîli Murtaza Efendi müdafa'a-i mezkûr bağı sahib olub bey' bi'l-sarf tarikiyle da'vasından vekîl-i Abdi'nin müvekkili Abdurrahmana 500 guruş bedel-i mukir terhin eylemiş ve ba'dehu tarafeyin rızasıyla 500 Guruş rehniyle beraber müvekkilim Osman'a bey'-ı kat'iyeye bey ve furht ederek ol vakitden beri müvekkilim Osman tasarruf ve temellük etmekte olub müdde'i-i 'aleyh Abdurrahman beher sene rehine mâhsüb bağı mezkûrun nusfu hissesini ahz eylemekte ise de terhinen murad ve ahz etmekle meblağa meyana karşı bir te'minat verecek olacağından ve şuhalda da müdde'i-i Abdi Efendi'nin müvekkili Abdurrahmanın makbuzatı mâhuzatını tecaviz etmiş olduğunda ol vakitden beri almış olduğu beher sene ikişer kıta' (..)bedel rehn olan 500 guruş tenzil edildikten sonra kusurunun merkûm Abdurrahman bi't-tahal müvekkilim Osman tarafına teslîmi müdde'i-i vekîli Abdi Efendi vekîli merkûm Murtaza Efendi'nin ifadelerinde kelimada tenakuz ve müdde'i-i Abdurrahman bulunduğum(..) merkûm üzere icâb-ı şer'-isini talep ederim fi 14 teşrin-i sani sene 314 (26 Kasım 1898)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli, Müdde'i-i vekîli

Müdde'i-i 'aleyh vekîli Murtaza Efendi ol müvekkilim Osmanın yirmi seneyi mutecaviz bağı mezkûra tasarruf olduğu beyânından i'baret olub şu suretle ifadesinde tenakuz olmadığından icâb-ı şer'-isini talep eyledi fi 14 teşrin-i sani sene 314 (26 Kasım 1898)

Müdde'i-i 'aleyh vekîli Murtaza, müdde'i-i vekîli Abdi

Bi'lâyı zabtdan keyfiyet musteban buyuracağı cihetle icâbı şer'-isi beyân buyrulmak üzere faziletli Müfti Efendi hazretlerine tevdi edildi

Mecelle-i celilenin 1760 ve 1673 ve 1582 mavadına tevfikeyen sensî icâb eder

Ber-mucib-i fetva tarih ve sulhu ya'ni sulha talib olanın beyyineleri tercih olanacağından müdde'i-i 'aleyh vekîl Murtaza Efendi hazır olduğu halde müdde'i-i vekîli Abdi Efendinin ol babdaki şâhidleri kimler olduğu lade's su'al mezkûr Hamra Mahallesi olduğundan hem tarih ve hem sıra cihetine Hacı Bekirzâde Hasan Ağa ve biraderi Ömer Baba ve Ali Hoca ve ayrıca sıra cihetine Hacı Bekir zâde İbrahim bin Mehmet ve Çolak oğlu Ahmed ve Ali Ağazade Yusuf ve Vasuti Mahallesinden Hacı Abdullah ve Hamra

Mahallesinden Berber Ali'nin oğlu Çakal Hüseyin ve mezkûr Vasati Mahallesinden Hacı Mustafâ Zâde küçük bey nâmur kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceğini ve bundan başka şahidi olmayub ve mevcut olanlarıyla e'l-yevm istimâ' edeceğini beyânla zabt olundu fi 21 teşrin-i sâni sene 314 (03 Aralık 1898)

Vekîli müdde'i-i 'aleyh Murtaza, vekîli müdde'i-i Abdi

Şâhidunûn-u merkûmundan misli Ağazâde Yusuf meclis-i şer'a bi'l-vurûd eseri'l-istişhâd ve fi'l-hakikât bağı mâhdudu mezkûru yirmi seneden beri Abdi Efendinin müvekkili Abdurrahman mutassarıfı olub vasi merkûm Abdurrahmanın ayali Fatma yedinde kaldığı bi'l-muvacehe şehâdet eyledi fi 21 teşrin-i sâni sene 314 (03 Aralık 1898)

Şâhidun-u merkûmundan Çolak oğlu Ahmed meclis-i sar'a bi'l-vurûd 25- 30 seneden beri Abdi Efendinin müvekkili Abdurrahman mutasarrıf olub ve merkûm Abdurrahmanın oyalı Fatma yedinde kaldığı bi'l-muvacehe şehâdet eyledi

fi 21 teşrin-i sâni sene 314 (03 Aralık 1898)

Şâhid merkûm Ahmed, müdde'i-i 'aleyh vekîli, müdde'i-i vekîli

Şâhidun-u merkûmundan Ali Hoca ve Osman baba dahî meclis-i şer'a bi'l-vurûd lede's-iştihad fi'l-hakikât bağı mâhdud-u mezkûr bunan yedi mâh mukaddem eski han Muhadikli karylü Osman merkûm Abdurrahman'ın 1700 gurusu vermedi bu bağı bankaya koyacağım bana terk ettirdi merkûm Abdurrahman dahî râzı olmadığına bi'l-muvacehe edâ-yı şehâdetle ve merkûm Ali Hoca divân-ı Rabbu'l-â'leminde bu bağda Abdurrahmanın deyu ifade eyledi Fi 21 teşrin-i sâni sene 314 (03 Aralık 1898)

Şâhid Osman baba, şâhid-i merkûm Ali Hoca, müdde'i-i vekîli, müdde'i-i vekîli

İstima' olunan şâhidun-ı merkûmân haklarında bir diyeceği olub olmadığı müdde'i-i vekîli Murtaza Efendi ve da'vaları vekîli Efendi iddia'sına elli senede bağı mezkûr müvekkili Abdurrahman'ın mülkü olduğu beyânında i'barete olub şâhidleri şehâdeti ise bağı mezkûr merkûm Abdurrahman'ın ayali Fatma'nın olub vefatıyla mâhdumuna intikâl ettiğini söylemeleriyle şu hâl şehâdetle da'va meyanında cihetle kabul edilmeyeceği taleb ve müvekkilim Osman mücerred vef'i-i muza'f için 700 gurusu şu da'vadan vazgeç deyu

müdde'ye ise mecelle-i celilenin ahkamına tevfiklen müvekkilimin hukukunu tevdi edilmesini beyân eylerim Müdde'-i-i 'aleyh vekîli

77-1 Devam

Müdde'-i-i vekîl-i Abdi Efendi dahî bağ-ı mezkûr müvekkilimin 25 seneden mütevacizina tasarrıf olduğu sabit ayali Fatma yirmi sene akdem vefat edüb verâseti dahî müvekkilimin sulbi kebir oğlu Süleyman'a münhasıra olduğu vereseden birinin bir da'vada ba'de'-ş-şehâde hükm ettirdiği diğere vereseğe şumul olduğu için merkûm Süleyman vekâletim var ise bu ciheti için ismi tasrih edilmedi ve mezbûrenin hayatında dahî kezâ müvekkilim Abdi tasarrıf olub vekîl efendi bu babdaki müdafa'asının müdafa'e-i-i şer'-i şerîf-in bulunmadığı ve sulh cihetine ifadesi def'-i münaza'aya aslen müşabihi olmayub merkûm Osman'ın mutlaka talibi olunduğu şehâdet i'barete bulunmuş olmakla bu cihetle müdafa'asının dahî müdafa'a olmadığı beyân eyledi Vekîl-i müdde'-i-i

Ber mucib-i fetvâ-yı şerîf tarih ve sulh buyneleri istimâ' olmakla ol vecihle şer'an mua'mele-i muktazi zımında faziletli müfti efendi hazretlerine tevdi' edildi

Fi 28 kanunu-u evvel sene 314 (09 Ocak 1899)

Bağ-ı mezkûrun sulha talib olduğu beyyine â'dile ile tebliğ edildiği def'-i da'vaya kâfi

79-1 Okunmuyor

Bu belgenin mürekkebi tahrib olduğu için okunmuyor

79-2 Okunmuyor

Bu belgenin mürekkebi tahrib olduğu için okunmuyor

80-1 Talâk

Behisni Kazâsı'na tâbi' Burunçayır karyesi sâkinlerinden Ahmed Çavuş oğlu Osman nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûr sâkinlerinden ve hâlea taht-ı indinde bulunan Fatma bint-i Kel Ali muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'nî'l-merâm edüb mezbûre Fatma olduğu halde bir sene-i mütevacizinden beri merkûm Kel Ali hânesinde olduğundan hâneme gelmeğe râğbet

imtina' eylediği cihetle mezbûreyi tarafıma teslîmi için kendisüne tenbih-i şer'-i olunmak muradımdır dedikde mezbûre Fatma dahî cevâbında zevcim merkûm Osman ile meyanemizde hüsn-ü mua'şeret olunmakda iken merkûmun kar ve sa'nat ittihat etmiş olduğu kumar ve buna mumasil lu'bat-ı sâ'ire beni ma'zur (..) eyledi bundan sonra bukur ile meluf ve meşgul olur isem zevcem Fatma benden talak selase ile boş olsun deyu şart ve yemin ettiğinden kaç gün sonra merkûm zevcim Osman Urfa'ya gitmekte iken aşnâ-yı rahda kumar oynadığı ve ba'dehu karye-i mezkûr ahâlisinden Aziz nâm kimesnelerin cüzdanı âhz ve sırkâat etmekde iken karye-i mezkûr sâkinlerinden Ahmed oğlu Gaffar ve İsmail oğlu Ayzaz nâmun kimesneler taraflarından der dest olundukda keyfiyet-i merkûm Azize haber vermeleri için kendilerine iki çeki barut ve iki çeki saçma va'ad edüb ve vermez isem zevcem yedimde talak-ı selase ile boş olsun deyu yine şart ve bu vechle mu'ehheren markumlara cevâb verdiğini ve esas maddeden ma'lumât ve meşhudâtları bulunan ve Urfa'ya giderken kumar oynadığını şemdin oğlu Murtaza ve Tutlu Mehmed oğlu Yusuf ve Derviş Ali ve Topal Hasan'ın oğlu Murtaza ve kumar oynadığı üzere şart ettiğine mezkûr Burun Çayır Karyesinden Hafız oğlu Ali ve Şemunin oğlu Murtaza şâhid olub merkûm Osmandan bu vechle boş olduğunu anladığım cihetle Pederimin hânesini arâm etmediğim merkûm Osman borcundan bana izhar-ı kurh ve a'davet ederek bir kıta' istida' etmiş pederimin asla ve kata' medheli olmayub iki def'a cariyeleri boşadığını haber aldığım kendisini terk ederek Pederim hânesine geldim ve merkûm zevcimin hakkında olan eza ve cefasına haber ve tehammülüm kalmayub kendisinden ümiyetim muhtesab bulunmuş olmağla zevci merkûm Osman ita'at etmeyeceği beyân etmekle merkûm Osman dahî kumar oynâmdığını ve merkûm Aziz'in cüzdanını çalub olanlara dahî şart etmediği dâfi'ân beyânla mezbûre Fatma'dan yazderesin olduğu şâhidlerle derece-i (..)isâl ettireceğini ve bunlardan başka şâhidi olmayub nihayet on güne kadar getirub istimâ' ettireceği beyân tmekle zabt olundu fi 3 kanun-u evvel sene 314 (15 Aralık 1898)

mezbûre isbadından izhâr-ı a'kdle merkûm Osman tahlif edildi

müdde'i-i 'aleyh Fatma, müdde'i-i Osman

80-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsının Meydan Mahallesi sâkinlerinden ve zât-ı mahalle-i mezkûreden Emine bin Said Efendi ve Tevfik Bin Murtaza Efendi ta'rifleriyle ma'rife olan Hatice bint-i Ahmed nâm kimesene nefsi kasabasının Hristiyan Mahallesinden Habib veled-i Naum

muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb zevci sabıklı Hacı Musa'dan irsen da'vâsından dolayı Hamra Mahallesinden Hafız oğulları Mehmed ve Mustafâ ile merkûm irse dâ'ir zevc-i lâhıkı mezbûr Mehmed'de olan bin guruş mihr alacağı dahî muhakeme ve muhasamaya ve ikame-i şuhûd ve istimâ'a ve tahlif ve istihlafa ve tebliğ ve tebliğine ve imzasıyla evrak takdime ve istinaf ve i'tiraz ve temyiz vaz'-ı haciz fekkine ve'l-hâsıl husûsu mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesin işbu merkûm Habib Efendi tarafımdan vekîl ve nâ'ib-i munâb ve nasb ve ta'yin eyledim dedikde oldahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifâyı merasimi kemâ yenbeği edâya te'ahhüd ve iltizâm etmekle zabt olundu fi kanun-u evvel sene 314 Ayın hangi günü olduğu belirtilmemiş

şâhid-i merkûm Tevfik, şâhid-i merkûm Ahmed, vekîli merkûm, müvekkili mezbûre Hadice

81-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın Vusta Mahallesi sâkinlerinden müteveffâ Emra oğlu Mehmed'in mâhdumu Hamzanın zevce-i merkûmesi Ümmü bint-i Molla Veli'nin ba-hiccet-i şer'-iyye Meydan Mahallesi sâkinlerinden vekîli merkûm Molla Velizâde Hacı İbrahim Efendi bin Molla Veli nâm kimesne kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesinden ma' kud meclis-i şer-i şerîf-i enverde müvekkilesinin kayın pederi Emra oğlu Müteveffâ Mehmed'e mihr-i mu'accel ve mü'eccel cihetinden 1815 guruş matlubatı olub kîbbe'l-âhz ve'l-istifa vefat etmekle verâseti sulbi kebir oğlu Hacı Abdullah ile Sulbiye-i kebir kızı Ayşe ve zevce-i menkuha-i metrukası Hesna bint-i Balu ve Sulbi kebir oğlu Hamza ve Sulbiye-i kebir kızı Fatma'ya münhasıra oldukdan sonra meblağ-ı mezbûrun müteveffâ-yı merkûmun olan terekesinden vaz'iu'l-yed bulunan verese-i mezbûrundan Hacı Abdullah ve Ayşe'ye usulen da'vetiye mâharında gönderilmiş ise de icâbet etmediklerinden merkûmanın her vechle hükümü muhafazaya muktedir bulunan (..) mulazimlerinden Murtaza Efendi bin Mustafâ vekîl-i musahhar ta'in edilerek mûmâ ileyh Hacı İbrahim Efendi vekîl Efendi muvacehesinde müvekkilesi Ümmü hanım peder muteveffi Emra oğlu Mehmede mihr-i mu'accel ve mü'eccel cihetinden 1815 guruş alacak olduğundan muteveffâ-yı merkûmun terekesine vazi'ul-yed bunlardan tahsili talep ve iddia eyledi vekîl-i merkûm Murtaza Efendi dahî müvekkil ve müvekkil-i merkûmun mevrus ve pederleri Emra oğlu Mehmed'in vekîli Efendi'nin müvekkili Ahmed'i gerek mehir ve gerek sâ'ir cihetinden bir gün zemeni olmadığı gibi öyle bir dahî (..) müsebbet ibraz eylemesini talep etmekle vekîli müma ileyh Hacı İbrahim Efendi dahî bir kıta' sened ibraz eylemek lede'n-nazar 1300 senesi şehr-i eylülün ibtidasından i'tibaren ber vech-i bilâ yalnız

1815 guruş ve Molla Veli'nin kerimesi Ümmü yedinden ahz eyledim meblağ-ı mezbûre mübadele Vusta Mahallesinde kezâ mülküm olan bir bab şehir haremi rehine verdim va'di hânemde meblağ-ı mezbûratı te'diye eylediğim halde hâne-i mezkûru geri terk eylemek üzere iş bu bir kıta' duyun-u senedim yedlerinde i'ta kılındı i'baratını havi fi 1 Eylül sene 300 tarihli vezir-i şuhudu'l-mâl Molla Velizâde Süleyman ve Terasmi Ağazâde Ahmed ve Emirzâde Hamza imza ve mühriyle mamzi ve memhur müretteb Emirzâde Mehmed imzâ ve mühürleriyle memhür sened hâvi olduğu gibi görülmüş üzere sened-i mübriz mezkûrun zirde mevzu' Efendi mühür müvekkil-i mevrusları müteveffâ Mehmed'i olmadıkları vekîl Efendi bu babdaki iddi'asını şer'an derece-i subuta isâl eylemesini müdafa'a etmekle münderic sened-i ceridesindeki memhur mühür müteveffâ Mehmed'in olduğu derece-i subuta isâl ettirilmesi vekîl Efendi'den su'âl olundukda şuhudla isbad edeceğini şuhudu dahî Meydan Mahallesi'nden Molla Veli Süleyman ve Vasati Mahallesinden Zeki Ağazâde Ahmed Ağa ve mezkûr Meydan Mahallesinden Molla zâde Mehmed ile isbad edeceğini ve daha şâhidi var ise de icâb-ı hâlinde yazdırdığını beyân etmekle zabt Fi 22 Kanun-u evvel sene 314 (03 Ocak 1899)

Vekîl-i musahhar, vekîl-i Hacı

Şâhidun-ı merkûmandan Molla Veli oğulları Süleyman ve Mehmed meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakikât Emra oğlu müteveffâ Mehmed oğlu Hamza'ya Molla Velinin kerimesi Ümmü (..) ettikde 1650 guruş mezbûrenin mihr-i mu'accel ve mü'accel cihetinden borçlu olub mu'ahheren yani (..) sonra parayı da verdikleri müteahhid olarak onbir gün murunda bakiyi vermediğinden 165 guruş faiz koyarak 1850 guruş bir kıta' sened verub ve sened eğer memhur olan mühür müteveffâ-yı Emra oğlu Mehmed'in olduğunu ve meblağ-ı mezkûr mübadele Vusta Mahallesinde vâki' bir bab şehir hânesi terhin eylediklerinde münderecatı senede bu vechle onun için şâhidleriz deyu bi'l-muvacehe edâ-yı şhadeet eylediler fi 23 Kanun-u evvel sene 314 (04 Ocak 1899)

Şâhid-i merkûm Mehmed, Şâhid-i merkûm Süleyman, Vekîl-i Mehmed merkûm, vekîl-i merkûm İbrahim

İstima' olunan şâhidan haklarında bir diyeceği olub olmadığı vekîl-i Murtaza ve Mehmed'den lede's-su'âl şâhidlerin bir diyeceği olmayub (..) olmakla usulen terekelerini talep eyledi

Vekîl Mehmed merkûm

82-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni kzasının nefsi-i kasaba mahallatından Kâhta Mahallesi sâkinlerinden Cabut oğlu Mustafâ bin Hacı Mehmed'in mutasarrif olduğu Mahalle-i mezkûrede vâki' işbu mâhale istida'da muharreru'l-hudud ve'l-mebâni fevkâni ve tahtani taht-ı tasarrıfımda olan bir bab şehir hânesini Meydan Mahallesi sâkinlerinden Veli Ağazâde Mustafâ Ağa 1200 guruş bedel mukabelesinde medfu' ve makbuzu bey' ve furht edüb ve ol ruhsat-ı mua'mele-i ferağ kat'isini icra ve takrîre merkûm Mustafâ'nın oğlu hazır- bi'l-meclis Hacı Mehmed tarafından vekîl ve nâ'ib-i münab nasb ve ta'yin eyledim mezkûr Kâhta Mahallesi ahâlisinden Sadırbaşzâde Hacı Ahmed ve Hacı Kasım Mahallesi sâkinlerinden Kaçak Hacıoğlu Mehmed Efendi nâm kimesne şehâdetleri sabit ve subute vekâletine hükm-ü şer'-i lahik olduğu bi't-taleb ketb olundu Fi 25 Kanun-u evvel sene 314 (06 Ocak 1899)

Diğer şâhid-i merkûm Mehmed Efendi, Şâhid-i merkûm Hacı Ahmed, Meydan Mahallesinden Mollazâde, Kâhta Mahallesinden Hacı oğlu Hacı Mehmed

83-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Çoban Karyesi sâkinlerinden Gülistan bint-i Bekir nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde ma' kud meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlisinden Ali oğlu Esed muvacehesinde takrîr-i kelâm edüb merkûm Esed kendisini tatlik ettiği cihetle mihr-i mu'accel ve mu'eccel cihetinden zimmetinde 100 guruş alacağı olduğundan tahsille tarafıma teslîmi iddi'a merkûm dahî cevâbında mezbûraya uçyüz guruş mihrinden baki olduğunu ikrârla fakat mablağ-ı mezkûr tamamen ve kâmilen mezbûraya ifâ ettiğinden zimmetinde kalmadığı beyânla mezbûra dahî meblağ-ı mezkûrdan 200 guruşunu alub 100 guruşu hala olmayub zimmetinde bâki ettiğini beyân eyledi müdde'-i-i 'aleyh merkûm Esed'in def'ine mutaik beyyine talep olundukda Mustafâ'nın oğlu Yusuf Çavuş ve matar'ın oğlu Mustafâ ve Celilin oğlu Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle isbad edeceğine bunlardan başka şâhidi olmayub ve iki günden şâhidleri götürüleceğini beyân

Fi 24 Kanun-u Evvel sene 314 (05 Ocak 1899)

Müdde'-i-i 'aleyh merkûm Esed, Müddeiye

Müdde’i-i ‘aleyh merkûm meblağ-ı mezkûru bundan iki sene evvel yaz mevsiminde hânesine gönderdiği mezbûrenin mihrine mukabil 150 guruş bir maşı merkeb ve 50 guruşa da bir teşt

âhidanı-ı merkûman ber nehc-i şer’-i edâ-yı şehâdet etmişler ise de merkûman için gerek zatlarına ve gerek şehâdetleriyle bir diyeceği olub olmadığı mezbûradan su’âl olundukda Yusuf Çavuşun müteveffâ zevci Kara Mehmedle a’daveti olduğunu ve diğer şâhid Mustafâ’nın dahî kendisiyle a’devet-i dünyevi olduğunu Çoban Karyesinden Mehmed’in oğlu İbrahim ve sotuk oğlu Ali’nin oğlu Ali ve Çelik’in oğlu Ali ve Kasımın oğlu Allav ve kürt Mustafâ nâm kimesneler isbad edeceğini ve Pazartesi götürüb istimâ’ edeceğini beyân eyledi

83–2 Miras Da’vâsı ve Mirastan Hisse Talebi

Behisni Kazâsı’nın Meydan Mahallesi sâkinlerinden ve mülkü şahâne mirlivâlarından iken bundan akdem vefat eden Abdulkadir bin Ömer bey nâm müteveffânın verâset-i zevcâtı menkuhât metrukeleri Kadriye Hanım bint-i Abdullah ve Hafıza Hanım bint-i Abdullah ve sulbi kebir oğulları Ömer ve Rıza ve Kenan beylerle sulbiye-i kebir kızı Hanife Hanımla sagire Vasfiye ve Seher’e munhasıra olub bi’l-ihbâr i’nde’ş-şer’-il- enver zâhir ve nümayan oldukdan sonra verese-i mezbûrundan müma ileyhuma Ömer ve Kenan beyler mezkûr mâhkeme-i şer’-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer’-i şerîf-i enverde hâla kazâ-yı mezkûr mal müdürü Efendi veled-i salabet muvacehesinde pderimiz ve mevrusumuz müteveffâ-yı Hacı Abdulkadir Paşanın geçen 313 kanun-u sâni ma’aş olan hâzır-ı merkûm 27 günlük ma’aş 2360 guruş mal sandıkına olub vefatla mukalaba edilmiş ise de ifasında imtina’ etmekde bulunduğundan meblağ-ı mezbûrun tarafımıza teslim-i müma ileyh müdür efendiye tenbih olunması bi’l-verase muradımızdır dediklerinde husus cevâblarında ol mikdar istihkak-ı ikrârla müdda’yanın müteveffâ-yı müma ileyhın varisleri olduklarını inkar etmesi üzerine müddeiyandan ber-vech-i iddiâsına mutabık beyyine taleb olundukda Meydan Mahallesi sâkinlerinden Kereşcizâde Hacı Şeyh Efendi ve Mâhmudun oğlu kimesneler şehâdetleriyle isbad edeceğini beyânla şâhidanı-ı merkûmân meclis-i şer’a hazırân olub istişhâd fi’l-hakikât iş bu hâzır-ı bi’l-meclis Ömer ve Kuru Beyler müteveffâ-yı merkûm Hacı Abdulkâdir Paşa’nın sulbi kebir oğulları onun için şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu bi’l-muvacehe edâ-yı şehâdet etmeleriyle şâhidân-ı merkûmânın zâtlarına bir diyeceği olub olmadığı müdür mumâ ileyhden lede’s-su’âl bir diyeceği olmadığı beyân eyledi

Şâhid-i merkûm Murasa, Şâhid-i merkûm Hacı Şeyh, Müdde’i-i ‘aleyh merkûm Mustafâ Müdde’i-i merkûm Kenan

84-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Meydan Mahallesi ahâlisinden Sakallı Hacızâde Turan Ağa bin Hacı nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezkûr Meydan Mahallesi sâkinlerinden Şeyhzâde Efendi ibn-i Hacı Yusuf mâhzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan mukaddem vefat eden bin Hacı Mustafâ'nın kaffe-i emvâli menkule ve gayr-ı menkulesiyle nakid ve sâ'ireyi vazî'u'l-yed bulunan biraderlerim Hacı Mustafâ ve Molla Hasan nâm kimesnelere ve sâ'ir eşhasında bulunan matlubatı zimem-i nasda bulunan sened hissesi mikdarını talep ve da'vaya varisen dafi'olan zimem-i nasda ve alacağını istihsali mâhakim â'idisine iddi'aya ve baki kalan ve bilasında mutasarrıf olduğu emlak ve arazilerine vuku' bulan müdahale ve mu'arazanın men' ve zimmet-i cihetleriyle bi'l-icâb a'leyhlerine vuku' bulacak sulh ve ceza da'valarının mâhakim-i şer'-iye da'vasında müdafa'a ve muhakeme ve muhacumaya ve tahlif ve istihlafa ve redd-i a'za ve iştika-yı a'ni'l-mâhakim ve i'tiraza el-gayr ve i'ade-i muhakemeye ve hükm-ü gıyabi talebiyle ve imzasıyla evrak takdimiyle i'tirazata ve vaz'-ı hacz ve fekkine ve tebliğ ve teliğine ve ikâme-i şuhud ve istimâ' ve'l-hâsıl husus-u mezkûrelerin tevekkif olduğu umurun külliyesi ifâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Hacı Hasan Efendi'yi tarafımdan vekâlet-ia'mme-i sahiha-i şer'-iye ile vekîl ve nâ'ib-i münâb nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî ber vechi muharrer vekâlet-i mezbûreyi kabul ve hizmet-i lazimesin kemâ yenbeği edaya teahhüd ve iltizam ve biraderi Hacı Mustafâ'nın vekâlet-i umumiyesinden bi't-terazi istinâf etmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu

Fi 15 Kanun-u sani sene 314 (27 Ocak 1899)

85-1 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın kuralarından Sofran karyesi ahâlilerinden Kayserzâde İbrahim ve Mustafâ ile kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hamra Mahallesi ahâlisinden Luzûmizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb Kazâ-yı mezkûrun Meydan Mahallesi ahâlisinden Hacı Kahya oğlu Hüseyin bin Mehmed'in aleyhimizde ikame eylediği alacak da'vâsıyla kazâmıza tâbi' kuralardan ile meyanemizde vuku' bulan alacak şirket ve iltizâmet varise ve'l-hâsıl aleyhimizde vuku' bulan da'va â'id olan muhakeme-i şer'-iye ve nizamiye ve ceza da'irelerinde müdde'i-i ve müdde'i-i 'aleyh sıfatla muhakemeye ve muharamaya tebliğ ve tebliğe ve hacz ve fekkine ikâme-i şuhud ve istimâ'a tahlif ve istihlafa ve redd-i a'za ve iştikâ-

yı a'ni'l-hükkam ve imzasıyla her dürlü evrakı takdime ahz ve kabz sulh ve ceza i'ade-i muhakeme i'tiraz a'le'l-hükkâm istinaf ve temyiz ve komisyon nasb ve ta'yinle ve ceza â'id-i muhakeme lerin kezâ icrasına ve'l-hâsıl husus-u mezkûrelerin mütevekkif olduğu umurların külliyesini ifâya hâzır-ı merkûm Abdi Efendi'ye vekîl ve nâ'ib-i münab nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî vekâlet-i mezkûru kabul ve edâ-yı merasimini ifâ müteahhid olmakla zabt olundu Fi 16 Kanun-u Evvel sene 314 (28 Ocak 1899)

86-1 Vekîl Ta'yîni

Ma'muretu'l-aziz vilayet-i celilesi dâhilinde Malatya sancağına tâbi Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabaMahallatından Meydan Mahallesi ahâlisinden Karabağzâde Hacı Mustafâ Ağa bin Hacı Mustafâ nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde Hamra Mahallesi ahâlisinden Luzûmi Efendizâde Abdi Efendi muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan mukaddem vefat eden Pederim Hacı Mustafâ'nın kaffe-i emvâli menkule ve gayr-ı menkulesiyle nakid ve sâ'ire bulunan hisse-i mebi'-i şer'-iye pederim Hacı Turan tarafından müdahale etmekle merkûm Hacı Turan ile sâ'ir aşhasda buluna matlubat vakia'sının hissesi mikdarını talep ve da'vaya irsen ve nefsen varisi olan zimem-i nasda bulunan duyunât ve alacağıının istihsâl ve münderecâtına ve bâ tapu ve bilâsına mevkuf olduğu emlak ve arazilerine vuku' bulan müdahale ve muarazanın men' ve def'i hususlarıyla bi'l-icâb ve a'leyhimde vuku' bulacak sulh ve ceza da'valarının mâhâkim-i â'idesinde muhakeme ve muhasame tahlif ve istihlafa ve redd-i a'za ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkam ve i'tirzi'l-gayr ve i'ade-i muhakeme ve hükm-ü gıyabi talebine ve imzasıyla evrak-i takdimine i'tirazata vaz'-ı hacz ve fekkine ve tebliğ ve tebliğe ve ikâme-i şuhud ve isrima' ve'l-hasıl husus-u mezkûrların mütevekkif olduğu umurun külliyesi ibka ve işbu hâzır-ı bi'l-meclis Abdi Efendi tarafından vekâlet-i u'mumiye sahiha-i şer'-iye ile vekîl ve nâ'ib-i münab nasb eyledi ve sabık vekîlim olan Hacı Hasan Efendi'yi dahî a'zıl ettim dedikde mumâ ileyh Abdi Efendi dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifâ-yı merasimini kemâ yenbeği edâye te'ahhüd etmekle zabt olundu fi 17 Kanun-u sani sene 314 (29 Ocak 1899)

Vekîl-i mumâ ileyh, müvekkil-i merkûm

87-1 Mescide Mülk Bağışı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasabamahallatından Kaffe Mahallesi ahâlisinden ve teba'i devlet-i aliyenin İslâm milletinden Kuru Kafa oğlu Hafız Yusuf İbn-i Mustafâ bin Hacı Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesine mahsûs odada makûd-meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Meydan Mahallesi Kâ'in Halil Ağa mescidinin banis mumâ ileyh müvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb mezkûr Kaffe Mahallesi'nde kâ'in bir taraftan Hacı Molla'nın oğlu Hacı Mustafâ ve Ekmekci ve bir tarafı gül baba hâneleri ve tarîk-i âmm ile mâhdud ve mu'ayyen dedimizde şira'en müstakil malım ve mülküm olan fevkani ve tahtani yedi gözden i'barett ve bir mikdarca müştemel bir bab mülkü menzili bi-cümlete'l-tevâli ve'l-lavâhik mescid-i mezkûra vakf-ı sahih ile vakf eyledim ba'de menzil-i mezkûrda benim asla a'laka ve medhalim kalmayub mescid-i mezkûr vakfi olmuşdur dedikde gibbe't-tasdiki'ş-şer'-i mâ-vaka'bi't-taleb ketb ve olundu olundu fi 19 Kanun-u Sani sene 314 (31 Ocak 1899)

Halil Ağazade Halil Ağa, Hafız

Bi'l-edâ muharrer olan mevzu' imza ve alınan takrîr huzurumuzla icra kılındığı tasdik Hacı Ali zâde

88-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Erkenik Karyesi sâkinlerinden Rabia bint-i Osman nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde ma'kud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlisinden Bekir bin Molla Ali muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb oğlum müteveffâ-yı Halil İbrahim hâl-i hayatında merkûm Bekir'e 200 gurus verub kıbbe'l-âhz ve'l-istifa vefat etmekle meblağ-ı mezbûr hasran bana mevrus olmakla meblağ-ı ma'lumanın hâzır-ı merkûmdan tahsille tarafıma teslim-i muradımdır dedikde ol dahî cevâbında müteveffâ-yı merkûm Mehmed Halil İbrahim zimmetinde olmadığından isbad eyler ise de bir diyeceği olmayacağı beyânla Medine-i mezbûrede ber-vech-i muharrer iddi'a mutabık beyyine taleb olundukda karye-i mezkûre sâkinlerinden Bekir Kehya ve Reşidin oğlu Ömer ve Kutucu oğlunun oğlu Hallav nâm kimesnelere isbad edeceğini ve daha fazla geldiklerini beyân vereceği ve on güne değin şahidlerini götürüb istimâ' ettireceğini beyân eyledi Fi 4 Şubat sene 314 (16 Şubat 1899)

Müdde'i-i 'aleyh Bekir bin Molla Ali, müddeiye mezbûre Rabia

88-2 Vekîl Ta'yîni

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Vusta Mahallesi sâkinlerinden Sarıhacızâde Hacı Mehmed Efendi bin Bekir Efendi nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde ma'kud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Meydan Mahallesi ahâlisinden Şeyhzâde Hacı Efendi bin Hacı Yusuf muvacehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb Kazâ-yı mezkûre tâbi' Belviran Karyesi ahâlisinden İsmail Bey bin Ali Bey tahsilatı alınan ve terekât-ı sâ'iresinde iki kıta' i'lâm mucibince mâhkum matlubatta medyun-u merkûmlardan ve vefat edenler var ise varislerinden talep ve da'va ve muhakem ve muhasama ve tebliğ ve tebliğe ve tahlif ve tahlife ve ikame-i şuhud ve istimâ' ve imzasıyla evrak ve takdimle vaz'-ı hacz ve fekkine ve i'ade-i muhakeme ve i'tiraz a'lel-hükm ve i'tiraze'l-gayr ve lede'l-icâb-ı redd-i a'za ve iştikâ-yı a'ni'l-hükkam ve'l-hâsıl ahz ve kabza ve sulh ve ibradan gayr-i hususu mezkûrun mütevekkif olduğu umurun külliyesi ifâya işbu hâzır-ı bi'l-meclis Hacı Hasan Efendi'yi tarafımdan vekîl nâ'ib-i münab nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol dahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve ifaya merasimini icra ve te'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ-vaka' bi't-taleb' ketb ve imla olundu Fi 6 Şubat sene 314 (18 Şubat 1899)

Vekîl şeyhzâde, müvekkili merkûm

90-1 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî

Behisni Kazâsı'na tâbi' Kızılay Karyesi sâkinlerinden Fatma bint-i Fuzûl Mehmed nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlisinden Balkarlı oğlu Ahmed bin Mustafâ muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan üç sene evvel dem hayz görüb â'kile ve balığa olduğumda karyemizde ve sâ'ir mâhalde nikâhlım ve nişanlım dahî olmadığından merkûm Ahmed'e nefsimi tezvic ve tenkih etmek muradım olub merkûmu her vecihle nefsimi lâ'ik ve mütekafi gördüğümde ve zâten evvela merkûm Ahmed'in nişanlım olduğundan hânesine varub merkûmubi'l-istishâb veli-eceli'l-a'kd ve'n-nikâh ve hükümet-i seniyyeye gelurken vakt-i akşam olduğu için karyeli cidar Mâl Pınarı karyesinde varub orada 801 guruş mihr-i mu'accel ve mü'accel tesmiyesiyle tarafımdan merkûm Ahmed'e nikâhımın a'kdi için mezkûr Behisni'nin Kaffe Mahallesi'nden Bedrik oğlu Bakire mezkûr Malpınar karyelu Allav'ın oğlu Allav huzurlarıyla vekâletimi de verub şerîf-in oğlu Molla Mustafâ dahî nikâhımızı a'kd eylediğinde luzûm gelen emr-i nâmenin i'tasıyla icâb-ı şer'-isinin icrası

matlubumdur dedikde merkûm Ahmed dahî cevâbında ber-vechi muharrer mezbûrânın ifadesini vechen tahakkuk ve tasdik etmeğın zabt olundu Fi 7 Şubat sene 314 (19 Şubat 1899)

Merkûm Ahmed bin Mustafâ, mezbûre Fatma bint-i Mehmed

90-2 Nikâh A'kdi Tescili

Behisni Kazâsı'nın Kızılay karyesi ahâlisinden Ahmed bin Bulagarlıoğlu Mustafâ ile Fatma bint-i Fuzul Mehmed hazır oldukları halde mezbûre ve merkûm tekrar istingah-ı madde eyledikde ise her ikisi birlikde hükümet-i seniyyeye gelmekte iken esnâ-yı râhde Hısn-ı Mansur Kazâsı'nın Mal Pınar karyesinde 850 guruş mihri tesmiyesiyle merkûm tarafından mezkûr Mal Pınar karyesinin muhtarı Hallav vekîl olub vekâletine dâ'ir karye-i mezkûreli İbo ve Hassav ve mezbûre tarafından Behisnili Kaffe Mahalleli Bizikoğlu Bekir vekâletine dahî şâhid Allav'ın oğlu Allav ve Ömer'in oğlu İbiş ve Şerîf'in oğlu Molla Mustafâ dahî nikâhı a'kd ettiğini her ikisinin ifade ve taht-ı ikrârlarında ve mehr-i mü'accel ve mu'accel bulunması üzerine mezbûrân vekâlet eden Bizikoğlu Bekir meclis-işer'a hazırân olub istişhâd olundukda fi'l-hakikât mezbûre Fatma tarafından merkûm Ahmed nikâhları a'kd-i için mezbûre kendini Allav'ın oğlu Allav ve Ömer oğlu İbiş huzurlarında vekîl edüb ve kendüsüne dahî bi'l-ve kale merkûm tarafından vekîli Hallav Kehya ile İbo ve Hassav dahî merkûm Ahmed'in vekâletine şâhid oldukları hâlde akşam üzeri Şerîf-in oğlu Molla Mustafâ nikâhların a'kd eyledi ve merkûm Allav'ın oğlu Allav dahî hazır olarak da ifadesinde Türkçe bilmediği cihetle tahlifi bi'l-icra tercüman ta'yin edilen mezkûr Kızılay karyesi ahâlisinden Mâhmud'un oğlu Seydi bin Mâhmud vasıtasıyla istişhâd olundukda kız tarafından Behisnili Bizik'in oğlu Bekir'e mezbûre bi'r-rıza vekîl edüb vekâletine dahî merkûm Allav şâhid olarak Şerîf'in oğlu Molla Mustafâ 850 guruş mihr-i müsemmasıyla ve oğlan tarafından dahî Hallav Kehya vekîl olub ol vechle meclis-i ma'kudda hazır olduğu hâlde ber vech-i muharrer a'kdı icra edildiğine onun için şâhid ve şehâdet dahieyledi merkûm tercüman Seydi ifade eyledi diğer şâhid-i merkûm Mâhmud'un oğlu İbiş dahî Türkçe bilmediğinden kezâ merkûm Seydi tercüman ka'yin ve ba'de't tahlif alınan bi'l-vasıta ifadesinde mezbûr Fatma bi'r-rıza huzuruyla ve Kaffeli Bizik'in oğlu Bekire verub ve oğlan tarafından dahî Hallav vekîl olarak oğlan dahî hazır olduğu halde akşam üzeri 850 guruş mehrin Şerîf'in oğlu Mustafâ a'kd-i nikâh ettiğini ve kendusu dahî meclis-i a'kdde mevcut bulunduğu merkûm tercüman Seydi mezbûr İbiş'in ifadesini bu vechle bu hususa onun için şâhid ve şehâdet dahî eylediğini bi'l-vasıta beyân eyledi

91-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Karalar aşireti ahâlisinden bundan iki sene akdem vefat eden Meru Mustafâ bin Gezer nâm müteveffânın verâseti zevce-i verâset-i menkuhâ-i Saliha bint-i Receb ile sulbi sağır oğulları murtaza ve Selman ile sulbiye-i kebire kızı Elif ve sağire kızı Satı ve Fatma'ya münahasıra olduğu bi'l-ihbar i'nde'ş-şer'-i'l-enver zahir ve nümâyân olunduktan sonra sağırın-ı mezbûrunun vakt-i rüşd ve sedadlarına değin tesviye-i umurlarına rü'yet kıbel-i şer'-i şerîf nasb ve ta'yin edilen fi 23 Muharrem sene 314 ve 90 numaralı hiccet-i şer'-iye mucibiyle vasileri ammileri aşiret-i mezkûr ahâlisinden Gezeroğlu Hüseyin bin Gezer nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makud-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde aşiret-i mezkûre ahâlisinden Hüseyin Ağa oğlu Ali Bey bin Hüseyin nâm kimesneler vasileri bulunduğu mezbûrânın müteveffâya Gezerli'ye intikal beş on beş a'det lirayı Osmanî karz-ı matlubâtları olub taleb defa'tla taleb etmiş ise ifasında muhalefet bulunduğunda celble meblağ-ı mezbûrun tahsil ve tarafıma teslîmi bi'l-vesaye deyu da'va etmeği üzerine merkûme usulen tekrar da'vetiye varakası irsâl ve tebliğ ettirilmiş ise de icâbet etmediği hakkı dahî muhafaza zımında vekîl-i musahhar ta'yin edilen erbab-ı iktidardan Mustafâ Efendi bin Mustafâ muvacehesinde da'vâ ve takrîr-i kelim edüb vasileri bulunduğum mezbûrenin mevrus ve pederleri biraderim Meru Mustafâ hâl-i hayatında ve kemâl-i a'kl zımında merkûm Ali Bey'e cihet-i karzdan onbeş a'det lirayı Osmanî alacağı olub kıbbe'l-âhz ve'l-istifa vefat eyemekle meblağ-ı mezbûr vasileri bulunduğum mezbûrdan intikal ettiğinden tarafıma bi'l-vesaye muradımdır dedikde vekîl-i mumâ ileyh dahî ber-vech-i muharerer mudde-i külliye inkar etmesi müdde'i-i merkûmdan iddia'sına mutabık beyyine taleb olundukda aşiret-i mezkûre ahâlisinden Topal oğlu Süleyman Topal ve Hassav oğlu Topu bin Hassav ve Meru'nun oğlu İbrahim bin Mustafâ ve Kör Musaddak oğlu ve Kör Receb bin Hasan ile isbad edeceği ve bundan başka şâhidi olmayub on güne kadar şâhidleri götürceğini beyân eyledi

Fi 7 Şubat sene 314 (19 Şubat 1899)

Vekîl merkûm merhum Mustafâ, Müdde'i-i

Müdde'i-i merkûm Hüseyin şâhidlerini mustashiben vurûd edüb akdemce vekîl-i musahhar ta'yin edilen Mustafâ meşru'asına mebni bulunmadığından erbab-ı iktidarın belediye kâtibi Hallav Efendi vekîl ta'yin edilen muhakeme eliyle bizzat zabtında esâmisi kayd ve tahrir ettirilmiş olduğu şâhidlerden ve aşiretimiz ahâlisinden Hüseyin Ağanın oğlu

Ali Bey bundan üç sene akdem bir gün gündüz müteveffâ Meru'nun hânesine gelü bedl-i parası lazım oldu buna karz olarak onbeş lirayı verub merkûm Meru dahî onbeş lirayı avcına koyub onun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim dedi aşiret-i mezkûrdan topuk oğlu Süleyman bin Topu dahî meclis-i şer'a hazır olub bundan akdem merkûm Ali Bey Gündüz bin Meru'nun hânesine gelub bedel-i parası için on beş lira karz-i istida' merkûm Meru dahî on beş lirayı karz olarak Gündüz'ün avcuna huzurlarıyla koyub onun için şâhidim ve şehâdet dahî ederim dedikde vekîl-i merkûm Hallav Efendi şâhid ve şehâdetleriyle zatlariyle bir diyeceği olub olmadığı su'al olundukda başka bir diyeceği olmadı tezkiye olmalarını zabt eyledi Fi 24 Şubat Sene 314 (8 Mart 1899)

Şâhid Merkûm Hassavoğlu, Şâhid-i merkûm Topuk oğlu Süleyman, vekîl-i merkûm, Müdde'i-i

Müdde'i-i tarafımdan ibraz edilen fi 23 muharrem sene 314 tarihli kassam mucibince 150 guruş Hasan Ağanın oğlu Ali Bey'e matlubatı olduğu görülmüş

92-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'na tâbi' Hayder karyesi sâkinlerinden ve der-i sa'âdetde Hayder Paşa hânesi hideme-i bölüğün dördüncü çavuşluğunda müstahdem iken bundan akdem vefat eden Kara Süleyman oğlu Mehmed bin Yusuf nâm müteveffânın ber vech-i ât-i varisi olduklarını iddiâ eden karye-i mezkûr ahâlisinden Kara Süleyman'nın pederi Yusuf bin Mehmed ve validesi Halime bint-i Mustafâ nâm Keşan kazâ-yı mezkûr bidayet mâhkemesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Yağcı Ahmed oğlu Mustafâ bin Ahmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i a'ni'l-merâm edüb bundan mukaddem vefat eden oğlumuz ve mevrusımız Mehmed bin Yusuf'un hâl-i hayatında ve kemâl-i a'kl-i hiccedde hâzır-ı merkûm Mustafâ'ya karz-ı hüsn olarak elli guruş edüb meblağ-ı mezkûru kıbbe'l-âhz ve'l-istifâ vefat etmekle meblağ-ı mezkûr bi'l-irsi's-şer'-i münhasıra olub bizden başka varisi ve terekesine müstehakk-ı âhiri olmadığından meblağ-ı mezkûr elli guruşun merkûm Mustafâ'dan tahsil ve tarafımıza teslîmi matlubumuzdur dediklerinde müdde'i-i 'aleyh merkûm Mustafâ'dan dahî müteveffâ-yı merkûm cihet-i mezkûrdan ol mikdar guruş deyn-i olduğu tav'an ikrâr ve müdde'-iyan-ı mezbûrânın müteveffâ-yı merkûman verâsetlerini inkâr etmekle müdde'iyan-ı mezbûrândan verâset-i müddealarına mutabık beyyine talep olundukda Meydan Mahallesi ahâlisinden Vahab Ağazâde Kadir ve İbiş bin Ahmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbad edeceklerini bi'l-beyân şâhidan-ı merkûman meclis-i şer'a hazırân olub istişhâd

olunduklarında fi'l-hakikât müteveffâ-yı merkûm Kara Süleyman oğlu Mehmed bin Yusuf iş bu hâzır-ı bi'l meclis Yusuf bin Mehmed oğlu ve validesi dahî hazine-i mezbûre Halime bint-i Mustafâ olduğu ve müteveffâ-yı merkûmın verâseti merkûm ve mezbûrâna münhasıra olub bunlardan başka varisi ve terekesine müstehakkı âhiri olduğu malumumuz değildir ve maskât-ı re'sleri mezkûr Hayder karyesidir bizler bu hususa bu vech üzere şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyu her biri bi'l-muvacehe ber-nehc-i şer'-i edâ-yı şehâdet-i şer'-iye etmeleriyle mucibince müdde'-i-ıyan-ı mezbûradan müteveffâ-yı merkûm Mehmed'e verâsetlerine ba'de'l-hükm meblâğ-ı müdde'-i-i elli gurus müdde'-i-ıyân-ı mezbûrân edâ ve teslime müdde'-i 'aleyh merkûm Mustafâ'ya tenbih olunduğu ve bi'l-iltimâs huzur-ı â'lilerine i'lâm olundu

fi 3 Şubat sene 314 (15 Şubat 1899)

Şâhid-i merkûm, Şâhid-i merkûm, müdde'-i-i 'aleyh merkûm, müdde'-i-i merkûm

93-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı'nın nefsi-i kasaba mahallatından Vasati Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Efendizâde Mehmed Efendi nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Meydan Mahallesi ahâlisinden Muslih'in oğlu Muslih muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüb merkûm pederi Kel Şeyhoda ikiyüz elli yedi buçuk gurus alacağı olub meblağ-ı mezkûr mübadele nâm mâhalde Sarı Sultanoğlu Mehmed'in hânesine fasıl bir göz hânesini terhin edüb ve 1 Kânun-u evvel sene 313 bir kıta' diye senedi dahî olduğu ve sened-i mezkûru dahî ibrâzla meblağ-ı ma'luma kıbbe'l-ahz ve'l-istifâ etmekle tereke-i müteveffâ-yı vâz'i'l-hiccet bulunan verese-i kebire hâzır-ı merkûm Mehmed'e tahsille tarafıma teslîmi matlubumdur dedikte ol dahî müteveffâ-yı pederin hâzır-ı merkûma borcu olduğuna ve hâne-i mezkûr rehin bulunduğuna ma'lumat olmadığı beyânla ber-vech-i muharrer iddi'asına mutabık beyyine taleb olundukda mezkûr Vasati Mahallesi'nden Hicabzâde Mehmed Efendi bin Hüseyin Efendi ve Çağlı oğlu Murtaza Ağa ve Meydan Mahallesi'nden Badem Ağa'nın oğlu Dede Mehmed ve Cancan oğlu Bekir nâmûn kimesneler şehâdetleriyle isbad edeceğine ve bundan başka şâhidi olmayub üç güne değin şâhidlerini istimâ' ettireceğini beyânla zabt olundu Fi 28 Şubat sene 314 (12 Mart 1899)

93-2 Nikâh Akdi ve Mehir Tescilî

Behisni Kazâsı'na tâbi' Giysun karyesi sâkinlerinden Necib bint-i İbiş nâm kimesne kazâ-yı mezkûr mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karyesi

ahâlisinden Musa'nın oğlu Murtaza muvacehesinde bi'r-rıza takrîr-i kelâm edüb bundan iki sene akdem dem-i hayz görüb â'kile ve baliğa olduğuma ve sâ'ir mâhalde olmayub ben merkûm Murtaza'ya nefsimi keffen ve lâ'ik gördüğümden hânesine varub bi'l-istihsâb hükümet-i seniye li-ecli'l-a'kd ve'n-nikâh geldiğimizde 801 guruş mihr-i mu'accel ve mü'eccel tesmiyesiyle nikâhımın a'kd edilmesi muradımdır dedikde merkûm Murtaza dahî cevâbında ber-vech-i muharrer ifadesini tedkiken tahkik ve tasdik ve mezkûr 801 guruş mihr-i mu'accel ve mü'eccel kabul eyledi beyânla zabt olundu fi 15 Şubat sene 314 (27 Şubat 1899)

96-1 Alacak Da'vâsı

Behisni Kazâsı mahallatından Hacı Kesim Mahallesi sâkinlerinden Ümmü bint-i Ebubekir oğlu İbrahim nâm kimesne kazâ-yı mâhkeme-i şer'-iyesinde makûd-ımeclis-i şer'-i şerîf-i enverde Meydan Mahallesi ahâlisinden Berberci oğlu Hacı Mustafâ bin Mehmed Ali nâm kimesne muvacehesinde takrîr-i kelâm edub tarihten tahminen iki sene mukaddem hâzır-ı mezbûr zevc-i sabıkım Mustafâ beni talak-ı selase ile tatlik edüb zimmetinde cihet-i karzdan mütebaki 250 guruş alacağımla merkûmun mîrâsından hâsıl ve benden mütevellid üç yaşında oğlum Mehmed'in nafakasıyla erkum Mehmed'i tarafıma şer'an teslîmi lazım geliur ise icrâ-yı icâbına ve merkûm 250 guruşun tahsille tarafımıza teslîmi matlubumdur dedikde müdde'-i 'aleyh Hacı Murtaza zimmetinde mezbûreye mihrinden zimmeti olmadığı ve oğlu merkûm Mehmed'i dahî mezbûre tarafından teslim edildiği hâlde nafaka iktidarı olmayub şer'an lazım geldiği halde bir diyeceği olub olmayacağını beyânla müdde'iyeye-i mezbûreden ber-vech-i muharrer alacak iddiâsına mutabık beyyine talep olundukda ol babda isbad olmayub merkûm Hacı Mustafâ'ya tahlif olunmuş ve oğlu merkûm Mehmedi dahî tarafına tesimini dermeyân eyledi Fi 13 Mart sene 315 (25 Mart 1899)

EKLER

194 NUMARALI BESNİ ŞER'İYYE SİCİLİ BELGELERİNİN TASNİFİ

Belge Adı	Sayfa ve Belge Numarası	Belge Sayısı
Alacak Da'vâsı	2-1,3-1,4-1,4-2,5-1,5-2,6-1,18-2, 36-1, 38-1, 45-1, 52-1, 52-2, 62-1, 67-1, 68-1, 70-1, 73-1, 81-1, 83-1, 88-1, 91-1, 92-1, 93-1,96-1	25
Vekîl Ta'yîni	6-2, 9-1, 12-1, 13-1, 18-1, 19-1, 20-1, 20-2, 29-1, 36-2, 49-1, 51-1, 53-1, 53-2, 54-1, 59-3, 61-1, 62-2, 63-1, 66-1, 66-2,71- 2, 72-2, 80-2, 82-1, 84-1, 85-1, 86-1, 88-2	29
Mîrâs Da'vâsı	7-1,8-1,8-2,25-1,37-1, 50-1,60-1	7
Kayıp Ester Da'vâsı	11-1	1
Tenkîh ve Tezviçten Vazgeçme	12-2,	1
Bağ ve Hâneye Müdahaleden	14-1	1
Men' Da'vâsı		
Mirastan Hisse Talebi	16-1,28-1, 34-1,35-1,43-1,44-1, 83-2	7

Talâk	22-1, 39-1, 39-2, 80-1	4
Su Anlaşmazlığı	22-2, 23-1, 24-1	3
Oknumayan Belge	27-1,79-1,79-2	3
Su Yolunun Değiştirilmesi	32-1	1
Bağa Müdahaleden Men'	40-1, 41-2, 74-1	3
Nikâh Akdi	42-1, 90-2	2
Ölen Esbin Tazmini Da'vâsı	46-1	1
Hırsızlık	48-1	1
Nikâh Akdi ve Mehir Tescili	49-2, 59-2, 72-1, 90-1, 93-2	5
Yarım Belge	51-2	1
Gayrı Menkul Satışının İptali	56-1	1
İstemi (Ev Satışı)		
Gayrı Menkul Satışının İptali	58-1	1
İstemi (Bağ Satışı)		
Vasiy Ta'yini	61-1	1
Mülk Anlaşmazlığı ve	64-1	1
Mirastan Hisse Talebi		
Darb Da'vâsı	71-1	1
Mescide Mülk Bağışı Tescili	87-1	1
TOPLAM		104